Glenn Doman, Janet Doman

Tác giả sách cha mẹ bán chạy nhất tại Mỹ

GIÁO DỤC SỚM & THIÊN TÀI

DẠY TRẺ THẾ GIỚI XUNG QUANH



THAIHABOOKS
Knowledge for the Future

NHÀ XUẤT BẢN LAO ĐỘNG - XÃ HỘI

Dành tặng đội ngũ cán bộ cao cả của Viện Nghiên cứu Thành tựu Tiềm năng Con người, những người đã vắt kiệt sức lực, nhận đồng lương ít ỏi, nhưng đã lao động hết mình, với thế giới của những trẻ em đáng yêu nhất.

Đôi lời cùng các bậc phụ huynh

Các bậc phụ huynh từ mọi lục địa trên Trái Đất (trừ châu Nam Cực, tôi không tin ở đó có trẻ con) đã tới Viện Nghiên cứu Thành tựu Tiềm năng Con người ở Philadelphia để tham dự khóa học bảy ngày mang tên Tăng cường trí thông minh của trẻ.

Đã có hàng nghìn cha mẹ chọn tham gia khóa học kể từ năm 1975. Cuốn sách này hoàn toàn được rút ra từ những bài giảng trong khóa học đó.

Mặc dù cuốn sách này được viết bởi ba tác giả, nhưng không phải cả ba người viết tất cả các chương. Phần lớn các chương là do giảng viên cao cấp Glenn Doman, người thành lập Viện, viết. Các chương khác được viết bởi Janet Doman, giám đốc Viện và Susan, giám đốc Phân viện Trí tuệ Vượt trội.

Lý do của việc này là trong mỗi trường hợp, tác giả viết chương đó từ chính các bài giảng của mình, những bài giảng họ đã quá quen thuộc nhờ giảng dạy hàng trăm lần cho hàng nghìn bậc phụ huynh.

Thêm một điều nữa. Để tiết kiệm, tránh mất thời gian cho việc nói rõ cha hay mẹ và các bé trai hay các bé gái, chúng tôi sử dụng chung từ "mẹ" để chỉ mẹ hoặc cha và sử dụng chung từ "cậu bé" để chỉ bé trai hay bé gái.

Vậy là công bằng.

Giờ bạn có thể bắt đầu tìm hiểu xem vì sao dạy cho con bạn kiến thức phổ thông lại thật thú vị và tuyệt vời; đồng thời bạn cũng sẽ học được cách thực hiện việc đó để nó trở nên thú vị và hiệu quả hơn.

Các dữ kiện là nền tảng của hiểu biết

Trẻ nhỏ thích học hơn là ăn hay chơi. Bạn có thể dạy bé bất cứ điều gì mà bạn có thể diễn đạt một cách thẳng thắn, xác thực - và các dữ kiện là nền tảng của hiểu biết.

TRÍCH TỪ KHÓA HỌC

"Tăng cường trí thông minh của trẻ"

Thật vậy, hàng trăm trong số hàng ngàn cha mẹ đã dạy cho con mình đọc kể từ khi cuốn sách *Dạy trẻ biết đọc sớm* xuất bản vào năm 1964. Họ bắt đầu khi con họ mới được vài tháng, 1 tuổi hay 2, 3, 4 tuổi.

Thật vậy, rất nhiều cha mẹ đã viết thư cho chúng tôi để thông báo về những kết quả rực rỡ mà họ thu được. Những bức thư này là bằng chứng xác thực chứng minh rằng trẻ nhỏ *có thể* đọc, thích đọc và hoàn toàn hiểu những gì mình đọc được.

Trẻ nhỏ có thể học bất cứ điều gì mà bạn diễn đạt cho chúng một cách chính xác và các bé không phân biệt đó là kiến thức phổ thông, các từ để đọc, Toán hay những điều vô nghĩa.

Các bé muốn biết về những điều tuyệt vời - đọc, Toán học, tất cả các vị tổng thống Mĩ, các quốc gia châu Âu, nghệ thuật hội họa thế giới, tiếng hót của các loài chim, các loài rắn trên thế giới, các vị vua và hoàng hậu, những bản nhạc nổi tiếng thế giới, các biển hiệu giao thông, khủng long, các loài hoa, hay bất cứ điều gì trong hàng triệu những điều kỳ diệu có thể học hỏi trên Trái Đất.

Các bé tiếp nhận cả những điều vô nghĩa nếu đó là tất cả những gì các bé có thể tiếp cận.

Trẻ nhỏ học từng phút mỗi ngày và chúng ta hàng ngày vẫn đang

dạy chúng - dù chúng ta có ý thức được điều đó hay không. Vấn đề là nếu dạy các bé trong khi chúng ta không ý thức được điều đó thì rất nguy hiểm. Chúng ta có thể vô tình dạy cho chúng những điều mình không hề có ý định dạy, những điều không đáng học - hoặc ít nhất là không đáng học bằng những điều mà các bé *đáng lẽ có thể* học và học nhanh hơn, dễ dàng hơn.

Tôi không dám nói với các bậc phụ huynh đâu là thị hiếu tốt hay xấu - tôi là ai mà dám nói với các bậc cha mẹ điều đó?

Nhưng sau khi sống bên cạnh hơn hai mươi ngàn gia đình và đã nghiên cứu về trẻ nhỏ từ lúc mới sinh ra ở hơn một trăm quốc gia (từ những vùng lạc hậu nhất như trong các khu rừng, sa mạc và vùng đất hoang Bắc cực cho tới những trung tâm văn minh nhất trên thế giới) và học được những sự thật tuyệt vời về trẻ em trong quá trình đó - tôi cảm thấy mình phải có trách nhiệm nói với tất cả các bậc cha mẹ rằng họ có thể đặt tiêu chuẩn chất lượng vào đầu óc trẻ dễ dàng như đặt vào đó những điều rác rưởi.

Thật ra là còn dễ hơn.

Dạy cho trẻ về những bức tranh tuyệt vời của thế giới dễ hơn là dạy cho chúng về phim hoạt hình. Dạy cho trẻ bản nhạc tuyệt vời của thế giới dễ hơn là dạy cho chúng những vần điệu đơn giản.

Nhưng tôi đã đi hơi quá đà mất rồi.

Bạn có thể dạy một đứa trẻ bất cứ điều gì bạn diễn đạt cho nó một cách thẳng thắn và xác thực.

Và các dữ kiện là điều quan trọng nhất trong toàn bộ công việc đó.

Và mặc dù bộ não nặng chưa tới 1,5kg có khả năng gấp hàng nghìn lần so với bất kỳ bộ máy tính nào, nhưng bộ não và máy tính lại có rất nhiều điểm chung. Máy tính, giống như bộ não, dựa hoàn toàn trên cơ sở các dữ liệu nó lưu trữ trong bộ nhớ.

Ở máy vi tính, mỗi dữ kiện đó được gọi là một *Bit thông tin* (*đoạn thông tin)*. Đối với con người, chúng tôi quyết định gọi những dữ kiện đó là những *"Bit" thông minh*.

Ở máy vi tính, cũng như ở não của trẻ nhỏ, những kiến thức mới có thể phát sinh từ những dữ kiện đó bị giới hạn bởi số lượng các dữ kiện được lưu trữ.

Ở máy vi tính, tập hợp các dữ kiện lưu trữ được gọi là *Cơ sở dữ liệu*. Với bộ não của con người, chúng tôi quyết định gọi những dữ kiện đó là *Cơ sở kiến thức*.

Và trẻ nhỏ học những dữ liệu - hay những *"bit" thông minh* đó - với *tốc độ* mà người lớn thua xa.

Tự bản thân các dữ kiện có tạo nên trí tuệ không?

Không, tất nhiên là không rồi.

Nhưng chúng có thể tạo nên cơ sở để trí tuệ được hình thành.

Không có dữ kiện thì không có trí tuệ.

Với một số các dữ kiện khổng lồ, chúng ta có cơ sở cho một trí tuệ trung bình.

Và với trẻ nhỏ, học các dữ liệu dễ như ăn cháo và lại rất vui nữa.

Trẻ *càng nhỏ* thì càng dễ dạy cho bé các dữ kiện.

Dạy cho trẻ 5 tuổi dễ hơn 6 tuổi, 4 tuổi dễ hơn 5 tuổi, 3 tuổi dễ hơn 4 tuổi, 2 tuổi dễ hơn 3 tuổi, 1 tuổi dễ hơn 2 tuổi, và dễ nhất là trước 1 tuổi.

Tất cả những điều bạn cần biết là chính xác thì *làm thế nào* để thực hiện việc đó và *vì sao* bạn lại làm việc đó.

Hãy nói về một vài đứa trẻ mà hầu như ngày nào ta cũng gặp, về những dữ kiện mà chúng đã học được, cách chúng kết hợp những dữ kiện này lại với nhau để dẫn đến một kết luận *mới mẻ*, cách chúng sử dụng mối quan hệ qua lại *giữa* những dữ kiện đó để trở nên cực kỳ sáng tạo và những đứa trẻ đó hiện nay ra sao.

Trước tiên, hãy gặp gỡ các bé đó. Các em cũng nằm trong số những người mà tôi yêu quý.

Đó là những đứa trẻ là học viên của Phân viện Evan Thomas.

Các em tới từ hai nhóm. Nhóm đầu tiên gồm các trẻ thuộc *Chương trình Phát triển sớm* với độ tuổi từ sơ sinh tới 5 tuổi. Những em này hoàn toàn được mẹ dạy dỗ. Mẹ các em tới Viện một tuần một lần, mỗi lần bốn tiếng để học cách dạy các em. Sau đó họ về nhà và với sự giúp đỡ của chồng mình, họ thực hành việc dạy con và trở lại vào tuần tiếp theo.

Nhóm thứ hai là các học viên của chương trình vào ngày 1 tháng 12 năm 1983 gồm:

Marlowe Doman	3,5 tuần tuổi
Shana McCarty	8 tháng tuổi
Yuuki Nakayachi	9 tháng tuổi
Nicholas Coventry	15 tháng tuổi
David Burchfield	19 tháng tuổi
Neal Gauger	20 tháng tuổi
Zachary Lewinski	24 tháng tuổi
Ginette Myers	26 tháng tuổi
Christy Gerard	32 tháng tuổi
Frederick Brown	35 tháng tuổi
Christopher Coventry	3 tuổi
Christopher Barnes	3 tuổi
Christopher Cunningham	3 tuổi
Paul McCarty	3 tuổi
Micheal diBattista	4 tuổi
Alison Myers	4 tuổi
Chloe Coventry	5 tuổi
John Brown	5 tuổi
Adriana Caputo	5 tuổi
Erin Burchfield	5 tuổi

Hầu hết những trẻ này được đăng ký từ trước khi sinh (thường là

vì các em có anh hay chị thuộc chương trình này) hay trong năm đầu đời. Một vài em vừa mới tham gia chương trình như:

Ryan Rossitto 3 tuổi

Trong số các em đã tham gia trên một năm, rất nhiều em đã được mẹ dạy tại nhà từ trước. Một số em là con của cán bộ Viện, như Marlowe Doman, Yuuki Nakayachi, Nicolas, Christopher và Chole Coventry. Bản thân *tất cả* các trẻ nhỏ đều thực sự là cán bộ Viện vì các em, cùng với cha mẹ mình, là đại diện cho những phụ huynh tham gia vào các khóa học của Viện. Các em nhỏ dưới 2 tuổi thể hiện *cách* các em được cha mẹ dạy dỗ và các trẻ từ 2 tuổi trở lên thể hiện *điều* các em học được.

Các em đã học được điều gì?

Ồ, những điều các em học, và học một cách hứng thú, háo hức, là các dữ kiện - những dữ kiện mà chúng tôi gọi là các *"bit" thông minh*. Tập hợp lại với nhau, những *"bit" thông minh* này hình thành nên tri thức bách khoa.

Các dữ kiện, để thực sự là dữ kiện, phải có những tính chất sau: Chúng phải đúng sự thật (không phải chỉ là các ý kiến); phải chính xác (tuyệt đối rõ nét, không ước định); phải độc lập (dữ kiện riêng lẻ); không được mơ hồ (được gọi tên chính xác) và phải đủ lớn để nhìn thấy được rõ ràng hay đủ to để nghe được rành mạch.

Ví dụ về một số dữ kiện:

- Một bức chân dung của Washington là một dữ kiện.
- Một bức tranh như bức *Mona Lisa* là một dữ kiện.
- Bản phác thảo bang Pennsylvania là một dữ kiện.
- Bức ảnh một con rắn hổ mang là một dữ kiện.
- Một từ, được nói ra hoặc viết ra, là một dữ kiện.
- Mùi gas là một dữ kiện.

- Một nốt nhạc, được thể hiện dưới dạng âm thanh hay viết, là một dữ kiện.

Những con số thực, được nói hay in, là các dữ kiện.

Và hàng trăm, hàng ngàn những điều khác cũng vậy.

Nếu chúng được thể hiện đơn lẻ và đáp ứng được tất cả những yêu cầu mà chúng tôi vừa miêu tả, thì mỗi dữ kiện đó là một *"bit" thông minh*.

Những bà mẹ của Chương trình Phát triển sớm bắt đầu chương trình ngay khi đứa trẻ được sinh ra, càng sớm càng tốt, truyền đạt những dữ kiện này cho con mình bằng những phương pháp sẽ được đề cập tới trong những chương sau. Họ làm điều đó với rất nhiều sự hài lòng, nhiệt tình và những đứa trẻ đáp lại với độ hài lòng và nhiệt tình giống y hệt như cách cha mẹ chúng thể hiện trong khi truyền đạt.

Làm như vậy sẽ mang lại kết quả gì?

Xin thưa, khoảng hai năm (trước ngày sinh nhật lần thứ ba của các bé) tất cả những trẻ đã bắt đầu từ năm 1 tuổi hoặc nhỏ hơn đều có những đặc điểm sau đây.

1. Nhận biết được hơn bốn nghìn "bit" bằng mắt. (Vì hiển nhiên là các em biết những điều đó cả bằng mắt và bằng tai, như vậy nghĩa là *tám* nghìn *"bit" thông minh*).

2. Đọc được ít nhất là bốn nghìn từ bằng hai loại ngôn ngữ hoặc hơn. (Vì hiển nhiên là các em biết những từ đó cả bằng mắt và tai, như vậy nghĩa là *tám* nghìn *"bit" thông minh*).

3. Có thể đọc rất nhiều sách.

4. Đã bắt đầu chơi đàn violon.

5. Có thể làm phép tính số học.

6. Biết những bức tranh nổi tiếng thế giới và những kiệt tác nghệ thuật khác.

7. Quen thuộc với địa lý thế giới.

8. Nhận biết những bản nhạc nổi tiếng thế giới. (Các em đã được nghe băng nhạc từ khi còn ở trong bụng mẹ).

9. Biết viết.

10. Có thể nói và hiểu câu bằng ít nhất một loại ngôn ngữ.

11. Có thể làm được rất nhiều việc như bơi lội, lặn và tập thể dục.

12. Các em là những em bé ngọt ngào, chu đáo và vô cùng đáng yêu, những đứa trẻ vô cùng tò mò và nghĩ rằng học tập quả là một trò chơi tuyệt vời nhất mà cuộc sống ban tặng.

Các em sở hữu sự tổng hợp của hàng ngàn dữ kiện và có khao khát cháy bỏng được học tất cả các dữ kiện trên thế giới. Các em sẽ không bao giờ học được tất cả những điều cần biết trên thế giới, nhưng các em sẽ muốn cố gắng đạt được điều đó. Các em tin rằng thế giới là một nơi tuyệt diệu và con người thật vĩ đại.

Xin được giới thiệu với bạn một số người tôi rất yêu quý

Gần như một phép màu khi các phương pháp giáo dục hiện đại chưa bóp chết hoàn toàn sự tò mò học hỏi thiêng liêng; vì cái mầm nhỏ bé mong manh này, ngoài sự kích thích ra, còn cần tự do; không có tự do chắc chắn nó sẽ thui chột. Quả là một sai lầm trầm trọng khi nghĩ rằng niềm vui thích được nhìn tận mắt và tìm tòi lại có thể được thôi thúc bằng cách ép buộc hay ý thức trách nhiệm.

- ALBERT EINSTEIN

Xin được giới thiệu với bạn một số người mà tôi rất yêu quý trên toàn thế giới. Sự thật là tôi rất muốn bạn gặp *tất cả* những người mà tôi yêu mến. Họ sẽ làm bạn tràn ngập niềm hy vọng. Nhưng giới hạn của cuốn sách không cho phép điều đó, vì vậy cho phép tôi chọn lọc một số rất ít trong vô vàn các em nhỏ.

Khi được 5 tuổi, những em nhỏ đó như thế nào?

Bước vào tuổi thứ năm, các em là những đứa trẻ xuất sắc và đã sẵn sàng vào trường Quốc tế (nếu các em và cha mẹ các em muốn như vậy).

Vào thời điểm đó, tất cả các em đều có những tính chất sau:

Các em đọc thành thạo và đã đọc hàng trăm, thậm chí hàng ngàn cuốn sách. Một trong những thời điểm tự hào nhất của đời tôi là khi một đoàn truyền hình ghé thăm và hỏi Heather McCarty (một trong những bé tôi yêu mến), lúc đó mới được 4 tuổi, liệu bé có đọc được không.

Sau một thoáng cân nhắc để đảm bảo mình hiểu câu hỏi, Heather nói: "Cháu có thể đọc bất cứ cái gì".

Sau một thoáng cân nhắc để đảm bảo mình hiểu câu trả lời, người đạo diễn cầm một cuốn sách trên chiếc bàn gần đó lên và hỏi xem cô bé đã đọc cuốn sách đó bao giờ chưa. Heather trả lời em chưa đọc bao giờ.

Đó chính là một cuốn sách của tôi - *Dạy trẻ biết đọc sớm*.

Ông đạo diễn lật qua cuốn sách và đề nghị cô bé đọc đoạn cuối cùng.

Heather đọc đoạn đó.

Trẻ nhỏ đã bắt đầu đọc và phát triển kiến thức của mình và dù cuốn sách này chỉ giúp được cho một em nhỏ biết đọc sớm hơn hay tốt hơn thì nó cũng sẽ xứng đáng với nỗ lực bỏ ra. Ai có thể nói được rằng một em nhỏ vượt trội nữa sẽ có ý nghĩa thế nào với thế giới? Ai là người có thể nói được cuối cùng thì tổng số lợi ích mà nhân loại có được nhờ làn sóng ngầm thầm lặng vốn đã bắt đầu hình thành, cuộc cách mạng mềm này, sẽ là bao nhiêu.

Heather đọc đoạn đó trước máy quay nhẹ nhàng, rõ ràng và tự tin. Rồi cô bé mỉm cười mãn nguyện.

Ông đạo diễn hắng giọng và hỏi: "Heather, cháu *hiểu* đoạn đó chứ?”

"Có ạ", Heather nói, "chỉ có điều cháu không chắc 'làn sóng ngầm' nghĩa là gì".

Tôi đã không thực sự xem được đoạn cuối đó vì còn mắc xì mũi.

Tôi thường phải xì mũi khi những đứa trẻ xinh đẹp làm những việc như thế này.

Các em có mười nghìn "bit" thông minh (Shakespeare viết tất cả các vở kịch của mình sử dụng tổng cộng dưới mười nghìn từ).

Các em cảm nhận được (khám phá ra) những mối quan hệ giữa các "bit" thông minh theo những cách rất ấn tượng. Ví dụ, hầu hết bọn trẻ đều rất giỏi xướng âm (thực chất là mối quan hệ giữa các *"bit" thông minh* được gọi là các nốt đơn) và chúng có thể nghe những bản

nhạc cổ điển chưa từng được nghe và nói được với bạn ai là người viết bản nhạc đó.

Một người khác trong số những người tôi vô cùng yêu quý là Colleen Brown. Colleen biết hàng nghìn kiệt tác hội họa từ của da Vinci đến Picasso và Wyeth.

Tôi nhớ một ngày, trước khi Colleen được 5 tuổi, cùng với mẹ, cô bé đã thể hiện những *"bit" thông minh* của mình cho các bậc phụ huynh tham gia khóa học *Tăng cường trí thông minh của trẻ* thấy. Bà Brown đã mang tới 50 tác phẩm hội họa nổi tiếng trong số hàng ngàn bức mà bà có. Colleen đã nói tên những bức tranh đó một cách vui vẻ và dễ dàng. Sau khi cô bé nêu tên bức cuối cùng, bà Brown đưa cho bé năm bức vẽ bé chưa nhìn thấy bao giờ và Colleen đã xác định được người vẽ.

Tất cả các phụ huynh đều rất ấn tượng, họ càng ấn tượng hơn khi thấy năm bức vẽ - mỗi bức của một danh họa khác nhau, là tranh *đen trắng*. Ai cũng thấy là tôi đã không quá sức ấn tượng bởi vì tôi còn đang bận xì mũi.

Đó là điều xảy ra khi bọn trẻ, những em có hàng nghìn *"bit" thông minh*, bắt đầu khám phá (không cần ai giúp đỡ) ra mối quan hệ giữa những *"bit" thông minh* đó.

Các em không chỉ có khả năng làm Toán (như đa số người lớn) mà các em còn có thể hiểu được Toán (đa số người lớn không như vậy).

Các em chơi đàn violon tốt.

Các em viết sách.

Các em viết hay.

Các em tự minh họa sách của mình.

Các em nói ngôn ngữ mẹ đẻ trôi chảy và rành mạch cùng ít nhất một ngoại ngữ với trình độ từ dùng được đến trôi chảy.

Các em đọc chữ kanji - chữ Hán dùng trong tiếng Nhật (thứ ngôn

ngữ mang tính học thuật của Nhật Bản) và nhiều em đọc được nhiều chữ kanji hơn trẻ em Nhật Bản lớn hơn các em từ 3 tới 6 tuổi.

Các em làm được rất nhiều điều khác một cách tuyệt vời, ví dụ như múa ba lê và tập những môn thể thao Olympic.

Quan trọng hơn cả, các em là những đứa trẻ đáng yêu nhất, cuốn hút nhất mà tôi từng gặp.

Đó là những em nhỏ thật sống động và thú vị, tài năng đến độ thật dễ quên mất rằng thực ra các em mới chỉ lên 5.

Khi Marc Mihai Dimancescu, được 5 tuổi, em đã chơi đàn violon cho một đoàn khách tới thăm.

Em đã chơi thật tuyệt vời, cũng như mọi việc khác em làm. Khi em chơi xong, một phóng viên hỏi em vừa chơi đoạn nhạc nào.

"Điệu gavôt ạ", Marc Mihai nói.

"Ai là tác giả?", phóng viên hỏi.

"Lully", Marc Mihai trả lời.

"Cháu đánh vần từ đó thế nào?" phóng viên hỏi, cúi xuống để có thể nghe tiếng Marc Mihai nhỏ bé.

"L-U-L-L-Y", cậu bé Marc Mihai dõng dạc.

Tôi lại thấy mắt mình ngân ngấn nước, nhưng đó là vì tôi đã cười rất to.

Anh phóng viên nói cám ơn rồi đi ra, nhưng anh ta đã không hiểu vì sao tôi lại cười ngặt nghẽo như vậy. Vài tuần trước, chính tờ báo của anh phóng viên đó đã đăng trên trang nhất một bài báo nói rằng hơn 30% trẻ em trong độ tuổi từ 7 đến 11 tuổi không biết đọc và rằng rất nhiều học sinh tốt nghiệp trung học không đọc được chính bằng tốt nghiệp của mình hoặc nhãn mác dán trên các lọ.

Tôi nghĩ sự đối lập đó - một mặt thì thật đáng buồn - nhưng mặt khác thì lại thật thú vị và tuyệt vời.

Những đứa trẻ làm được những điều này là những ai? Có phải các em xuất phát là những em nhỏ thiên tài được sinh thành bởi những bậc cha mẹ thiên tài?

Không hề.

Nếu bất cứ ai nghĩ rằng mình có thể xác định đứa trẻ nào là thiên tài từ trước khi các em được sinh ra thì tôi chưa bao giờ được gặp gỡ hay nghe nói tới người đó.

Các em đó có phải là những đứa trẻ 5 tuổi như mọi đứa trẻ khác không? Không, tất nhiên là không. Những trẻ 5 tuổi khác có làm được *bất cứ* việc gì, chưa nói là tất cả, trong những việc kể trên không? Các em chắc chắn là không ở mức trung bình - nhưng tất cả trẻ em đều có thể được như các em và *nên* được như các em.

Buckminster Fuller là một thiên tài - và là một người bạn của chúng tôi. Bucky thích nói rằng tất cả trẻ em sinh ra đều đã là thiên tài và chúng ta đã dùng sáu năm đầu đời của bé để hủy hoại khả năng đó.

Tôi xin được nói thêm rằng sáu năm đầu đời đó có ý nghĩa cực kỳ quan trọng bởi vì tới 6 tuổi, chúng ta đã hình thành nền tảng cơ bản cho con người sau này của mình.

Có phải những đứa trẻ này không phải là kết quả do di truyền của những cha mẹ thiên tài?

À, các em *quả thực* là sản phẩm chưa đạt chất lượng của cha mẹ mình, nhưng không phải là sản phẩm di truyền trừ thực tế là cha mẹ các em trao cho các em món quà cuộc sống và món quà gen di truyền bình thường của nhân loại.

Nhưng cha mẹ nào cũng trao cho con cái mình hai món quà này.

Vậy cha mẹ của những em nhỏ này *là* ai?

À, họ có một vài điểm chung.

Trước hết họ chủ yếu là những người có trình độ, điều kiện kinh tế và địa vị xã hội ở mức trung bình.

Họ bao gồm từ những người công nhân cho tới những chuyên gia như bác sĩ, luật sư và doanh nhân.

Mẹ của các em gồm cả từ những người tốt nghiệp phổ thông tới những người tốt nghiệp đại học, đến cả những người có bằng thạc sỹ hay trình độ sau đại học tương đương.

Có rất ít người thực sự giàu có trong các chương trình của Viện. Và cũng có rất ít người thực sự nghèo. Đó là điều đáng buồn cho cả hai thái cực đó.

Những người giàu, bất hạnh thay, lại có một ý thức sai lầm về sự bảo đảm cho con cái mình. Hầu hết họ tin rằng sự giàu có sẽ đảm bảo cho con họ thành công và hạnh phúc. Một số ít người nhận thức được tốt hơn.

Những người rất nghèo, bất hạnh thay, lại có một ý thức sai lầm về sự bấp bênh cho con cái mình. Họ tin rằng con cái họ thực sự bẩm sinh đã thấp kém. Nhiều người nghèo nhận thức được tốt hơn nhưng không thực sự biết phải hành động thế nào.

Vì vậy, số đông người ở tầng lớp trung bình, những người trao cho con mình cơ hội đạt được tiềm năng gần như vô hạn và món quà vô giá mà gen nhân loại đem lại, có những đặc điểm chung sau:

1. Họ rất *yêu* con của mình (cũng như đa số các bậc cha mẹ).

2. Họ *tôn trọng* con của mình cũng như tiềm năng trác tuyệt bẩm sinh của các bé.

3. Họ *say mê* con mình vô cùng.

4. Họ dành cho con nhiều thời gian và năng lượng hơn hầu hết các gia đình khác.

5. Họ không cảm thấy đó là sự hy sinh bản thân, mà coi đó là một đặc quyền cao cả.

6. Họ nghĩ rằng dạy con thú vị hơn là đi chơi bowling[(1)] hay xem phim.

7. Họ yêu thích con hơn là mấy chương trình truyền hình ăn khách.

Điều đó liệu có đồng nghĩa với việc họ không quan tâm tới tình hình chính trị thế giới, nền kinh tế, rạp hát, thể thao, nghệ thuật, âm nhạc, văn chương và những điều thú vị khác trong cuộc sống hay không?

Không hề.

Họ còn yêu thích những điều đó hơn những người bình thường khác.

Họ là những con người sống động, vui tươi, hiểu biết, hạnh phúc, giỏi giang, những người ít bận tâm tới những lo toan của thế giới và quan tâm nhiều hơn tới việc làm điều gì đó để cải thiện thế giới bằng cách nuôi dạy những trẻ em hạnh phúc hơn, giỏi giang hơn.

Nhưng bạn tìm đâu ra được những người mẹ có thể đọc và viết tiếng Nhật, dạy hội họa, lịch sử, địa lý, chơi đàn violon, truyền cho con cái kiến thức phổ thông về vô số điều và biết biểu diễn thể dục Olympic? Và đó là tôi mới chỉ điểm qua một vài năng lực.

Không một người mẹ nào của những em nhỏ này biết chơi violon, biết được hết kiến thức phổ thông, biết biểu diễn thể dục hay nói dù chỉ một từ tiếng Nhật khi họ mới bắt đầu chương trình, trừ mẹ Barbara Coventry, giáo viên violon ở trường Quốc tế; mẹ Patty Gerard, giáo viên thể dục Olympic; và mẹ Miki Nakayachi, giáo viên tiếng Nhật ở trường Quốc tế.

Quan điểm của các bậc phụ huynh này có một ý nghĩa rất *thực tế*. Đó là một trong những lý do chính *vì sao* họ lại dành thời gian dạy dỗ con cái mình.

Để dạy con, một vài cha mẹ đã học tập với sự giúp đỡ từ những cuốn sách của Viện mà họ mua hay mượn được từ thư viện công cộng. Một vài người chỉ làm có vậy.

Quay trở lại với các em nhỏ.

Điều gì xảy ra với những em nhỏ tuyệt diệu và đáng yêu đó khi các em được 5 tuổi?

Một vài điều.

Một vài em tới trường, từ các trường công cho tới những trường tư rất cao cấp, và ở đó hầu hết các em đều đạt được học bổng toàn phần và học vượt một hoặc hai lớp. Như vậy các em có bị các bạn khác và giáo viên coi là những con mọt sách lập dị không?

Ngược lại.

Trong mắt các bạn khác, các em trở thành những người lãnh đạo bẩm sinh của nhóm vì những lý do đơn giản và hiển nhiên là các em đáng yêu, đáng tin cậy và có trí tưởng tượng vô cùng phong phú. Các em trong lớp không ghét những bạn tươi vui, đáng tin cậy mà các em không ưa những bạn khôn vặt, to mồm, bất an.

Là bạn thì bạn sẽ chọn cho mình loại người nào để kết bạn?

Trong mắt các giáo viên thì các em quả là những học sinh đáng mơ ước. Các em không cần hoặc chỉ cần một chút hỗ trợ, các em giúp đỡ những bạn nhỏ khác và để cho giáo viên thêm chút thời gian quan tâm tới những bạn không thể đọc hay làm Toán - các em này là vấn đề của cả lớp, mọi giáo viên dù ít kinh nghiệm nhất cũng biết điều đó.

Cuốn sách này hướng tới những bậc phụ huynh, muốn dành một chút thời gian trong ngày, hoặc một tiếng một ngày hay cả ngày, để đóng một vai trò cá nhân và thiết thực trong việc dạy dỗ chính con cái của mình.

Bạn có thể trao cho con mình kiến thức quý báu và chia sẻ niềm vui khôn xiết trong 15 phút mỗi ngày. Bạn sẽ tìm được niềm hạnh phúc chân thành nhất khi làm điều đó.

Một trong những việc bạn có thể làm được với một chút đầu tư thời gian là dạy đứa con nhỏ của bạn về tự nhiên.

Vì việc bé biết về 50 loại chim phổ biến, 50 loại cây, 50 loại hoa, 50 loại cây bụi, 50 loại động vật, 50 loại côn trùng và 50 loại rắn sẽ mang lại cho bé một cuộc sống vô cùng thú vị.

Điều đó còn giúp con bạn thật đáng ngưỡng mộ trong mắt bạn bè ở các độ tuổi 5, 15, 50 và 70 vì rất ít người biết về những sinh vật và

cây cỏ trong địa phương mà họ sinh sống. Thật là quá kỳ lạ vì các trường hiếm khi dạy nghiên cứu về tự nhiên.

Một lợi thế khác là chính trong lúc dạy cho con các tấm thẻ chứa các *"bit" thông minh* về thiên nhiên, bạn cũng sẽ học được nhiều điều và trở nên yêu thích thế giới quanh bạn nhiều hơn. Bạn sẽ không học nhiều hoặc nhanh được như đứa con 2 tuổi của bạn, nhưng trong quá trình dạy bé, bạn sẽ học được rất nhiều điều mà bạn không biết.

Cuốn sách này giải quyết cách dạy cho trẻ tri thức phổ thông. Để làm được như vậy, bạn phải hiểu được hai điều.

Điều đầu tiên là *vì sao* bạn nên làm việc đó.

Thứ hai là bạn nên làm việc đó *như thế nào*.

Điều đầu tiên còn quan trọng hơn điều thứ hai, thế nên chúng ta hãy bắt đầu với câu hỏi vì sao bạn nên làm việc đó.

Bạn nên làm việc đó vì nó là cơ sở cho mọi khả năng hiểu biết mà khả năng hiểu biết là đặc quyền từ lúc sinh ra.

Khả năng hiểu biết là "đặc quyền từ lúc sinh ra”

Mỗi đứa trẻ sinh ra vốn đã sẵn có quyền được thông minh xuất chúng. Đó không phải là quyền do Chính phủ, luật pháp trao cho mà đó là Quyền lực Tối thượng mà chính Tự nhiên, hay Đấng sáng tạo ban tặng cho một đứa trẻ.

Đặt bên cạnh quyền được thông minh hiểu biết, tất cả các quyền khác đều bị lu mờ, trở thành không đáng kể và chỉ có thể thực hiện trong một giới hạn nhất định. Mà mức độ của giới hạn đó tương ứng mức độ giới hạn của trí tuệ.

Tất cả các tạo vật khác trên Trái Đất, dù xinh đẹp và có khả năng phi thường đến đâu, đều là *những chuyên gia* trong lĩnh vực của mình. Con người không thể (nếu không có sức sáng tạo tài tình) bay như đại bàng, bơi như cá mập, leo trèo như khỉ, chạy như báo, nhào lộn như chim ruồi, hay thậm chí đào đất như chuột chũi. Những sinh vật này, giống như mọi loài khác, tồn tại nhờ khả năng đặc biệt của mình. Những khả năng đặc biệt đó mang trong mình sự giới hạn của chính chúng.

Các sinh vật kém hơn con người tồn tại nhờ leo trèo nhanh nhẹn và dễ dàng trên cây để chạy trốn kẻ thù, chúng làm điều đó một cách xuất sắc, giới hạn của chúng nằm chính ở đó. Nếu thay đổi khí hậu khiến cây cối biến mất, thì những sinh vật tồn tại nhờ leo cây cũng sẽ tuyệt diệt.

Khủng long đã thích ứng rất tuyệt vời với môi trường sống của chúng và khi môi trường đó biến mất, khủng long cũng biến mất theo; hàng nghìn sinh vật khác sống dựa trên khả năng đặc biệt của mình cũng vậy.

Mặt khác, nhờ vào trí tuệ, con người lại hiểu biết rất rộng. Con người là sinh vật duy nhất trong bốn tỉ năm lịch sử Trái Đất có sẵn trong mình hạt giống của sự diệt vong cũng như niềm hạnh phúc cho

chính mình. Họ lựa chọn thái cực nào cũng là do sản phẩm trí tuệ của chính họ.

Mọi đứa trẻ được sinh ra với quyền có khả năng hiểu biết do tự nhiên ban tặng.

Hơn 200 năm trước, chỉ cách Viện Nghiên cứu Thành tựu Tiềm năng Con người tám dặm theo đường chim bay, một nhóm người kiệt xuất đã ngồi lại và tạo ra một bước ngoặt lịch sử. Họ đã mơ một giấc mơ.

Họ đã thảo một văn bản rất ngắn, một thứ tiếng Anh tuyệt đỉnh không chỉ do những điều siêu phàm mà văn bản đó nhắc tới, mà còn do cách thể hiện trang nhã, giản đơn của nó.

Chúng tôi coi những chân lý này là *hiển nhiên;*

Rằng *tất cả* mọi người đều bình đẳng;

Rằng họ đều được Đấng sáng tạo *ban cho* một số quyền *không ai xâm phạm được;*

Rằng những quyền đó là quyền được *sống, quyền tự do* và quyền mưu cầu *hạnh phúc.*

Những chữ được in nghiêng tất nhiên là do tôi. Tôi không hề mơ đến chuyện cố gắng cải thiện văn bản vĩ đại ấy, mà chỉ muốn nhấn mạnh đến tầm quan trọng của nội dung trong đó. Mặc dù đã thuộc lòng từ hồi 8 tuổi nhưng ngay cả đến giờ tôi vẫn không thể cầm được nước mắt tuôn rơi khi nói hay viết một phần văn bản đó.

Tôi vẫn luôn ấp ủ niềm tin rằng những người khổng lồ viết nên nó đã coi quyền *ưu tiên trước nhất* - quyền có khả năng hiểu biết - là điều đương nhiên, không cần được nhắc tới.

Vì không có trí tuệ sẽ không có cuộc sống, tự do, hay mưu cầu hạnh phúc đích thực.

Một trí tuệ hạn chế sẽ chỉ có những cách sống, cách tự do và cách mưu cầu hạnh phúc hạn chế.

Một trí tuệ trung bình sẽ có những cách sống, cách tự do và mưu cầu hạnh phúc trung bình.

Một trí tuệ vô biên (cũng là đặc quyền từ lúc sinh ra của mọi đứa trẻ) sẽ có những cách sống, cách tự do và cách mưu cầu hạnh phúc không giới hạn.

165 năm sau, một lần nữa, trong một khoảnh khắc giữa những sự kiện gây chấn động, Franklin Roosevelt[(1)] đã được truyền cảm hứng để đề xuất với Quốc hội trong bài Diễn văn liên bang thường niên của mình rằng:

1. Chúng ta hướng tới một thế giới được thiết lập trên bốn quyền tự do chính yếu của con người.

2. Đầu tiên là Tự do Ngôn luận - ở mọi nơi trên thế giới.

3. Thứ hai là Tự do Tín ngưỡng theo cách riêng của mỗi người - ở mọi nơi trên thế giới.

4. Thứ ba là Tự do Thoát khỏi đói nghèo - ở mọi nơi trên thế giới.

5. Thứ tư là Tự do Thoát khỏi sợ hãi - ở bất kỳ đâu trên thế giới.

Tôi cũng vẫn ấp ủ suy nghĩ rằng Tổng thống Roosevelt, giống như các vị Quốc Phụ[(2)], cũng đã coi quyền ưu tiên trước nhất - quyền có khả năng hiểu biết - là điều đương nhiên, không cần được nhắc tới.

Vì không có quyền được hiểu biết thì quyền tự do ngôn luận, tự do tôn thờ, tự do thoát khỏi nghèo đói, tự do thoát khỏi sợ hãi đều chỉ là những điều khôi hài và sáo rỗng.

Quyền bất khả xâm phạm nhất trong tất cả các quyền cho mọi đứa trẻ mới chào đời là quyền được hiểu biết.

Đó là quyền bẩm sinh, nó đã được cấy vào trong gen của Nhân loại. Đó là đặc quyền từ khi mới sinh ra của con người.

Tất cả trẻ em đều *biết* điều đó - ngay từ lúc sinh ra.

Tất cả trẻ em đều *đòi hỏi* phải được cực kỳ hiểu biết.

Tất cả trẻ em đều *có thể* trở nên cực kỳ hiểu biết.

Tất cả trẻ em đều *có cơ hội* trở nên cực kỳ hiểu biết.

Tất cả trẻ em đều *nên* trở nên cực kỳ hiểu biết.

Lần cuối cùng chúng tôi gặp ông, vị thiên tài quá cố Buckminster Fuller, người mà những người bạn ở Viện vô cùng thương tiếc, đã nói một câu mà tôi đã trích dẫn. Câu nói nó xứng đáng được nhắc lại lần nữa.

"Tất cả trẻ em sinh ra đều đã là thiên tài và chúng ta dùng sáu năm đầu đời của các bé để *hủy hoại* điều đó".

Amen!

Trẻ em thích học hơn ăn.

Trẻ em thích học hơn chơi rất nhiều.

Học *chính là* một kỹ năng sống còn.

Học là con đường thu nhận *kiến thức*.

Chỉ có kiến thức thôi thì chưa phải là có trí tuệ.

Tuy thế, kiến thức là nền tảng của mọi trí tuệ.

Không có kiến thức thì không có trí tuệ.

Cuốn sách này nói cho bạn cách trao cho con mình khối lượng kiến thức khổng lồ một cách nhanh chóng, dễ dàng và dễ chịu.

Trẻ có nền tảng kiến thức càng rộng, nền tảng cho trí tuệ của trẻ càng lớn.

Chúng tôi có nhớ nói với bạn điều này chưa nhỉ? Rằng:

Mọi đứa trẻ được sinh ra, ngay vào giây phút chào đời, đã có

tiềm năng trí tuệ cao hơn cả lượng trí tuệ mà Leonardo da Vinci đã từng vận dụng.

Nếu chúng tôi đã nhắc tới câu này trước đây, hãy tin rằng chúng tôi sẽ còn nhắc lại nó nhiều lần nữa.

Vậy thì trí tuệ là gì?

Trí thông minh có ba chân

Thực ra thì trí thông minh là gì?

Những người ở Viện đã dành nhiều năm nghiên cứu câu hỏi đó giữa hàng ngàn trẻ em và người lớn tại hơn một trăm quốc gia, với những địa phương và con người từ văn minh nhất cho tới lạc hậu nhất.

Thực tế, chúng tôi đã nghiên cứu hàng trăm định nghĩa được các từ điển, các loại bách khoa toàn thư, các nhóm và các cá nhân đưa ra.

Theo chúng tôi, những định nghĩa đó bao gồm cả từ *vô nghĩa* đến *thú vị*.

Chúng tôi không thấy *thỏa mãn* với một định nghĩa nào cả.

Mặc dù luôn gắn bó với việc *tăng cường* trí thông minh của trẻ trong gần 40 năm, nhưng cho tới nay, chúng tôi cũng chưa bao giờ định nghĩa về nó.

Chúng tôi đã miêu tả nó, minh họa nó, thảo luận về nó rất lâu, mổ xẻ nó, đo lường nó chính xác và quan trọng nhất là chúng tôi đã *tăng cường* nó, nhưng chúng tôi chưa bao giờ thực sự định nghĩa nó.

Trong chương này, lần đầu tiên, chúng tôi sẽ đưa ra định nghĩa về nó.

Có phải chúng tôi thực sự đã nâng trí thông minh của các em từ 0 lên tới (trung bình) 100 hay hơn thế không?

Chúng tôi có thể đưa ra bằng chứng rõ ràng chứng minh chúng tôi đã thực hiện được điều đó trên thực tế. Nếu thế giới nhìn nhận một đứa trẻ là một người có IQ bằng 0 và đối xử với bé như một người có IQ bằng 0, kết quả là chẳng tác động gì tới bé hết, liệu bé có tiếp tục thể hiện, hành động và bị nhìn nhận là một người ngốc nghếch không? Nếu *bây giờ* thế giới đồng ý rằng trí thông minh của bé ở mức trung bình hay trên trung bình, liệu chúng tôi có thể không tuyên

bố rằng mình đã tăng chỉ số thông minh của bé lên 100 điểm hoặc hơn không? Điều này không chỉ xảy ra một lần, mà là *rất nhiều* lần.

Chúng tôi cũng có thể lập luận chắc chắn rằng không phải là chúng tôi đã nâng mức thông minh của bé lên 100 điểm hoặc hơn. Có lẽ là chúng tôi đã không hề nâng lên chút nào. Có lẽ bé đã bị chẩn đoán nhầm. Có lẽ, do ban đầu chưa biết nói và chưa thể hành động, bé không có cách nào sử dụng hay biểu hiện được trí thông minh của mình ra bên ngoài, vì thế bé bị coi là ngốc nghếch. Cũng là công bằng khi đặt ra câu hỏi: Nếu Leonardo bị làm cho tê liệt và không nói được nên không thể *biểu hiện* trí thông minh của mình, liệu ông có không bị coi là ngốc nghếch không? Có lẽ ngay cả nếu chỉ *hơi* bị nhìn nhận là người ngốc nghếch thì ông cũng đã không thể đạt được bất cứ điều gì trong đời.

Điều này làm dấy lên hai câu hỏi cơ bản về trí thông minh, chính xác hơn là về việc kiểm tra trí thông minh. Liệu chúng ta có nên chia trí thông minh thành hai loại hay không? Loại thứ nhất là *Trí thông minh chức năng* (cách một đứa trẻ hành động hay không thể hành động trước một tình huống bị thay đổi), và thứ hai, *Trí thông minh tiềm tàng* (cách thức bé có thể hoạt động nếu có được cơ hội trọn vẹn để làm điều đó). Công việc của chúng tôi với những trẻ em bị tổn thương và các bé khỏe mạnh cũng như các trẻ sơ sinh chứng minh rằng *ở tất cả* trẻ em đều có một khoảng cách cực lớn giữa Trí thông minh chức năng và Trí thông minh tiềm tàng.

Câu hỏi thứ hai được đặt ra là về hiệu lực của các bài kiểm tra trí thông minh hay thậm chí là liệu những bài kiểm tra đó có hữu ích hay không. Các bài kiểm tra đó, trên thực tế, lại thường *có hại*. Mặc dù đúng là những người có khả năng thường rất hay ghi được điểm số cao trong các bài kiểm tra trí thông minh, không có nghĩa là tất cả những người có điểm số cao trong các bài kiểm tra này thể hiện được khả năng tốt trong cuộc sống.

Hãy chỉ cho chúng tôi một người đã sống tích cực, thành công - người đã chinh phục được những điều vĩ đại cho thế giới nhưng lại không có điểm số cao trong các bài kiểm tra trí thông minh, và với chúng tôi, người đó chính là một ví dụ hoàn hảo cho những điều không ổn trong việc kiểm tra trí thông minh.

Trí thông minh không có nhiều, thậm chí không hề liên quan gì

tới các bài kiểm tra mà liên quan trực tiếp tới những điều đạt được.

Vậy làm sao chúng ta nhận ra được những thiên tài và ai là thiên tài mà bạn yêu thích? Là Leonardo? Shakespeare? Newton? Beethoven? Edison? Rembrandt? Jefferson? Churchill? Bach? Gainesborough? Einstein? Michelangelo? W.S. Gilbert? Arthur Sullivan? Socrates?...

Không ai trong những người này từng trải qua một bài kiểm tra trí thông minh nào.

Các bài kiểm tra trí thông minh được đưa ra trong thời gian cuộc Thế chiến thứ nhất như một cách thức *dự đoán* thành tích. Có lúc chúng đoán đúng, có lúc không.

Vậy làm sao chúng ta nhận ra những thiên tài?

Chúng ta đã nhận ra họ chỉ trên một cơ sở duy nhất mà thôi. Đó là những *thành tựu* của họ.

Nếu chúng ta có thể đưa cho Leonardo một bài kiểm tra IQ và nếu ông ghi được 98 điểm thì liệu Mona Lisa có còn xinh đẹp không? Nếu Thomas Edison chỉ ghi được 110 điểm, liệu có chuyện bóng đèn điện sẽ chỉ sáng le lói hay không? Nếu Newton ghi được 87 điểm trong bài kiểm tra IQ của mình, liệu những trái táo có vì thế mà rơi ngược lên trên không?

Trí thông minh chẳng là gì ngoài sự khác biệt trong khả năng của một người với những người có khả năng trung bình (trung bình là 100 điểm).

Điều này khá khó nhận thấy và đo lường ở người lớn song lại khá dễ để nhận thấy và đo lường ở trẻ em dưới 6 tuổi.

Có chính xác sáu điều đặc trưng cho con người.

Sáu chức năng đó là các chức năng của vỏ não người. Giữa các loài sinh vật, chỉ có loài người có vỏ não người ở não, chỉ có con người có thể thực hiện sáu chức năng thuộc trách nhiệm của vỏ não người. Sáu chức năng đó là:

1. Khả năng đi, chạy, nhảy với dáng đứng thẳng, sử dụng cánh tay và cẳng chân trong chuyển động theo chiều ngang.

2. Khả năng nói những ngôn ngữ trừu tượng, tượng hình, thông dụng mà chúng ta đã sáng tạo ra (tiếng Anh, Pháp, Tây Ban Nha,...)

3. Khả năng đặt ngón cái và ngón trỏ để cầm bút viết ra thứ ngôn ngữ trừu tượng, tượng hình, thông dụng mà chúng ta đã sáng tạo ra đó.

   Ba chức năng đầu tiên của vỏ não người độc nhất này về bản chất là vận động cơ học và hoàn toàn phụ thuộc vào ba chức năng có bản chất là cảm giác sau:

4. Khả năng nhìn để đọc được thứ ngôn ngữ trừu tượng, tượng hình, thông dụng mà chúng ta đã sáng tạo ra.

5. Khả năng nghe để hiểu được thứ ngôn ngữ trừu tượng, tượng hình, thông dụng mà chúng ta đã sáng tạo ra.

6. Khả năng cảm nhận và nhận ra những vật thể phức tạp chỉ bằng cách chạm vào.

Rồi lại có sáu năng lực đặc biệt của vỏ não người, những năng lực gắn liền với con người. Chúng đều là các chức năng duy chỉ có ở vỏ não người.

Đó chính là:

- Năng lực Vận động của con người
- Năng lực Ngôn ngữ của con người
- Năng lực Thao tác của con người
- Năng lực Nhìn của con người
- Năng lực Nghe của con người
- Năng lực Tiếp xúc, chạm của con người

Những chức năng này đều hoạt động được hoàn chỉnh ở những đứa trẻ trung bình trong xã hội khi được tầm 6 tuổi.

Vì thế, một đứa trẻ 6 tuổi sẽ được kỳ vọng có thể biết đi, biết nói, biết viết, biết đọc, hiểu được ngôn ngữ của mình bằng tai và gọi tên được các đồ vật quen thuộc bằng cách cảm nhận.

Tất nhiên, bé sẽ tiếp tục nhân những chức năng này lên trong quá trình trưởng thành nhưng những điều này sẽ chỉ là phép nhân thêm vào, như bé tăng khả năng đọc, hiểu biết và vận động của mình, chứ không phải là những thành tựu mới.

Một đứa trẻ 6 tuổi thể hiện những chức năng này hoàn toàn giống như bạn bè đồng lứa thì sẽ tới trường được cùng các bạn (và sẽ có chỉ số thông minh chính xác là 100).

Một đứa trẻ không thể làm những điều này cùng với bạn bè mình thì sẽ *không* thể tới trường với các bạn. (Nếu bé không hoàn thiện được những kỹ năng này cho tới khi được 12 tuổi thì bé sẽ có chỉ số thông minh là 50).

Một đứa trẻ làm được những điều này sớm hơn các bạn đồng lứa rất nhiều sẽ thuộc nhóm vượt trội. (Nếu bé hoàn thiện được tất cả các kỹ năng này chính xác ở 3 tuổi thì bé sẽ có chỉ số thông minh là 200).

Bởi vì có sáu chức năng ở con người, nên kéo theo đó sẽ là sáu loại trí thông minh loài người.

Đó là:

1. Trí thông minh Vận động
2. Trí thông minh Ngôn ngữ
3. Trí thông minh Thao tác
4. Trí thông minh Thị giác
5. Trí thông minh Thính giác
6. Trí thông minh Xúc giác

Cuốn sách này không đề cập tới tất cả các loại hình thông minh đó mà chỉ nói tới loại hình mà hầu hết mọi người thường nhắc tới khi nói về trí thông minh, đó là trí thông minh *trí tuệ*.

Trí thông minh là một chiếc ghế ba chân. Người ta đạt được nó thông qua:

- Khả năng đọc
- Khả năng thu nhận tri thức phổ thông
- Khả năng làm Toán

Vì thế, về cơ bản nó liên quan tới:

- Trí thông minh Thị giác
- Trí thông minh Thính giác
- Trí thông minh Ngôn ngữ

Bất cứ một đứa trẻ 3 tuổi trung bình nào cũng có thể được giúp để đạt được trình độ của một trẻ 6 tuổi trung bình. Đối với những bậc cha mẹ muốn làm được như vậy, điều này có thể, thậm chí *chắc chắn,* thì đây sẽ là một trải nghiệm cực kì hạnh phúc và thú vị.

Mục đích của cuốn sách này là dạy cho các phụ huynh cách truyền cho con hàng nghìn, thậm chí hàng chục nghìn dữ kiện rõ ràng, chính xác, riêng biệt và cụ thể, những dữ kiện đúng sự thật, đẹp đẽ và luôn luôn hấp dẫn.

Một đứa trẻ khi được 3 tuổi đã có một ngân hàng kiến thức khổng lồ sẽ được nhìn nhận là cực kỳ thông minh.

Nếu đứa trẻ tiếp tục làm đầy ngân hàng kiến thức đó, thì lên 6 tuổi (là lúc khả năng nhận thêm thông tin mà không cần phải cố gắng chút nào đã không còn nữa) bé sẽ được nhìn nhận là cực kỳ thông minh và sẽ có được nền tảng cần thiết cho khả năng và trí thông minh rất cao khi trưởng thành.

Chỉ số thông minh cao có ý nghĩa thế nào với bé?

Giờ chúng ta sẽ định nghĩa trí thông minh dưới ánh sáng của những gì mình đã biết.

Trí thông minh là mức khả năng mà một người có được - để thấy sự khác biệt giữa những điều đang là *với những điều* có thể là *và* kéo *những điều đó lại gần nhau hơn hết sức có thể.*

- Đó là điều Leonardo đã làm.
- Đó là điều Shakespeare đã làm.
- Đó là điều Jefferson đã làm.
- Đó là điều Rembrandt đã làm.
- Đó là điều Edison đã làm.
- Đó là điều Gilbert và Sullivan đã làm.
- Đó là điều tất cả các thiên tài đã làm.
- Đó là điều Những đứa trẻ thời kỳ Phục hưng của Viện Evan Thomas đang trong quá trình thực hiện.

Cuối cùng, *điều đó* đã làm chúng tôi thấy thỏa mãn!

Cách dạy trẻ thẻ "bit" thông minh

Ebook miễn phí tại : www.Sachvui.Com

Có biết bao nhiêu điều tồn tại trong thế giới này. Tôi chắc chắn rằng chúng ta ai cũng có cơ hội để trở nên hạnh phúc như những ông hoàng.

- ROBERT LOUIS STEVENSON
Nhà văn người Scotland,
tác giả cuốn sách nổi tiếng Đảo giấu vàng

Về mặt tri giác, sự thu nhận kiến thức chính là mục tiêu của cuộc sống. Kiến thức chính là khởi nguồn của mọi thứ như khoa học, nghệ thuật, âm nhạc, ngôn ngữ, văn học và tất cả những điều có ý nghĩa đối với loài người.

Kiến thức có được dựa trên nền tảng thông tin và thông tin chỉ có thể được thu thập từ những dữ kiện. Những dữ kiện đó chính là những mẩu thông tin. Khi những dữ kiện đó được truyền tải tới con trẻ theo cách thức phù hợp, chúng sẽ trở thành *các "bit" thông minh* theo cả hai nghĩa: Làm phát triển trí não của trẻ và trở thành nền tảng của tất cả những tri thức trong tương lai. Chương này sẽ dẫn dắt các bậc cha mẹ và con trẻ đến với *"bit" thông minh* và từ đó đến với tất cả *tri thức*.

Nhìn bề ngoài, đối tượng độc giả mà chương này có vẻ hướng tới là những *người mẹ chuyên nghiệp toàn thời gian*[(1)] vì việc mà những người mẹ này có thể làm là không có giới hạn. Đây hoàn toàn không phải là một lời đe dọa đối với những người mẹ chỉ dành ít thời gian bên con của mình. Chỉ đơn giản là, với những người mẹ này, chương trình dạy con của họ sẽ diễn ra trong khoảng thời gian dài hơn mà thôi. Chẳng phải là rất tuyệt vời nếu có nhiều thứ để chúng ta học hỏi trong suốt cuộc đời hay sao? Sẽ thật đáng buồn nếu điều ngược lại xảy ra.

Chương trình kiến thức phổ thông nên được bắt đầu càng sớm

càng tốt và có thể tiến hành song song với chương trình dạy đọc. Hai chương trình này chiếm vị trí quan trọng nhất trong tất cả các chương trình. Chúng không chỉ là những chương trình thú vị nhất mà còn đem lại cho đứa trẻ những cảm giác thỏa mãn nhất trong suốt cuộc đời, bởi chúng là những kiến thức về nghệ thuật, âm nhạc, thiên nhiên, sinh học, lịch sử và tất cả những điều hấp dẫn khác mà cuộc sống mang lại. Các bà mẹ nên dạy con các chương trình thẻ "Bit" và chương trình đọc trước khi dạy con Toán học.

Chương này bao gồm nội dung sau:

- *"Bit" thông minh* là gì?
- Các Mục phân loại trí tuệ là gì?
- Sử dụng thẻ *"bit" thông minh* để dạy trẻ như thế nào?

“BIT” THÔNG MINH LÀ GÌ?

Một *"bit" thông minh* tương ứng với một mẩu thông tin. Nó được tạo nên bằng cách sử dụng những bức vẽ và những minh họa chính xác hoặc là những bức ảnh chất lượng tốt. Chắc chắn nó phải đảm bảo những đặc điểm mấu chốt sau: Chính xác, riêng lẻ, cụ thể và mới mẻ, đồng thời cũng phải to và rõ ràng.

Tính chính xác

Khi chúng tôi nói đến *tính chính xác,* nó nhằm chỉ sự vật mang chi tiết chính xác và phù hợp. Nó phải chính xác hết mức con người có thể làm.

Nếu *"bit" thông minh* là một bức chân dung của George Washington, nó phải thật sự là một bức chân dung chất lượng tốt.

Tính riêng lẻ

Tính riêng lẻ mà chúng tôi đề cập là để chỉ *một thứ*. Chỉ nên có duy nhất một đối tượng trong mỗi*"bit" thông minh*.

Nếu như *"bit" thông minh* là chân dung của Washington thì trong đó không được có bất kỳ một nhân vật nào khác.

Tính cụ thể

Tính cụ thể ở đây muốn nói tới những thứ có tên đặc thù và có ý nghĩa chắc chắn. Bởi vậy, mỗi *"bit" thông minh* được gắn một nhãn mà chỉ có thể hiểu theo một cách duy nhất.

Nếu đó là một bức chân dung của Washington, nó phải được gắn cái tên chính xác là "George Washington" chứ không phải là "một vị tổng thống".

Sự mới mẻ

Sự mới mẻ là những thứ mà bé chưa hề biết đến.

Bức tranh ở cuối chương này có tựa đề *Quang cảnh buổi ký kết Hiến pháp Hoa Kỳ* và George Washington là một trong số những nhân vật nổi bật nhất. Nếu như bức tranh này của tác giả Horward Chandler Christy được sử dụng như một *"bit" thông minh* mang tên "George Washington" thì nó sẽ trở thành một *"bit" thông minh* không chính xác, bởi vì nó không thỏa mãn được yêu cầu.

1. Cái tên đó không chính xác, bởi vì bức tranh này không phải là chân dung của George Washington; nó là bức tranh về việc ký kết hiến pháp.

2. Đó là cái tên không đặc thù, vì đây không phải là bức họa về riêng một nhân vật (George Washington) mà là về rất nhiều người.

3. Nó sẽ không đảm bảo tính cụ thể, bởi nó sẽ tạo cảm giác mơ hồ và bé hoàn toàn có cơ sở để tin rằng "George Washington" là một nhóm người ngồi rải rác trong một căn phòng.

Bức họa này sẽ là một thẻ thông tin hoàn hảo nếu được gắn cái tên thuộc Mục "Những sự kiện lịch sử nổi tiếng."

Bức chân dung theo sau nó phản ánh chính xác một *"bit" thông minh*. Bức họa đạt tiêu chuẩn chính xác bởi chân dung đó được tái hiện rất chi tiết và rõ ràng, và đó đúng là hình ảnh của George

Washington.

Nó có tính riêng lẻ vì chỉ truyền tải một chủ đề.

Nó cụ thể bởi sự thật đó chính là George Washington và sẽ được gắn đúng tên như vậy ở mặt sau của tấm thẻ.

Bởi vậy, bất cứ mảnh thông tin nào được dự định dùng làm *"bit" thông minh* cho con của bạn cũng phải đảm bảo đủ sáu tiêu chuẩn sau:

1. Phải có nội dung chính xác

2. Chỉ mô tả duy nhất một đối tượng, không được có phần nền dễ gây nhầm lẫn

3. Phải có một cái tên đặc trưng

4. Phải mới mẻ

5. Phải đủ lớn

6. Phải rõ ràng

Nếu thiếu bất kỳ tiêu chuẩn nào trong sáu tiêu chuẩn trên, tấm thẻ đó sẽ không được gọi là một thẻ *"bit" thông minh* và nó sẽ không được sử dụng trong chương trình này. Còn nếu nó thỏa mãn tất cả các tiêu chuẩn trên, nó sẽ là tấm thẻ *"bit" thông minh* phù hợp và các con của bạn sẽ có thể dễ dàng tiếp nhận khi nó được sử dụng trong quá trình tiến hành chương trình này.

Hãy chắc chắn là bạn đã hiểu thế nào là một tấm thẻ *"bit" thông minh* trước khi bắt đầu tập hợp và tổ chức chương trình giảng dạy của mình.

Một *"bit" thông minh* được định nghĩa rất rõ ràng là bất kỳ mẩu thông tin nào được truyền tải một cách chính xác, riêng lẻ, và cụ thể. Đó chính là nền tảng cơ bản của tri thức. Sự kết hợp những cấu trúc này với nhau tạo nên các Mục phân loại của thẻ *"bit" thông minh*.

Một Mục là một nhóm gồm ít nhất 10 thẻ *"bit" thông minh* có mối

liên hệ trực tiếp với nhau. Ví dụ "các loài côn trùng" là một Mục phân loại.

CÁC LOÀI CÔN TRÙNG

1. Bọ rùa cánh cứng hai chấm
2. Bọ que khổng lồ
3. Chuồn chuồn
4. Ruồi
5. Châu chấu
6. Kiến
7. Mối
8. Ve sầu
9. Bướm vua
10. Ong nghệ

Mục phân loại côn trùng này có thể được mở rộng trong phạm vi các loài côn trùng sống từ thời tiền sử tới ngày nay hoặc có thể chốt danh sách ở 30 loài.

Nói tóm lại, mỗi Mục phân loại phải có ít nhất 10 thẻ *"bit" thông minh* và chỉ được giới hạn bởi số lượng thành phần hay các yếu tố tồn tại trong nhóm đó.

Ví dụ, năm 2011, số lượng tổng thống Mĩ là 43 vị. Mục phân loại các vị tổng thống Mĩ sẽ được mở rộng chỉ khi có các vị tổng thống mới được bầu.

TẠI SAO NHỮNG THẺ "BIT" THÔNG MINH LẠI CÓ LIÊN QUAN VỚI NHAU?

Những chi tiết sắp xếp tưởng chừng như đơn giản này lại có ảnh hưởng hết sức quan trọng đối với trẻ nhỏ. Nếu chúng ta đưa cho trẻ nhỏ 10 tấm thẻ *"bit" thông minh* không có mối liên hệ gì với nhau nhưng mỗi tấm lại đảm bảo tính chính xác, riêng lẻ, cụ thể và mới mẻ thì có nghĩa là ta đã cung cấp cho trẻ 10 mảnh kiến thức tuyệt vời. Đó quả là một điều tuyệt diệu, và đứa trẻ sẽ lưu giữ được 10 sự kiện này mãi mãi.

Nếu sử dụng đúng phương pháp, bạn có thể chỉ ra cho một đứa trẻ nhỏ cả 10 tấm thẻ đó chỉ trong vòng 10 giây. Đứa trẻ vốn dĩ không thể tập trung chú ý được đến 30 giây.

Điều này quả thực là rất tuyệt vời! Khi bạn sử dụng 10 giây của bạn theo cách thức đó chừng ba đến bốn lần, trẻ sẽ lưu giữ thông tin đó trong suốt cuộc đời. Bạn sẽ thấy điều đó nếu thỉnh thoảng bạn gợi nhắc lại thông tin này.

Tuy nhiên, cũng với 10 giây đó, chúng ta cũng có thể đưa ra cho trẻ 10 tấm thẻ *"bit" thông minh* có mối liên hệ với nhau. Việc này sẽ cung cấp cho trẻ ít nhất ba triệu sáu trăm ngàn mối liên hệ[(2)] mà bé sẽ sở hữu trong suốt cuộc đời. Điều này mới thực sự là thú vị và hết sức phi thường. Vâng thưa các độc giả thân mến, đó chính là lí do vì sao mà chúng ta sử dụng các Mục phân loại của thẻ *"bit" thông minh*.

Chúng ta gọi những tấm thẻ *"bit" thông minh* có mối liên quan với nhau này là: Các Mục tri thức.

LỰA CHỌN CÁC MỤC

Chúng tôi quyết định phân chia những kiến thức sẵn có thành 10 loại:

1. Sinh học

2. Lịch sử

3. Địa lý
4. Âm nhạc
5. Nghệ thuật
6. Toán học
7. Giải phẫu sinh lý người
8. Khoa học chung
9. Ngôn ngữ
10. Văn học

Rõ ràng là chúng ta hoàn toàn có khả năng phân chia tất cả các thông tin thành năm, thậm chí một trăm loại. Lí do mà chúng ta lựa chọn những cách phân chia này sẽ rõ ràng hơn khi chúng ta tiếp tục tiến trình.

Bạn nên đặt ra mục tiêu cung cấp cho con *nền tảng kiến thức rộng lớn nhất* trong khả năng của mình. Sẽ là rất khôn ngoan nếu bạn lựa chọn một phân loại từ 10 loại kiến thức trên để bắt đầu.

Dưới đây là một vài ví dụ:

Mảng kiến thức:	Sinh học
Mục:	Côn trùng
"Bit" thông minh: (Bao gồm những bức tranh của những con côn trùng)	Bọ rùa cánh cứng hai chấm Bọ que khổng lồ Chuồn chuồn Ruồi Châu chấu Kiến Mối Ve sầu Bướm vua Ong nghệ …

Mảng kiến thức:	Lịch sử
Mục:	Những nhà phát minh vĩ đại
"Bit" thông minh: (Bao gồm ảnh của những nhà phát minh)	Thomas Edison Alexander Graham Bell Guglielmo Marconi James Watt Benjamin Franklin Johannnes Gutenberg George Washington Carver Anh em nhà Wright Samuel Morse Eli Whitney …

Mảng kiến thức:	Địa lý
Mục:	Các quốc gia thuộc châu Mĩ
"Bit" thông minh: (Bao gồm những phác họa về hình dạng của các quốc gia)	Canada Mĩ Mexico Guatemala Honduras Belize El Salvador Costa Rica Nicaragua Panama …

Mảng kiến thức:	Âm nhạc
Mục:	Các loại nhạc cụ
"Bit" thông minh: (Bao gồm hình ảnh của các loại nhạc cụ)	Đàn dương cầm Đàn violon Đàn guitar Sáo Trống Kèn Harmonica Kèn Trumpet Kèn Saxophone Kèn đồng Đàn Organ ...

Mảng kiến thức:	Nghệ thuật
Mục:	Những tác phẩm nghệ thuật vĩ đại
"Bit" thông minh: (Bao gồm các bản sao của những bức tranh này)	Mona Lisa Núi Sainte-Victoire Hoa hướng dương Aristotle Chiêm ngưỡng bức tượng bán thân của Homer Gia đình thần thánh Chú Thỏ Erasmus của Rotterdam Thị trấn Medici Đám cưới của Stephen Beckingham và Mary Cox …

Mảng kiến thức:	Giải phẫu sinh lý người
Mục:	Những cơ quan của cơ thể người
"Bit" thông minh: (Bao gồm những bức vẽ của các cơ quan cơ thể)	Não bộ Phổi Dạ dày Gan Thận Tuyến tụy Tim Ruột Buồng trứng Tinh hoàn …

Mảng kiến thức:	Toán học
Mục:	Hình học
"Bit" thông minh: (Bao gồm các hình vẽ minh họa)	Hình lập phương Hình tứ giác Hình bát giác Hình khối 12 mặt Hình khối 20 mặt Hình cầu Hình trụ Hình nón Hình chóp Hình lăng trụ xiên …

Mảng kiến thức:	Khoa học chung
Mục:	Những phát minh vĩ đại
"Bit" thông minh: (Bao gồm hình ảnh của các phát minh)	Máy in của Gutenberg Kính thiên văn Động cơ hơi nước Máy tỉa hột bông Máy dệt sợi Máy điện báo Máy chữ Máy gặt Thang máy Điện thoại …

Mảng kiến thức:	Ngôn ngữ
Mục:	Thực phẩm
"Bit" thông minh: (Bao gồm các bức hình có 10 cái tên được viết bằng các ngôn ngữ khác nhau ở mặt sau của tấm thẻ)	Quả táo Quả dâu tây Quả chuối Trứng Bánh mỳ Củ cà rốt Cây bắp cải Củ hành tây Gạo Quả cam …

Mảng kiến thức:	Văn học
Mục:	Các tác giả văn học thiếu nhi
"Bit" thông minh: (Bao gồm chân dung hoặc ảnh)	William Blake Ogden Nash Henry W. Longfellow William M. Thackeray Edward Lear John Keats Percy Byshe Shelly Sir Walter Scott Aesop ...

Chương trình phát triển và nuôi dưỡng trí tuệ cho trẻ cần bao quát được nhiều vấn đề. Chúng ta càng dạy trẻ nhiều Mục phân loại, trẻ sẽ càng có tầm nhìn rộng lớn hơn về thế giới. Mục đích của chúng tôi không phải là hướng trẻ theo hướng này hay hướng khác mà là hoàn toàn ngược lại, chúng tôi mong muốn cung cấp cho trẻ một hình mẫu về toàn thể thế giới. Và sau đó, quyết định đi theo hướng đi nào là phụ thuộc vào chính bản thân trẻ. Tuy nhiên, những lựa chọn này sẽ dựa trên nền tảng của một kiến thức rộng chứ không phải trên nền tảng của sự thiếu hiểu biết. Không giống như hầu hết người lớn chúng ta - luôn có xu hướng loại bỏ rất nhiều lĩnh vực rộng lớn vì thiếu năng lực - trẻ sẽ lựa chọn nhiều lĩnh vực dựa trên năng lực rộng lớn của mình.

CÁCH SỬ DỤNG THẺ "BIT" THÔNG MINH ĐỂ DẠY TRẺ

Phần này được viết ra với mục đích hỗ trợ các bạn sử dụng thẻ *"bit" thông minh* để dạy con mình. Mặc dù những thông tin này rất hữu ích, nhưng yếu tố quan trọng nhất và có giá trị nhất trong chương trình giảng dạy lại nằm chính bên trong bản thân bạn. Đó chính là tình yêu thương và sự trân trọng mà bạn thể hiện trong quá trình giảng dạy. Những thông tin kỹ thuật này chỉ có tác dụng đảm bảo rằng mối quan hệ thân thiết giữa bạn và bé sẽ dần lớn mạnh và phát triển trong tiến trình dạy.

Bạn đừng tỏ ra lo lắng về bản chất tự nhiên thực sự của những tấm thẻ, dần dần bạn sẽ biết tất cả những điều bạn cần biết về nó. Chỉ cần biết rằng, một tấm thẻ đạt yêu cầu cần phải được gắn trên một cái tấm nhựa cứng, một mặt là hình ảnh, còn mặt đối diện với bạn là tên của bức ảnh.

Đầu tiên bạn chọn Mục kiến thức mà bạn muốn cung cấp cho trẻ. Hãy nhớ rằng, Mục đó phải bao gồm 10 thẻ *"bit" thông minh*.

MỘT BUỔI HỌC

Chọn vị trí phù hợp để bạn và con đối diện với nhau một cách thoải mái. Khoảng cách giữa tấm thẻ và trẻ là khoảng 45cm.

Bạn bắt đầu bằng cách nói đầy hứng khởi, "Mẹ sẽ cho con xem một số loài côn trùng nhé!" Và sau đó nhanh tay lật mặt trước (có hình ảnh) của tấm thẻ ra và nói, "Con côn trùng này là con bọ rùa hai chấm"; "Con côn trùng này là con bọ que khổng lồ"; "Con côn trùng này là con chuồn chuồn." Nhờ lật tấm thẻ sau cùng ra phía trước, bạn có thể liếc nhanh tên của từng loại côn trùng. Khi bạn đưa hình ảnh đó ra trước mặt bé, bạn nói ngay cho bé tên loài côn trùng đó. Bạn lần lượt đưa ra cho bé 10 tấm thẻ một cách đầy nhiệt tình, hứng khởi và mục tiêu của bạn là phải làm càng nhanh càng tốt. Thời gian tối đa là 10 đến 15 giây, không hơn, có nghĩa là bạn có một giây để chỉ cho trẻ mỗi tấm thẻ và năm giây để lấy thẻ. Kỹ năng của bạn sẽ nhanh chóng trở nên thành thục như người chia bài ở Las Vegas vậy.

Sau vài ngày đầu giới thiệu cho trẻ một Mục mới, bạn sử dụng cách nói, "Con côn trùng này là...," nhưng sau đó, bạn chỉ cần nói "bọ rùa hai chấm," "bọ que khổng lồ," "chuồn chuồn,"... với tốc độ càng nhanh càng tốt. Trẻ sẽ bắt kịp rất nhanh với quy luật đó.

Bạn cần chắc chắn rằng tất cả các tấm thẻ đều được xoay đúng chiều và mặt có ghi tên phải quay về phía bạn trước khi bạn bắt đầu dạy trẻ, bởi vì như vậy sẽ tiết kiệm được thời gian sắp xếp lại các tấm thẻ. Bạn cũng nên đảo vị trí các tấm thẻ sau mỗi buổi học để lần sau các tấm thẻ không được đưa ra theo trật tự cũ nữa.

Khi dạy trẻ đọc, bạn cần loại bỏ hết những tác động có thể gây xao nhãng từ môi trường xung quanh. Điều này thực sự đặc biệt quan trọng khi lần đầu tiên bạn dạy cho trẻ những điều mới mẻ. Vì thế, khi bạn bắt đầu sử dụng chương trình thẻ *"bit" thông minh,* bạn nên đặc biệt chú ý tạo ra một không gian yên tĩnh.

Tần suất

Việc giãn cách các buổi dạy trẻ *"bit" thông minh* trong suốt một ngày là rất quan trọng, vì vậy, bạn sẽ thực sự thực hiện nhiều buổi học ngắn chứ không phải là các buổi học liên tiếp nhau, như vậy chẳng khác gì một buổi học dài. Hãy đan xen chúng với phần dạy đọc hoặc sau khi bạn hoàn thành một buổi học, hãy chuyển sang một việc gì đó khác. Nếu con bạn đòi học thêm nữa (thường thì bé sẽ đòi như vậy), bạn hãy nói: "Tất nhiên rồi, ngay sau khi chúng ta dọn bàn ăn nhé!" Bé sẽ thấy háo hức về điều đó. Bạn phải là người đảm bảo rằng bé không bao giờ học với thẻ quá nhiều bằng cách dừng lại sau mỗi buổi và luôn giữ lời hứa rằng lát nữa sẽ lại mang thẻ ra.

Tốt nhất bạn nên dạy trẻ vào buổi sáng hoặc buổi tối vì thời gian này trẻ dễ thu nhận kiến thức. Buổi chiều thì không phải thời gian thuận lợi, nhưng buổi tối thì sẽ thuận lợi. Tóm lại, trong bất kỳ trường hợp nào, bạn cũng nên chọn thời điểm mà con trẻ đang tỉnh táo, hoạt bát và chú ý tránh tuyệt đối những lúc chúng thấy không được như vậy.

Cường độ

Bạn nên chú ý cao độ để đảm bảo rằng tấm thẻ *"bit" thông minh* phải to, rõ ràng và phải được đóng khung vừa vặn. Có như vậy trẻ

mới có thể dễ dàng nhìn được tấm thẻ và bạn thì không cần phải lo lắng về chuyện đó. Hãy nhớ, khoảng cách giữa bạn và trẻ là 45cm. Bạn hãy chú ý đừng để tay mình che khuất bất cứ phần nào của tấm thẻ. Không gian nơi bạn dạy trẻ phải đủ ánh sáng và không có những vật trẻ có thể nhìn thấy, nghe thấy hay cầm lên chơi nghịch.

Một khía cạnh khác của cường độ là âm lượng giọng nói của bạn. Khi bạn bắt đầu, trẻ càng nhỏ thì giọng của bạn càng phải to và rõ ràng. Theo bản năng, các bà mẹ thường sử dụng âm lượng to hơn khi họ nói chuyện cùng con mình. Khi bạn kết hợp cường độ lớn hơn này với bầu nhiệt huyết tự nhiên trong bạn, thì chẳng còn có nghi ngờ gì về việc con bạn sẽ tiếp nhận được thông tin cả.

Thời lượng

Tốc độ mà bạn thực hiện mỗi buổi dạy có vai trò cực kỳ quan trọng đối với thành công cuối cùng.

Bạn phải đưa ra các tấm thẻ *"bit" thông minh* rất, rất, rất nhanh.

Ngay cả người lớn, những người tiếp nhận thông tin mới chậm hơn những đứa trẻ, hầu như cũng không thu được điều gì nếu nhìn chằm chằm vào tấm thẻ.

Điều này được minh chứng rất rõ ràng trong suốt Chiến tranh thế giới thứ hai. Với tốc độ chóng mặt của các máy bay trực thăng thời đó (khoảng hơn 200 dặm một giờ), việc quan sát và quyết định xem liệu đó là trực thăng của địch hay của ta để tiêu diệt là vấn đề hết sức quan trọng đối với mạng sống của những người lính, thủy thủ, lính thủy đánh bộ và lực lượng không quân trên tuyến đầu của mặt trận.

Khi lực lượng quân sự dán những bức ảnh về các loại máy bay ở khắp nơi để các chiến sỹ nhận biết, hầu hết trong số họ thấy rất khó khăn để nhận diện. Và họ rút ra được rằng, nếu họ nhìn các bức tranh trong thời gian càng ngắn thì khả năng nhận diện của họ lại càng nhanh.

Hầu hết người lớn đều làm mọi thứ thật chậm để trẻ có thể theo kịp. Nhưng phương châm của bạn nên là "càng nhanh càng tốt." Bạn chỉ nên sử dụng tối đa một giây cho mỗi tấm thẻ *"bit" thông minh*. Và bạn cũng chỉ nên cho trẻ học ít hơn số thẻ trẻ muốn bạn dạy. Nếu bạn

biết rằng trẻ thích được học 15 tấm thẻ, bạn sẽ chỉ cho trẻ học 10 tấm; và nếu trẻ chỉ có thể học được 10 tấm thẻ, bạn chỉ nên dạy trẻ năm tấm mà thôi.

Những bà mẹ thông minh sẽ tự tạo ra cho mình những tấm thẻ thật lớn và dán ở những nơi nào mà họ có thể liếc thấy nhiều lần trong ngày, cho đến khi nó in sâu vào trí nhớ. Tấm thẻ đó có thể là, "Luôn luôn dừng lại trước khi con muốn mình dừng!" Nếu như bạn tuân theo những quy tắc đó, bạn sẽ không bao giờ lạm dụng thời gian quý báu cũng như khả năng tập trung chú ý của trẻ.

Trẻ có khả năng chú ý vô cùng tuyệt vời, vì vậy bạn hãy chắc chắn rằng bạn thu hút được trẻ với những bài học ngắn, nhanh, có kế hoạch tốt và đầy nhiệt huyết.

CÁC BUỔI HỌC CHO MỘT NGÀY

Bạn hãy bắt đầu bằng việc giới thiệu năm mục khác nhau, mỗi mục bao gồm 10 tấm thẻ *"bit" thông minh*. Bạn phải chắc chắn rằng bạn đã dạy đủ mỗi mục ba lần trước khi kết thúc một ngày. Khi đã cảm thấy tự tin hơn, mỗi ngày bạn hãy thêm vào một mục cho đến khi bạn có thể dạy trẻ 10 mục khác nhau. Một lần nữa, hãy nhớ rằng, mỗi mục được dạy 10 giây một lần, ba lần một ngày.

THÊM NHỮNG THÔNG TIN MỚI VÀ LOẠI BỎ NHỮNG THÔNG TIN CŨ

Khi đã tiến tới giai đoạn dạy trẻ 10 mục mỗi ngày, 10 ngày sau, bạn hãy bắt đầu việc mỗi ngày loại bỏ một tấm thẻ từ mỗi mục. Hãy lưu những tấm thẻ mà bạn loại ra vào một chỗ để sau này sử dụng và thêm một tấm thẻ mới thay thế tấm thẻ loại ra ở mỗi mục. Kể từ thời điểm này, mỗi ngày bạn tiếp tục thêm vào mỗi mục một tấm thẻ hoặc có thể thêm cả 10 tấm thẻ mới. Đó là số lượng tối thiểu chứ không phải tối đa. Nếu bạn có khả năng thêm các tấm thẻ với tốc độ nhanh hơn, chắc chắn con bạn vẫn tiếp thu được như thường. Chúng tôi đưa ra số lượng tối thiểu ở đây vì việc này còn phụ thuộc vào khoảng thời gian bạn cần để tìm hiểu và cắt dán các tấm thẻ chứ không hề phản

ảnh khả năng tiếp thu của não bộ trẻ nhỏ. *Với tất cả các ý nghĩa hay mục đích thì bộ não của trẻ là không có giới hạn.*

Khi đã sử dụng hết các tấm thẻ trong mỗi mục, bạn chỉ cần thay thế nó bằng một mục gồm 10 tấm thẻ hoàn toàn mới. Sau đó, khi bạn tìm được đủ số thẻ mới thuộc mục đã bị thay thế, bạn hoàn toàn có thể giới thiệu lại mục đó cho trẻ. Trong thời gian tìm kiếm thẻ mới, bạn hãy lưu giữ cẩn thận những thẻ cũ vì sau này, bạn sẽ còn cần đến chúng.

TUỔI THỌ CỦA MỘT TẤM THẺ "BIT" THÔNG MINH

Mỗi người mẹ nên hiểu rất rõ chương trình dạy con của mình. Ví dụ, người mẹ nào cũng cần phải biết chính xác họ cần dạy con những tấm thẻ *"bit" thông minh* bao nhiêu lần trước khi tấm thẻ đó trở nên cũ kỹ đối với trẻ. Bạn cần phải biết rõ điều này bởi vì những tấm thẻ *luôn cần được thay đổi.*

Ví dụ bạn hãy trả lời câu hỏi, trong chương trình giảng dạy được lên kế hoạch sẵn ở trên đây, trẻ sẽ được quan sát tấm thẻ bao nhiêu lần trước khi tấm thẻ đó bị loại? Nếu để ý theo dõi, bạn sẽ nhận ra rằng vòng đời của mỗi tấm thẻ là 30 lần, vì mỗi tấm thẻ mới sẽ được đưa ra dạy trẻ ba lần mỗi ngày trong thời gian 10 ngày. Tuy nhiên, nếu bạn thực hiện chương trình này với nguồn năng lượng và nhiệt huyết dồi dào, bạn sẽ nhanh chóng phát hiện thấy rằng 30 lần trong 10 ngày là quá mức cần thiết cho con của bạn. Tại sao ư? Bởi vì bạn đã thực hiện chương trình này thành công và kết quả là trẻ chỉ cần quan sát một thứ mới 15 lần trong vòng năm ngày. Đây quả thực là một thay đổi đáng kể trong tần suất! Tuy nhiên, để đạt được đến trình độ này, ít nhất bạn cũng cần áp dụng chương trình trên trong vòng vài tháng.

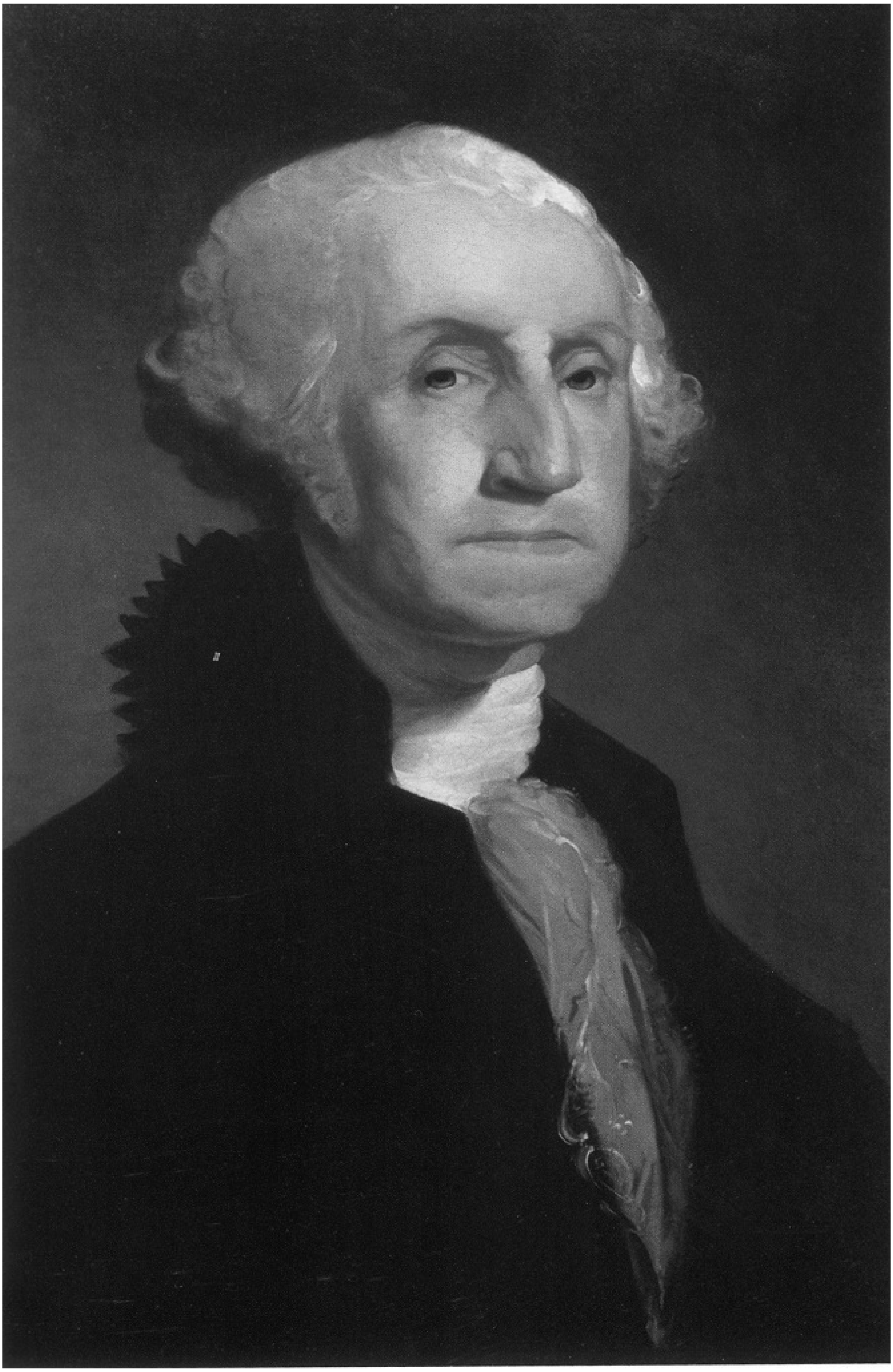
Bạn cần luôn luôn đặt ra cho mình câu hỏi: "Mình có cần thay đổi thời gian tồn tại của thông tin khi nhận ra rằng con mình đã nhận thức hình ảnh tốt hơn không?" Nếu bạn và bé đều đang cảm thấy hài lòng về chính mình, thì sớm hay muộn bạn cũng sẽ nhận ra là trẻ có nhu cầu thu nhận thông tin mới khi đã nắm rõ các thông tin cũ. Đôi

khi điều này cũng trở thành vấn đề với các bà mẹ, nhưng sau đó, họ thấy rằng mình đã đạt được mục đích bởi lần đầu tiên, đứa trẻ đã có khả năng học hỏi rất nhanh và không mệt mỏi. Bộ não của bé phát triển rất nhanh qua từng ngày.

Nhưng, làm cách nào để bạn có thể tạo ra những tấm thẻ *"bit" thông minh?*



Quang cảnh buổi ký kết Hiến pháp Hoa Kỳ



George Washington - Bức ảnh ở bảo tàng nghệ thuật New York

Cách tạo ra những tấm thẻ "bit" thông minh

CHẤT LƯỢNG

Tạo ra những tấm thẻ *"bit" thông minh* đẹp tại nhà không hề khó. Thực tế mà nói, chất lượng của tấm thẻ phải đẹp vì nó sẽ được sử dụng như những vật quý giá dành cho một đối tượng quý giá hơn - đó là con của bạn. Bạn nên chuẩn bị những tấm thẻ với một ưu tiên trước nhất trong đầu - đó là chất lượng. Đây không phải là một trò chơi đáng yêu giữa bạn và bé, và cũng không phải là việc phun kem lên bánh, nó là quá trình đưa trẻ đến với tri thức của thế giới. Tấm thẻ *"bit" thông minh* của bạn phải thể hiện được sự tôn trọng của bạn đối với những bài học mà bạn định dạy trẻ và với những điều mà trẻ chuẩn bị được học. Không có gì quý giá hơn tri thức. Một thứ vô cùng giá trị mà bị làm cho rẻ rúng còn tồi tệ hơn cả những thứ rẻ tiền có vỏ bọc bên ngoài đẹp đẽ. Các tấm thẻ *"bit" thông minh* của bạn phải được coi là những gia sản quý giá được truyền lại cho con cháu, được bảo tồn và lưu giữ cho đời sau nữa.

VẬT LIỆU

Bạn sẽ cần đến những vật liệu sau, đa số chúng đều có sẵn:

1. Tấm thẻ *"bit" thông minh* thô (những bức ảnh hay bức vẽ)
2. Bảng đa năng (bảng viết ghim từ tính)
3. "Bút thần kỳ" màu đen hoặc bút ngòi to không thấm nước
4. Keo dán cao su
5. Giấy dán tường trong hoặc tấm formica (không bắt buộc)

Tấm thẻ "bit" thông minh thô

Một lần nữa, bạn sẽ muốn một tấm thẻ thô chính xác, riêng lẻ, cụ thể và mới mẻ. Ban đầu, chúng nhất định phải chính xác và phải mới, còn về tính riêng lẻ và cụ thể thì bạn có thể tạo ra cho chúng về sau. Thực tế là bạn sẽ sớm trở thành một chuyên gia trong việc xác định tấm thẻ thô đó có tiềm năng hay không. Nếu như bạn có một bức tranh tiềm năng nhưng nó lại có nền rối rắm, bạn chỉ cần cắt nguyên phần bạn cần và loại bỏ phần rối rắm đó đi. Hoặc nếu bức tranh đó có hẳn một nhóm các vật thể khác nhau, bạn hãy cắt riêng chúng ra và biến chúng thành những tấm thẻ riêng biệt. Bạn cũng cần cắt bỏ những dòng chữ bên dưới hay xung quanh hoặc nếu tấm thẻ thô có tựa đề chung chung, mơ hồ hay dễ gây nhầm lẫn, bạn cần phải tìm cho nó một cái tên rõ ràng và hoàn chỉnh nhất. Ví dụ, cái tên "bọ cánh cứng" quá chung chung. Bạn cần cái tên rõ ràng hơn như là "bọ rùa hai chấm." Và cuối cùng, trước khi bỏ đi những phần không cần thiết, bạn cần lưu lại tất cả những thông tin có liên quan đến tấm thẻ thô của mình. Bởi vì bạn sẽ dùng đến chúng khi bạn dạy trẻ, bạn hãy đặt chúng ở một nơi dễ tìm.

Bảng đa năng

Chúng tôi khuyên bạn nên dán những tấm thẻ vào những mảnh bìa các tông trắng hai mặt. Bảng này còn có các dạng tương tự như "bảng dán áp phích", "bảng mục lục", "bảng mô tả,"..., tên gọi đó phụ thuộc vào thành phần cấu tạo và chất lượng của vật liệu. Giấy thì không đủ cứng để dùng làm thẻ. Một cách kiểm tra chất lượng bìa các tông là khi bạn cầm nó bằng một tay, nó không bị cong vẹo. Dù là vật liệu nào thì nó cũng phải đủ khỏe để sử dụng đi sử dụng lại nhiều lần (đặc biệt là nếu bạn có ý định có thêm em bé nữa trong tương lai).

Trong trường hợp tấm bảng trắng không tạo được độ tương phản với tấm thẻ bạn đã chuẩn bị, hãy sử dụng bảng dán áp phích màu đen hoặc một màu nào đó phù hợp để làm tăng độ tương phản.

Để công việc được thuận lợi hơn, bạn nên cắt bìa các tông trước. Nếu bạn mua chúng từ cửa hàng văn phòng phẩm hay nhà máy giấy thì bạn nên nhờ họ cắt. Kích cỡ của tấm bìa là 28 x 28cm.

Bút đánh dấu màu đen, không thấm nước

Bạn sẽ cần cây bút ngòi to, mực đen để viết chữ vào mặt sau của tấm thẻ *"bit" thông minh*. Loại bút này có rất nhiều tên, nhưng cái tên được sử biết đến nhiều nhất là "Bút thần kỳ." Nó không thấm nước và sử dụng loại mực sơn dầu. Bạn nên đóng nắp bút lại khi không sử dụng để tránh hiện tượng khô dầu và để xa tầm tay của trẻ.

Keo dán cao su

Chúng tôi phát hiện ra rằng keo dán cao su là chất liệu tuyệt vời để gắn những tấm thẻ thô lên bìa các tông. Bạn chỉ cần thoa một lớp mỏng keo dán lên tấm thẻ và lên tấm bìa. Khi bề mặt của cả hai đã đủ khô, bạn đính tấm thẻ vào bìa là xong. Nếu muốn chúng dính chặt hơn, bạn có thể đặt một tờ giấy trắng lên trên tấm thẻ và lấy tay chà xát quanh bề mặt.

Formica

Một tấm thẻ *"bit" thông minh* lý tưởng thường được ép plastic. Formica giúp làm cho tấm thẻ trở nên chắc chắn, không bị hỏng, không bị in hình dấu vân tay hay bị bám bụi. Khi bạn lưu tâm đến thời gian và sự tập trung mà bạn bỏ ra để làm mỗi tấm thẻ, trong bạn sẽ xuất hiện mong muốn được gìn giữ nó tốt nhất có thể, để dành cho đứa con tiếp theo trong tương lai hoặc để dành tặng cho gia đình có con nhỏ khác.

Hầu hết các gia đình không thể chi trả khoản phí để làm những tấm thẻ ép plastic bằng máy. Tuy vậy, những cuộn giấy dán tường to bản hữu dụng thì hoàn toàn nằm trong khả năng chi trả. Đối với bất kỳ ai muốn cán mỏng tấm thẻ của họ thì đây là một vật dụng dễ kiếm để làm việc đó. Bạn có thể mua giấy dán tường ở các cửa hàng đồ gia dụng hoặc cửa hàng sơn nơi có bán đồ dùng trong nhà bếp và kệ ngăn kéo sách.

GẮN CHÚNG LẠI VỚI NHAU

Giờ thì bạn đã biết được tất cả các vật liệu mà bạn cần để tạo nên một tấm thẻ *"bit" thông minh* thật đẹp. Đã đến lúc bạn thiết lập một "dây chuyền sản xuất" để có được sản phẩm tốt nhất.

Đầu tiên, hãy chuẩn bị một bức ảnh. Bạn phải chắc chắn rằng bạn nhận diện được nó trước khi gắn nó vào tấm bìa các tông và bạn đã lưu tất cả những thông tin có liên quan đến nó.

Thứ hai, nếu như tấm thẻ không đảm bảo *tính riêng lẻ*, bạn phải cắt bỏ hết các phần nền đến khi chỉ còn một vật thể trên tấm bìa.

Tiếp theo (bước này thường bị bỏ qua bởi những người thiếu kinh nghiệm và chóng chán), hãy viết tên vào mặt còn lại của tấm bìa trước khi đóng khung xung quanh. Điều này sẽ giúp bạn tránh khỏi việc bỏ đi sản phẩm nếu bạn lỡ ghi nhầm tên. Bạn phải dùng loại bút ngòi to sử dụng loại mực đen bền màu để ghi lại những đặc điểm của vật thể ở mặt sau của tấm thẻ. Cỡ chữ phải là 2,5cm trở lên, cỡ chữ càng to càng tốt.

Sau cùng, hãy dùng keo dán cao su để gắn tấm thẻ thô và bìa các tông có tên tương ứng lại với nhau. Bạn chỉ nên thoa một lớp mỏng keo dán, đặc biệt là nếu tấm thẻ đã có chữ viết ở mặt sau, bởi vì, nếu thoa quá nhiều có thể làm dây mực vào phần khung và như thế thành quả tỉ mẩn của bạn sẽ bị phá hỏng.

Giờ thì bạn đã có một công cụ giảng dạy vững chắc với chất lượng tuyệt hảo rồi. Trong trường hợp muốn lưu giữ nó trong nhiều năm, bạn hãy làm thêm một bước là cán mỏng nó như mô tả bên trên.

SẮP XẾP

Những tấm thẻ *"bit" thông minh* luôn được sắp xếp theo các mục. Bạn sẽ thấy mỗi mục đều có khởi điểm rất rộng. Ví dụ, 10 mục ban đầu là các loài côn trùng, những nhà phát minh vĩ đại, những tác phẩm nghệ thuật vĩ đại, những phát minh vĩ đại, những từ chỉ thực phẩm bằng ngoại ngữ và các tác giả văn học thiếu nhi.

18 tháng sau, nếu bạn nhìn vào một chương trình tương tự, bạn sẽ thấy sự gia tăng về độ phức tạp trong tổ chức thông tin. "Các loài côn trùng" được thay thế bằng loài "đục gỗ" hay loài "biết bay". Sự sắp xếp lại cơ cấu tổ chức chung của thư viện thẻ *"bit" thông minh* sẽ phản ánh khả năng tiến bộ của trẻ trong việc liên hệ và kết nối mục này với mục khác.

Mỗi mục phải có ít nhất 10 tấm thẻ *"bit" thông minh,* không giới hạn số lượng tối đa. Số lượng thẻ ở mỗi mục phụ thuộc vào sự sẵn sàng, mối quan tâm và sự nhiệt tình của trẻ.

Khi bạn sử dụng xong tấm thẻ nào, bạn cũng nên lưu giữ nó cẩn thận để sau này còn dùng đến.

TÓM TẮT

1. Nắm bắt định nghĩa về tấm thẻ *"bit" thông minh*
2. Tìm kiếm thật nhiều dữ liệu thô
3. Sắp xếp dữ liệu thành các loại tri thức
4. Cắt bớt dữ liệu thô không cần thiết
5. Lưu trữ thông tin dữ liệu để dùng trong chương trình dạy kiến thức phổ thông trong tương lai
6. Định dạng kích cỡ của bảng dán áp phích là 28 × 28cm
7. Dùng bút đánh dấu màu đen để viết tên ở mặt sau tấm thẻ
8. Thoa một lớp keo lên mẩu tranh
9. Gắn tấm thẻ thô vào bìa các tông kích thước 28 × 28cm
10. Gắn giấy dán tường trong hoặc ép plastic cả hai mặt của tấm thẻ
11. Tạo ra hồ sơ lưu trữ những tấm thẻ cũ

CÁCH THỨC TÌM KIẾM CÁC “BIT” THÔNG MINH

Ngoài những tấm thẻ được bán sẵn trên thị trường, các bà mẹ

cũng đã tạo ra hàng trăm nghìn tấm tại nhà dành cho các con của họ. Nguồn cung cấp dữ liệu tốt nhất để tạo ra những tấm thẻ làm bằng tay là từ những cuốn sách, tạp chí, bản đồ, áp phích quảng cáo, thẻ giảng dạy và những tấm thẻ từ viện bảo tàng.

Thể loại sách tốt nhất là sách in màu toàn bộ thuộc dạng "Bộ sách kho tàng..." Kho tàng các loài chim, các loài hoa, các loài côn trùng và động vật có vú là những nguồn dữ liệu tuyệt vời. Những loại sách này sẽ cung cấp cho bạn đầy đủ thông tin về từng mục mà bạn cần. Mục đích xuất bản loại sách này là hướng dẫn và giới thiệu nên chất lượng hình ảnh và minh họa cực kỳ tốt.

Các cuốn tạp chí cũng cung cấp nguồn dữ liệu quý giá để tạo nên tấm thẻ *"bit" thông minh*. Tuy nhiên, không phải chỉ có một loại tạp chí có thể giúp bạn. Nếu bạn muốn dạy trẻ về cuộc sống hoang dã thì có rất nhiều loại tạp chí về lĩnh vực này sẽ cung cấp cho bạn nhiều thông tin đắt giá.

Bản đồ các quốc gia, các bang, các châu lục thực tế lại không hữu ích khi bạn cần tạo ra những tấm thẻ địa lý. Bởi vì nhiều mục có thể có liên quan tới địa lý nên bản đồ trở thành nguồn dữ liệu cho các mẹ khi thiết kế một mục kiến thức có liên quan.

Tất cả các loại áp phích quảng cáo đều mang đến nguồn dữ liệu thông tin tuyệt vời. Các cơ quan chính phủ thường dán áp phích trên các khu vực thông tin và những áp phích này có thể góp phần làm nên những tấm thẻ rất đẹp.

Đa số các bảo tàng đều cung cấp nguồn dữ liệu thô rất tốt. Những bản sao của các tác phẩm nghệ thuật, các tác phẩm điêu khắc, các mô hình kiến trúc luôn có sẵn ở nơi này. Ngoài ra, các bảo tàng khoa học cũng là địa điểm tiềm năng.

Không có gì giới hạn nguồn dinh dưỡng dành cho trí não, trái tim và tâm hồn của trẻ ngoài sự khéo léo của bản thân bạn và giới hạn tri thức của con người.

Chúc bạn vui vẻ, hạnh phúc.

Tổ chức kiến thức

Khi các cán bộ của Viện Nghiên cứu Thành tựu Tiềm năng Con người sáng tạo ra chương trình tăng cường trí thông minh của trẻ, một yêu cầu quan trọng đặt ra cho họ là phải tổ chức thông tin làm sao để thuận lợi cho việc dạy trẻ; đồng thời các bậc cha mẹ - những người không phải là chuyên gia trong tất cả các lĩnh vực kiến thức cũng có thể hiểu được.

Chương này của cuốn sách sẽ cung cấp cho chúng ta cách thức tổ chức thông tin sao cho phù hợp với những mục đích đó.

Chúng ta đã bắt đầu bằng việc phân chia tất cả các kiến thức thành 10 mảng chung, tiếp tục chia nhỏ chúng như sau:

Các mảng kiến thức	(Mười)
Mục	(Hàng nghìn)
Các bộ thẻ	(Hàng chục nghìn)
Thẻ *"bit" thông minh*	(Mỗi bộ mười thẻ)
Chương trình dạy	(Mỗi thẻ mười lần)
Độ lớn của thông tin	(Mỗi chương trình một đơn vị)

Chúng ta sẽ bắt đầu với *Các mảng kiến thức*.

CÁC MẢNG KIẾN THỨC

Thứ nhất:	Sinh học
Thứ hai:	Lịch sử
Thứ ba:	Địa lý
Thứ tư:	Âm nhạc
Thứ năm:	Nghệ thuật
Thứ sáu:	Toán học
Thứ bảy:	Giải phẫu sinh lý người
Thứ tám:	Khoa học chung
Thứ chín:	Ngôn ngữ
Thứ mười:	Văn học

Mỗi mảng kiến thức này lại được chia ra thành các nhóm nhỏ hơn được gọi là các Mục.

CÁC MỤC

Mỗi mục bao gồm những tấm thẻ *"bit" thông minh* có *mối quan hệ chặt chẽ* với nhau.

Có hàng ngàn mục trong mỗi mảng kiến thức.

Ví dụ như: Các loại chim, các loài bò sát, các loài động vật có vú và các loài cá - đều là các mục trong mỗi mảng kiến thức.

Để thuận tiện cho các bậc cha mẹ khi giảng dạy hay sử dụng các vật liệu, các mục được chia nhỏ thành các *Bộ*. Vậy các bộ được tạo ra như thế nào?

CÁC BỘ THẺ

Mỗi bộ thường bao gồm 10 tấm thẻ, mỗi tấm thẻ có phần hình ảnh chứa thông tin ở mặt trước và có tên chính xác ở mặt sau (10 thẻ với kích cỡ 28 × 28cm là số lượng phù hợp để các bà mẹ dễ dàng sử dụng trong khi dạy trẻ).

Dưới đây là ví dụ một bộ gồm 10 thẻ *"bit" thông minh* thuộc mục "Các loại côn trùng":

1. Bọ rùa hai chấm
2. Bọ que khổng lồ
3. Chuồn chuồn
4. Ruồi
5. Châu chấu
6. Kiến
7. Mối
8. Ve sầu
9. Bướm vua
10. Ong nghệ

Chỉ có rất ít bộ có số thẻ ít hơn 10. (Chỉ có bảy châu lục; bởi vậy, mục "Các châu lục" trong phần kiến thức địa lý chỉ có bảy tấm thẻ *"bit" thông minh*.)

Một ví dụ khác nữa là mục "Các bang của Mĩ". Mục này chỉ có năm bộ, mỗi một bộ bao gồm 10 bang - cách phân chia như vậy là để đảm bảo bao trùm cả 50 bang.

Bởi vậy, mỗi bộ trong một mục thường có 10 tấm thẻ *"bit" thông minh* (rất hiếm trường hợp có ít hơn 10 thẻ, như đã đề cập ở trên).

Nói một cách ngắn gọn, một "Bit" thông minh được định nghĩa như sau:

TẤM THẺ “BIT” THÔNG MINH

Một tấm thẻ *"bit" thông minh* là một dữ kiện được thể hiện ở dạng mô tả, được gắn vào một bảng dán chất lượng cao và được dùng để dạy trẻ.

Kích cỡ của bảng dán đó là 28 × 28cm và nó phải đủ cứng để bức tranh không bị gập cong khi đưa ra cho trẻ quan sát.

Bản thân mỗi *"bit" thông minh* được gắn lên bảng là một bức vẽ chính xác hay một bức ảnh của vật thể, ví dụ như bức họa nàng *Mona Lisa* của danh họa Leonardo da Vinci chẳng hạn.

Bản sao này phải chính xác, riêng lẻ và cụ thể.

Nó phải có đặc điểm sau:

1. Chính xác
2. Chỉ có một vật thể được mô tả
3. Có một cái tên đặc trưng
4. Kích cỡ đủ lớn (thường là 28 × 28cm)
5. Rõ ràng

Nếu như *"bit" thông minh* này là một phần trong thư viện gia đình và được sử dụng không chỉ để dạy cho những đứa trẻ - thành viên mới trong gia đình - mà còn cho cả con cháu đời sau nữa thì chúng nên được bọc một lớp nhựa cán mỏng bên ngoài để có thể lưu giữ được lâu dài.

Những tấm thẻ càng đẹp thì việc dạy cho trẻ nhỏ càng hiệu quả và tri thức đó càng có giá trị.

Những gia đình thực hiện thành công chương trình dạy trẻ này đã thừa nhận quan điểm liên quan đến những tấm thẻ *"bit" thông minh* của các cán bộ trong Viện. Khi những tấm thẻ này được tìm kiếm trong sự háo hức, được đóng khung và lưu giữ cẩn thận, chúng sẽ trở thành một thư viện lớn chứa những thông tin chuẩn xác và đẹp nữa. Chúng thực sự là cuốn từ điển bách khoa dành cho trẻ nhỏ và là nền tảng cho nguồn tri thức khổng lồ trong tương lai.

Những mẩu tri thức quý giá này thực sự được các cán bộ của viện cũng như các bậc cha mẹ cực kỳ trân trọng, bởi vì đây là kết quả từ công việc khó khăn mà các cán bộ của viện đã đảm nhiệm và sau đó là quá trình kiên trì áp dụng của các bậc cha mẹ để tạo ra hàng chục nghìn những tấm thẻ *"bit" thông minh*.

Từ kết quả thành công rõ ràng của việc sử dụng những tấm thẻ *"bit" thông minh* để dạy trẻ, các cán bộ Viện và các bậc cha mẹ càng trở nên tôn sùng chúng.

Nếu như "tôn sùng" là từ quá mạnh để nói về những mẩu tri thức này, chúng tôi xin làm rõ hơn rằng từ này chính là dành cho những cuốn sách tuyệt vời với những bìa sách tuyệt đẹp; hay là dành cho những tác phẩm nghệ thuật đáng giá như bức họa nàng Mona Lisa hoặc là sự tôn sùng dành cho việc học tập hay tôn sùng chân lý.

Mỗi "bit" thông minh đều có liên quan tới *Những chương trình truyền tải kiến thức*.

NHỮNG CHƯƠNG TRÌNH THÔNG MINH

Một chương trình thông minh được tạo ra từ một dữ kiện đơn lẻ có liên quan tới một "bit" thông minh.

10 chương trình như vậy được sắp xếp theo một trình tự đặc biệt và được biết đến như là *Độ lớn của thông tin*.

ĐỘ LỚN CỦA THÔNG TIN

Mỗi dữ kiện được gọi là một Chương trình thông minh. Những dữ kiện này được sắp xếp theo mức độ phức tạp với tên gọi là Độ lớn của thông tin. Những chương trình này được bắt đầu với dữ kiện nhỏ, đơn giản đầu tiên và sau đó phát triển phức tạp dần lên cho đến mức độ phức tạp nhất là mức 10.

Có 10 mức độ cho mỗi tấm thẻ *"bit" thông minh*. Ví dụ, loài chim cắt Mĩ là một "bit" thông minh trong mục các loài chim và thuộc mảng kiến thức sinh học.

Sự kiện ở mức độ đầu tiên trong chương trình thông minh về loài chim này là: "Loài chim cắt Mĩ sinh sống và săn mồi ở cả thành phố và nông thôn." Dữ kiện ở mức độ thứ 10 là sự phân loại khoa học về loài chim này, bao gồm lớp (sinh học), hàng, họ, giống, loài.

Giữa các chương trình thông minh nằm trong một mục thuộc một mảng kiến thức có vô vàn mối liên hệ. Ví dụ, khi trẻ học tới mức thứ 10 trong chương trình thông minh về các loài động vật có vú, các loài chim, các loài bò sát, các loài cá, các loài côn trùng và động vật lưỡng cư thì trẻ cũng đồng thời được học về ngành sinh vật học, lớp, hàng, họ, giống và loài.

Nhờ vậy, trẻ biết được rằng động vật có vú, các loài chim, bò sát, cá và động vật lưỡng cư đều thuộc ngành động vật có xương sống; còn côn trùng thì thuộc ngành động vật chân đốt. Kết quả là trẻ nhỏ sẽ học được cách phân loại trên cơ sở khoa học của các loài sinh vật một cách vô thức. Trẻ sẽ chỉ đơn giản nghĩ rằng mình đang cùng mẹ tận hưởng một thời gian tuyệt vời, và đương nhiên, đó đúng là khoảng thời gian đẹp. Cùng lúc đó, các bé cũng được học về sự phân tầng động vật - điều mà rất ít người lớn biết.

Phần này của cuốn sách liệt kê ra 10 mục trong mỗi mảng kiến thức, như vậy là có tổng số một trăm mục. Chắc chắn một điều là, khi các bậc cha mẹ sử dụng một trăm mẫu này, họ có thể tạo ra một trăm, thậm chí một nghìn mục khác mà không phải tổn hao quá nhiều sức lực. Đó chính là lí do vì sao chúng tôi liệt kê ra các ví dụ ở đây.

Mảng kiến thức: **Sinh học**

Mục:

1. Động vật có vú
2. Các loài chim
3. Các loài bò sát
4. Động vật lưỡng cư
5. Các loài cá
6. Các loài giáp xác
7. Các loài côn trùng
8. Các loài hoa
9. Các loài cây
10. Các loài thực vật và cây bụi

Mảng kiến thức: **Lịch sử**

Mục:

1. Các nhà lãnh đạo vĩ đại
2. Các nhà phát minh vĩ đại
3. Các nhà khoa học vĩ đại
4. Các nhà thám hiểm vĩ đại
5. Những vị tổng thống Mĩ
6. Các cuộc chiến nổi tiếng
7. Các triều đại Anh
8. Người da đỏ Mĩ
9. Những vị Quốc phụ của nước Mĩ
10. Người tiền sử

Mảng kiến thức: **Địa lý**

Mục:

1. Các châu lục và đại dương
2. Các quốc gia thuộc châu Mĩ
3. Các nước châu Âu
4. Các nước châu Phi
5. Các nước châu Á
6. Các bang của Mĩ
7. Quốc kỳ của các nước trên thế giới
8. Tín hiệu giao thông và các biểu tượng (của Mĩ)
9. Các ngọn núi
10. Những dòng sông lớn trên thế giới

Mảng kiến thức: **Âm nhạc**

Mục:

1. Các loại nhạc cụ
2. Các nốt nhạc
3. Các biểu tượng âm nhạc
4. Các nhà soạn nhạc vĩ đại
5. Các quãng nhạc
6. Các bản hợp âm
7. Những ca sỹ nổi tiếng
8. Những người biểu diễn vĩ đại
9. Các loại nhạc cụ cổ
10. Các đoản khúc

Mảng kiến thức: **Nghệ thuật**

Mục:

1. Những nghệ thuật gia vĩ đại
2. Các tác phẩm nghệ thuật của Van Gogh
3. Các tác phẩm nghệ thuật của Picasso
4. Các tác phẩm nghệ thuật của Da Vinci
5. Các tác phẩm nghệ thuật của Cezanna
6. Các tác phẩm nghệ thuật của Rembrandt
7. Các tác phẩm nghệ thuật của Michelangelo
8. Các tác phẩm nghệ thuật của Dürer
9. Các tác phẩm nghệ thuật của Botticelli
10. Các tác phẩm nghệ thuật của Holbein

Mảng kiến thức: **Toán học**

Mục:

1. Các khối hình học
2. Các góc
3. Các phép tính toán và đo lường
4. Những biểu tượng toán học
5. Các khối hình học lập thể
6. Các chữ số La Mã
7. Các đơn vị đo lường
8. Những nhà toán học vĩ đại
9. Tọa độ hình học
10. Các thẻ chấm (số có thật)

Mảng kiến thức: **Giải phẫu sinh lý**

Mục:

1. Các cơ quan trong cơ thể
2. Các khớp xương
3. Các cơ
4. Các phần của tế bào
5. Hệ tiêu hóa
6. Hệ tuần hoàn
7. Răng
8. Hệ thần kinh
9. Hệ sinh sản nữ
10. Hệ sinh sản nam

Mảng kiến thức: **Khoa học tổng hợp**

Mục:

1. Các hành tinh
2. Các chòm sao
3. Các nguyên tố hóa học
4. Các loại khoáng chất
5. Các loại xe gắn máy
6. Các loại tàu điện
7. Các loại máy bay
8. Các loại tàu thuyền
9. Các phát minh
10. Các công cụ

Mảng kiến thức: **Ngôn ngữ**

Mục:

1. Thực phẩm
2. Vật dụng sinh hoạt
3. Các loài vật nuôi
4. Thiên nhiên
5. Các hành động
6. Những từ trái nghĩa
7. Đồ may mặc
8. Thành viên trong gia đình
9. Các loại phương tiện giao thông
10. Hàng xóm láng giềng

Mảng kiến thức:	**Văn học**
Mục:	1. Các tác giả văn học thiếu nhi cổ điển 2. Các tác giả văn học thiếu nhi 3. Các tác giả văn học Mĩ 4. Các nhà thơ Mĩ 5. Các nhân vật trong kịch của Shakespeare 6. Các tác giả văn học Anh 7. Các thi sĩ người Anh 8. Những người biểu diễn vĩ đại 9. Các nhà triết học vĩ đại 10. Các nhà thơ nổi tiếng thế giới

Chúng tôi đã liệt kê ra một trăm mục kiến thức.

Nếu tạo ra các bộ thẻ trong mỗi mục này, chúng ta sẽ có một ngàn "bit" thông minh (vì mỗi bộ có 10 "bit" thông minh liên quan với nhau).

Và bởi vì mỗi một "bit" nằm trong tổng số 10 "bit" thông minh (10 mức độ) có liên hệ tới một chương trình thông minh, vậy là chúng ta đang làm việc với mười ngàn dữ kiện. Nếu tính cả các "bit" thông minh, chúng ta thực sự sẽ có được con số mười một ngàn.

Từ tầm quan trọng của lượng kiến thức to lớn có được từ mỗi bộ thẻ của mỗi mục (trong tổng số một trăm) có thể thấy rằng, việc đưa ra các ví dụ điển hình về cách thức tạo ra một chương trình thông minh cũng như các ví dụ về cách thức quy định mức độ của thông tin là một hành động rất sáng suốt.

Quá trình sáng tạo ra Chương trình Thông minh

Khi đã thiết lập được mạng lưới thẻ *"bit" thông minh* rộng lớn, các bạn hãy mở rộng Chương trình Thông minh của mình.

Khi bạn đã dạy trẻ được một ngàn mẩu tri thức, bạn nên bắt đầu tạo ra Chương trình Thông minh.

Mục tri thức thì thiết lập nên bề rộng của kiến thức trong một lĩnh vực, còn các Chương trình Thông minh thì tạo ra những mức độ tri thức tăng dần trong mục đó. Mỗi Chương trình mới trong một mục sẽ thêm vào một mức độ cao hơn, bắt đầu từ thông tin đơn giản nhất và kết thúc bằng thông tin phức tạp nhất. Hãy xem ví dụ sau:

Mảng kiến thức:	Sinh học
Mục:	Các loài côn trùng
"Bit" thông minh:	Ve định kỳ
Mức độ thứ nhất:	Khi có nhiều con ve đập cánh, âm thanh phát ra nghe giống như tiếng nhạc.
Mức độ thứ hai:	Những con ve trưởng thành không ăn gì cả, nhưng ở giai đoạn nhộng, chúng uống nhựa từ rễ cây.
Mức độ thứ ba:	Nhộng ve sống ở trong đất từ 13 tới 17 năm trước khi lên mặt đất và trở thành côn trùng có cánh.
Mức độ thứ tư:	Khi con ve trưởng thành chui ra khỏi mặt đất, chúng lột bỏ lớp vỏ nhộng đi.
Mức độ thứ năm:	Lớp xác nhộng của chúng có thể tìm thấy trên các cây hoặc trên các bề mặt cứng.

Mức độ thứ sáu:	Loài ve này sống chủ yếu ở khu vực phía đông nước Mĩ.
Mức độ thứ bảy:	Một con ve sầu có chiều dài lên tới 3cm.
Mức độ thứ tám:	Con ve trưởng thành đẻ trứng sau khi lên mặt đất được ba ngày.
Mức độ thứ chín:	Tên khoa học của loài này có nghĩa là "dế thần kỳ" và thứ hạng khoa học của loài này là "mười bảy".
Mức độ thứ mười:	Lớp: Côn trùng Bộ: Có cánh Họ: Ve sầu Giống: *Magicicada* Loài: *Magicicada septendecim*

Hãy hình dung đến cảnh đứa con mới 2 tuổi của bạn có thể biết được hàng ngàn thông tin và còn nắm bắt được sự phân loại theo cách của Linnaeus!

Tôi tin một điều rằng, ngài Carolus Linnaeus (1707- 1778) - người đầu tiên mang thứ tự phân loại khoa học đến với sinh học - sẽ rất tự hào khi biết được rằng có hàng trăm đứa trẻ mới 2 tuổi (có thể đã có hàng ngàn và tương lai sẽ có hàng chục ngàn trẻ) nhận biết và hiểu được công trình mà ông là người tiên phong. Điều này chắc chắn sẽ làm ông vô cùng vui sướng. Có rất ít người trưởng thành biết được

khái niệm lơ mơ về sự tồn tại của ngành, lớp, thứ tự, giống và loài sinh học; họ cũng chẳng quan tâm là có những gì trong các tầng phân loại đó.

Đa số trẻ nhỏ đều rất hứng khởi khi biết được tên khoa học đầy đủ của loài gấu xám Bắc Mĩ dữ tợn là *Ursus Horribilis*. Đặc biệt là trẻ rất thích khi bố mẹ đưa ra tấm thẻ có hình của chúng kết hợp với bộ mặt hung dữ và chất giọng đầy đe dọa khi nói rằng loại gấu đó là thuộc loài *URSUS HORRIBILIS*.

Rõ ràng là các mức độ của thông tin sẽ tiếp tục phát triển và chỉ bị giới hạn bởi trình độ kiến thức trong một lĩnh vực nào đó của con người ở thời điểm hiện tại mà thôi.

Khi bắt đầu các Chương trình Thông minh, bạn nên nhắm vào việc thiết lập phạm vi kiến thức trong các mục mà bạn sử dụng chứ không phải chỉ đơn thuần hoàn thiện các mức độ của mỗi tấm thẻ riêng lẻ hoặc mỗi mục. Ban đầu, bạn tập trung vào việc thực hiện một Chương trình Thông minh ở mức độ đầu tiên đối với tất cả các thẻ mà bạn đã loại ra ở tất cả các mục. Hoàn thành xong bước này, bạn sẽ bắt đầu xây dựng các mức độ khó hơn ở tất cả các mục.

Với mức độ tăng dần như thế, các thông tin trong mỗi Mục sẽ bắt đầu có nhiều điểm trùng nhau. Kết quả là bạn đã có một chương trình với hệ thống kiến thức to lớn mà trong đó không có thông tin mới nào lại không có liên quan tới các thông tin khác.

Vào thời điểm tiến đến giai đoạn này, bạn sẽ nhận ra rằng bạn càng dạy trẻ nhiều bao nhiêu thì khả năng tiếp thu của trẻ càng tăng bấy nhiêu.

Và đây quả là giai đoạn tuyệt vời đối với cả bạn và trẻ.

NHỮNG ĐẶC ĐIỂM KHÁC CỦA CHƯƠNG TRÌNH THÔNG MINH

1. Một Chương trình Thông minh phải có tính chính xác. Nó là một dữ kiện, chứ không phải là một quan điểm hay một giả định. Ví

dụ, "George Washington là vị tổng thống đầu tiên của nước Mĩ" là một Chương trình Thông minh; nhưng "Jachary Taylor là một vị tổng thống tồi" thì lại không phải, vì đây là một quan điểm.

2. *Một Chương trình Thông minh phải rõ ràng*. Ngôn từ phải được dùng một cách rõ ràng và trực tiếp để tránh bất kỳ sự hiểu sai nào. Ví dụ "Báo gepa là loài động vật có vú nhanh nhất trên Trái Đất" là một lời phát biểu rõ ràng và không ai có thể hiểu sai được.

Các Chương trình Thông minh có thể được sử dụng để gắn kết các mục bị loại lại với nhau. Ví dụ, với thông tin "George Washington được sinh ra ở Virginia", nếu trẻ đã biết George Washington và cũng đã biết bang Virginia thì thông tin này quả là tuyệt vì nó đã kết hợp chặt chẽ hai mục dường như chẳng có gì liên quan đến nhau. Khi cả bạn và trẻ khám phá ra nhiều cách hơn nữa để liên kết các mục với nhau thì sự hứng khởi tìm tòi những mối quan hệ mới sẽ càng trở nên hấp dẫn.

Chương trình Thông minh phải có tính *thân thuộc*. Câu nói "Bach được coi là người thầy của dòng nhạc fagu" (thể loại âm nhạc phức điệu) là hoàn toàn đúng, nhưng nếu coi đây là chương trình đầu tiên về Bach thì nó lại mang tính riêng tư nhiều hơn. Nếu bắt đầu bằng câu "Bach có 23 đứa con" thì bạn sẽ tiến gần hơn và nhanh hơn đến với những điều bạn muốn. Bạn có thể dễ dàng quay trở lại và đưa ra các thông tin phức tạp hơn về người đàn ông có 23 đứa con. Nói tóm lại, bạn cần thông tin ở mức độ ban đầu để mở ra những cánh cửa tri thức cho trẻ. Để khiến trẻ có ý muốn khám phá những cánh cửa đó, chương trình giảng dạy ban đầu của bạn phải dựa trên những dữ liệu mà trẻ đã thân thuộc. Và sau đó, bạn có thể bổ sung những mảng dữ liệu khó hơn mà không gặp bất kỳ trở ngại nào.

Chương trình Thông minh còn phải *thú vị* nữa. Sự thật là thành phố Philadelphia có diện tích là "x" mét vuông, nhưng thông tin đó cũng chẳng có nghĩa lý gì nếu như không phải bạn đang thực hiện một Chương trình Toán học và nội dung chủ chốt mà bạn muốn hướng tới là mét vuông. Sẽ thật thú vị biết bao nếu trẻ biết rằng "Philadelphia là quê hương của Chuông Tự do" (hoặc "... là quê hương của các học viện). Nếu bạn thấy một dữ liệu là khô khan và vô nghĩa, khả năng lớn là trẻ cũng sẽ cảm nhận như vậy. Tốt nhất bạn nên tìm những thông tin khiến bạn hứng thú, bởi đó cũng là những thông tin trẻ quan tâm.

Chương trình Thông minh phải mang tính hài hước khi cần thiết. Yếu tố hài hước thường không được đánh giá cao trong tất cả các công cụ giảng dạy. Thông tin "Tchaikovsky đã dùng tay trái để giữ cằm và tay phải để điều khiển dàn nhạc vì ông sợ cái đầu của ông sẽ rơi xuống" lại chứng tỏ có tác động mạnh hơn tới những em nhỏ trong Viện Evan Thomas hơn hầu hết tất cả các Chương trình Thông minh khác. Thế giới của chúng ta có đầy rẫy những sự kiện thú vị, bạn hãy tận dụng chúng.

CÁCH TÌM KIẾM CHƯƠNG TRÌNH THÔNG MINH

Nơi đầu tiên để thu thập thông tin về những *"bit" thông minh* bạn đã loại ra chính là từ nguồn dữ liệu mà ban đầu bạn đã tìm thấy nó. Một vài ông bố, bà mẹ thông thái đã kịp lưu bản sao của những thông tin ở phía sau các tấm thẻ vào một hồ sơ dữ liệu trước khi đóng khung tấm thẻ đó. Bạn cũng sẽ cần một cuốn từ điển bách khoa bằng giấy hoặc từ điển bách khoa điện tử. Những cuốn từ điển tổng hợp rất hữu dụng trong mỗi phần chương trình của bạn. Bạn hãy đến thư viện nơi bạn sinh sống nếu như không đủ tiền mua một cuốn.

Bất kỳ khi nào bạn cảm thấy không chắc chắn về thông tin nào đó, hãy lập tức tra cứu chúng trong từ điển. Đừng bao giờ dạy trẻ những thứ mà bạn *nghĩ* là đúng, hãy luôn luôn kiểm tra độ chính xác của chúng.

CÁCH CHUẨN BỊ MỘT CHƯƠNG TRÌNH THÔNG MINH

Có bốn cách để trình bày các Chương trình Thông minh. Cách dễ nhất là viết ra chương trình mà bạn dự định lên những tờ giấy nhớ cỡ 13 × 20cm. Trên mỗi tờ phiếu, bạn hãy viết ra năm chương trình (Sau này bạn sẽ đọc chúng cho trẻ nghe).

Một cách khác nữa là viết lên những tấm thẻ học câu. Bạn cũng sẽ đọc những câu đó cho bé nghe, điều khác biệt là bé sẽ nhìn thấy các từ

mà bạn đọc lên.

Còn một cách nữa để giới thiệu cho trẻ về các Chương trình Thông minh, đó là tự tạo ra một cuốn sách thật đẹp từ năm đến 10 trang với mỗi trang là một chương trình. Đầu tiên bạn đọc sách cho trẻ nghe, sau đó trẻ sẽ tự đọc chúng. Kích cỡ của cuốn sách phụ thuộc vào khả năng đọc của trẻ ở thời điểm đó.

Cách thứ tư là in thông tin vào ngay mặt sau của tấm thẻ *"bit" thông minh* theo thứ tự tăng dần về mức độ, từ mức độ đầu tiên đến mức độ cao nhất (có thể in ngay dưới tên của mỗi tấm thẻ). Các bậc cha mẹ hoàn toàn có thể làm được điều này. Những tấm thẻ được tạo ra từ học viện cũng có 10 Chương trình Thông minh được in ở mặt sau của mỗi tấm thẻ.

CÁCH THỨC GIẢNG DẠY CHƯƠNG TRÌNH THÔNG MINH

Một buổi

Mỗi buổi dạy chỉ nên bao gồm tối đa năm chương trình (mỗi chương trình cung cấp năm thông tin). Thời gian để đọc mỗi chương trình thường dài hơn việc sử dụng các tấm thẻ, chính vì vậy, mỗi buổi dạy chỉ nên có ít thông tin để đảm bảo độ ngắn gọn.

Nếu ý định của bạn chỉ là nói cho trẻ biết về các chương trình, hãy sử dụng hệ thống giấy ghi nhớ để tiến hành việc giảng dạy. Khi cung cấp cho trẻ một vài thông tin mới, sẽ rất thú vị nếu bạn tìm lại năm tấm thẻ cũ và đưa ra thật nhanh cho trẻ thấy.

Ví dụ: Bạn lấy ra các tấm thẻ *"bit" thông minh* về các loài côn trùng, vừa đưa ra cho trẻ và vừa nói:

Bọ rùa hai chấm - "Bọ rùa hai chấm ăn thịt các loài côn trùng khác, trong đó có nhiều loài là vật nuôi trong nhà."

Bọ que khổng lồ - "Nếu phương pháp ngụy trang để tự bảo vệ thất bại, bọ que khổng lồ sẽ thải ra một chất lỏng có mùi hôi thối để xua

đuổi những kẻ săn mồi.”

Chuồn chuồn - "Ở giai đoạn ấu trùng, chuồn chuồn sống ở dưới nước; chúng ăn các loài nòng nọc, cá nhỏ và những côn trùng sống ở dưới nước.”

Ruồi - "Những con ruồi trưởng thành sống chủ yếu dựa vào những chất lỏng có vị ngọt hoặc những chất thối rữa.”

Châu chấu - "Loài châu chấu tồn tại nhờ cỏ, cây trồng, thực vật và hoa quả.”

Buổi dạy này sẽ kéo dài trong vòng 10 đến 15 giây. Nếu muốn sử dụng các câu viết sẵn thay vì các tấm thẻ có hình ảnh, hãy đưa chúng ra khi bạn đọc.

Nếu thích dùng sách, bạn hãy ngồi cạnh trẻ và đọc cùng với trẻ. Dù lựa chọn cách nào, bạn cũng nên tiến hành thật nhanh và phải thật thú vị.

Các buổi trong một ngày

Thật thú vị khi sử dụng năm mục khác nhau, mỗi mục có năm Chương trình Thông minh. Mỗi ngày bạn dùng mỗi mục ba lần. Bạn có thể bổ sung thêm số mục theo ý muốn.

THÊM VÀO NHỮNG CHƯƠNG TRÌNH MỚI VÀ BỎ ĐI NHỮNG CHƯƠNG TRÌNH CŨ

Sau năm ngày, bạn hãy bỏ đi tất cả những chương trình mà bạn vừa sử dụng và thay thế vào đó năm chương trình mới thuộc mỗi mục. Điều này có nghĩa là một chương trình mới sẽ được sử dụng mỗi ngày ba lần trong suốt năm ngày (tổng số 15 lần) trước khi được xếp vào loại chương trình cũ. Bạn sẽ thêm vào tối thiểu 25 chương trình mới sau năm ngày. Nếu bạn nhận thấy rằng trẻ tiếp thu nhanh hơn, bạn hãy loại bỏ chương trình cũ sớm hơn và thêm vào những chương trình mới.

Khi đã dùng hết các chương trình tốt trong một mục nào đó, hãy bỏ chúng đi và bắt đầu làm việc lại với một chương trình đã bị loại trước đó.

CÁC MỨC ĐỘ CỦA THÔNG TIN

Khi bạn hoàn thành các chương trình ở mức độ đầu tiên, bạn sẽ bắt đầu sử dụng mức độ thứ hai. Mỗi mức độ sau yêu cầu phải có kiến thức cơ bản rộng hơn mức độ trước nó. Bởi vậy, chương trình đầu tiên của bạn sẽ bao gồm những thông tin mới nhưng vẫn nằm trong phạm vi quen thuộc. Trong những chương trình ban đầu, bạn sẽ chỉ sử dụng những từ ngữ quen thuộc. Dần dần, vốn từ đó sẽ trở nên càng ngày càng phức tạp hơn. Bằng cách này, trẻ không những có một nền tảng kiến thức vững chắc mà trong đầu còn luôn mong muốn tiếp nhận những thông tin mới hơn. Bản thân bạn chính là người chịu trách nhiệm tạo ra các bước tiến trong việc kết hợp thông tin mới phù hợp với phạm trù mà trẻ có thể hiểu và thấy thích thú.

Quả thực, sự cân bằng giữa hai yếu tố này chính là nền tảng cho tất cả các phương pháp giảng dạy tốt.

TÓM TẮT

Đến thời điểm này, bạn cần nắm rõ một điều là bạn có thể dạy trẻ hầu như bất kỳ điều gì mà bạn có khả năng diễn đạt một cách chân thật và thực tế. Bạn có thể truyền đạt cho trẻ tất cả những chủ đề mà bạn biết và thấy trân trọng. Bạn cũng hoàn toàn có khả năng dạy bé về những chủ đề mà bạn đã rất muốn học nhưng lại chưa có cơ hội. Ngay cả những chủ đề mà trước đây bạn không thật sự giỏi, bạn cũng vẫn có thể dạy cho bé.

Thực tế, các bà mẹ đã từng sử dụng thẻ *"bit" thông minh* để dạy trẻ trong suốt 11 năm hoặc hơn cũng nhận ra rằng thái độ của họ về tri thức và việc học tập hoàn toàn thay đổi. Đối với những bà mẹ này, thế giới giống như con hàu trong tay họ vậy, không có một chủ đề nào có thể gây khó khăn cho họ cả. Có thể họ không biết được tất cả các thông tin trên thế giới, nhưng họ lại có những sáng kiến tuyệt vời để có được các thông tin họ cần. Họ có khả năng liên kết với thế giới.

Chúng ta sẽ còn phải tiếp tục kinh ngạc trước khả năng tưởng tượng không giới hạn của các ông bố, bà mẹ chuyên nghiệp. Chúng ta hoàn toàn có thể kết luận rằng không có cặp bà mẹ nào thực hiện cùng một Chương trình Thông minh cả. Mỗi một chương trình dành cho một đứa trẻ là sự phản ánh độc nhất về sự sáng tạo, óc tưởng tượng và tài phát minh của người mẹ. Cũng tương tự như khả năng của trẻ nhỏ, tài sáng chế của người mẹ là vô hạn.

Mỗi bà mẹ tham gia vào hành trình này đều có chung mong muốn là phát triển khả năng của con mình. Họ làm việc này với năng lực và sức mạnh lớn đến mức họ hầu như không có thời gian để đánh giá những thay đổi đang diễn ra trong khả năng và quan điểm của chính họ. Mãi cho đến một ngày, họ nhận ra họ vô cùng hạnh phúc khi chuẩn bị dạy cho con của mình những phép tính hay là môn vật lý hạt nhân; và thấy mình được tiếp sức bởi chính sự can đảm của bản thân. Họ có thoáng chút sửng sốt, nhưng cảm xúc này không kéo dài.

"Mình vẫn luôn thầm cảm nhận là mình có thể học được bất cứ điều gì," họ nói điều đó với chính bản thân mình và lại tiếp tục công việc dạy dỗ con cái.

Khả năng học tập của chúng ta thậm chí còn không thể tốt bằng một phần so với trẻ nhỏ, cả kết quả học tập cũng vậy. Tuy vậy, chúng ta lại có niềm vui sướng và vinh dự vì được tiếp nhận những học trò tuyệt vời và nhẹ nhàng nâng chúng lên trên đôi vai của mình. Các bậc cha mẹ chuyên nghiệp của chúng ta có bờ vai thật rộng lớn và tầm nhìn mà họ mang lại cho những đứa trẻ của chúng ta cũng thật khoáng đạt.

Cách tạo ra các Chương trình Thông minh

Viện thường tuân theo các hướng dẫn có tổ chức mà họ đã thiết lập để tạo ra các tấm thẻ *"bit" thông minh,* các mục và cả các Chương trình Thông minh; nhưng chính mỗi bậc cha mẹ lại là người sắp xếp hệ thống truyền đạt các chương trình và các mức độ của thông tin. Dưới đây là một số ví dụ về Chương trình Thông minh để các bậc phụ huynh tham khảo. Dựa trên những ví dụ này, các bạn có thể tạo ra Chương trình Thông minh phù hợp với con mình.

Chúng ta đều biết rằng việc sử dụng những nguồn dữ liệu xác thực có sẵn như là một tài liệu tham khảo để tạo ra các Chương trình Thông minh là một lựa chọn sáng suốt. Nếu thư viện cá nhân trong gia đình không có đủ những tác phẩm giá trị về các chủ đề giảng dạy, thì thư viện công cộng ở địa phương chính là nơi cung cấp nguồn dữ liệu hàng đầu.

Ở đây chúng tôi đưa ra ở mỗi mảng kiến thức một *"bit" thông minh* khác nhau. Và bạn hoàn toàn có thể linh hoạt chọn những *"bit" thông minh* khác phù hợp với con mình.

Nếu chủ đề dạy là Chương trình Thông minh về loài Đại bàng đầu bạc thuộc:

Mảng kiến thức	Sinh học
Mục	Các loài chim
Bộ	Các loài chim săn mồi
"Bit" thông minh	Đại bàng đầu bạc

Bạn có thể tìm nguồn dữ liệu tuyệt vời để viết một Chương trình Thông minh ở một trong số các cuốn sách của về các loài chim. Bạn sẽ nhanh chóng có được các thông tin sau về loài đại bàng đầu bạc như

sau:

Ngành	Động vật có xương sống
Lớp	Gia cầm
Bộ	Cắt
Giống	Chim ưng
Chi	*Haliaeetus*
Loài	*Haliaeetus leucocephalus*

Các dữ liệu này sẽ cung cấp cho bạn mức độ thông tin thứ 10 trong Chương trình Thông minh có liên quan tới loài đại bàng đầu bạc.

Thông tin đầu tiên có thể là: "Đại bàng đầu bạc là biểu tượng của nước Mĩ."

Thông tin thứ hai: "Đại bàng đầu bạc ăn các loài vịt, chim biển và cá."

Thông tin thứ ba: "Đại bàng đầu bạc sống ở gần biên giới, sông hồ và bờ biển."

Thông tin thứ tư: "Người ta có thể dễ dàng tìm thấy đại bàng đầu bạc ở hầu hết các vùng thuộc khu vực Bắc Mĩ."

Bạn hãy tiếp tục tạo ra các mức từ thứ năm tới thứ chín.

Nếu gia đình bạn có may mắn sở hữu cuốn từ điển bách khoa loại tốt nhất, thì tất cả các thông tin cần thiết để tạo ra hầu như vô hạn các Chương trình Thông minh đều đã có sẵn trong tay bạn.

Chúng ta hãy cùng xem xét một vài Chương trình Thông minh nữa và cách mà chúng được tạo ra.

Chúng ta sẽ tìm hiểu thông tin về loài rắn chúa Cobra:

Phần kiến thức	Sinh học
Mục	Loài bò sát
Bộ	Các loài rắn
"Bít" thông minh	Rắn chúa Cobra

CHƯƠNG TRÌNH THÔNG MINH RẮN CHÚA COBRA

1. Ở Ấn Độ, mỗi năm có khoảng 10.000 người chết vì bị rắn chúa Cobra cắn.
2. Thức ăn chính của rắn chúa Cobra là các loài rắn khác.
3. Rắn chúa Cobra sinh sống ở trong rừng, các cánh đồng và vùng đầm lầy.
4. Rắn chúa Cobra có nguồn gốc từ vùng Nam Á.
5. Rắn chúa Cobra là loài rắn độc dài nhất trên thế giới, chúng có thể dài lên tới 5,5m.
6. Rắn chúa Cobra làm tổ bằng lá cây và nó sẽ canh chừng suốt ở tổ cho đến khi trứng nở.
7. Khi bị đe dọa, rắn chúa Cobra phát ra âm thanh xì xì thật to.
8. Loài rắn chúa Cobra tiêm vào cơ thể con mồi loại nọc độc cực mạnh qua răng của chúng.
9. Rắn chúa Cobra bị điếc, và những người dụ rắn thường giả vờ điều khiển chúng bằng tiếng sáo theo chuyển động đu đưa chầm chậm của chúng.
10. Lớp: Bò sát

Bộ: Có vảy

Giống: Rắn hổ mang

Chi: *Ophiophagus*

Loài: *Ophiophagus hannah*

CÔNG THỨC TẠO RA CÁC MỨC ĐỘ THÔNG TIN VỀ LOÀI BÒ SÁT

1. Thông tin đơn giản nhất và thú vị nhất
2. Thức ăn của chúng
3. Nơi sinh sống
4. Phạm vi phân bổ
5. Kích cỡ
6. Hệ sinh sản
7. Thông tin giải phẫu hoặc các đặc điểm thú vị 1
8. Thông tin giải phẫu hoặc các đặc điểm thú vị 2
9. Thông tin giải phẫu hoặc các đặc điểm thú vị 3
10. Phân loại khoa học

Giờ chúng ta hãy cùng tìm hiểu Chương trình Thông minh về *"bit" thông minh* Thomas Jefferson:

Mảng kiến thức	Lịch sử
Mục	Các vị tổng thống Mĩ
Bộ	10 vị tổng thống đầu tiên
"Bit" thông minh	Thomas Jefferson

CHƯƠNG TRÌNH THÔNG MINH THOMAS JEFFERSON

1. Thomas Jefferson sinh ra ở Virginia.
2. Từ khi còn bé đến lúc trưởng thành, Thomas Jefferson chơi đàn violon.
3. Thomas Jefferson là vị tổng thống thứ ba của nước Mĩ.
4. Thomas Jefferson là người sáng lập chủ chốt của Bản tuyên ngôn độc lập của nước Mĩ.
5. Thomas Jefferson không tham gia chiến đấu như một chiến sĩ trong cuộc chiến tranh cách mạng.
6. Thomas Jefferson là thống đốc bang Virginia.
7. Thomas Jefferson là người sáng lập ra Đảng Dân chủ.
8. Trong nhiệm kỳ của Thomas Jefferson, nước Mĩ có diện tích tăng gấp đôi nhờ chiếm được vùng đất từ sông Mississippi tới dãy núi Rocky.
9. Tòa nhà của Thomas Jefferson được gọi là "Monticello".
10. Thomas Jefferson và John Adams cùng chết vào một ngày - ngày tròn 50 năm sau khi ký kết bản Tuyên ngôn độc lập.

CÔNG THỨC TẠO RA CÁC MỨC ĐỘ THÔNG TIN VỀ CÁC VỊ TỔNG THỐNG

1. Nơi sinh của vị tổng thống.

2. Dữ kiện về thời trẻ của vị tổng thống.

3. Thứ tự của vị tổng thống trong lịch sử đất nước. 4. Cống hiến nổi bật nhất của vị tổng thống đó.

4. Một dữ kiện về quá trình tham gia vào hoạt động chính trị hoặc sự kiện lịch sử.

5. Một dữ kiện về địa vị chính trị.

6. Một dữ kiện về sự cống hiến của vị tổng thống đó đối với nền chính trị hoặc sự kiện lịch sử.

7. Thành tựu chính mà vị tổng thống có được trong nhiệm kỳ.

8. Ngôi nhà của vị tổng thống hoặc một địa điểm tưởng niệm.

9. Ngày tháng hoặc sự kiện về cái chết của vị tổng thống.

Sau đây là Chương trình Thông minh cung cấp kiến thức về bang "Pennsylvania":

Mảng tri thức	Địa lý
Bộ	Các bang của Mĩ
Mục	Các bang ở phía Đông Mĩ
"Bit " thông minh	Pennsylvania

CHƯƠNG TRÌNH THÔNG MINH BANG

PENNSYLVANIA

1. Nhà máy sản xuất sô-cô-la lớn nhất trên thế giới nằm ở vùng Hershey, bang Pennsylvania.

2. Bang Pennsylvania nằm ở khu vực Đông Mĩ.

3. Thành phố trung tâm của bang Pennsylvania là Harisburg.

4. Bang Pennsylvania cung cấp tất cả trữ lượng than đá và than antraxit cho toàn nước Mĩ.

5. Loài chim được coi là biểu tượng của bang Pennsylvania là gà gô cổ khoang.

6. Hoa nguyệt quế núi là hoa biểu tượng của bang Pennsylvania.

7. Vua Charles II của Anh đã ban cho ngài William Penn mảnh đất mà giờ có tên là Pennsylvania.

8. Từ "Pennsylvania" có nghĩa là Gỗ của Penn.

9. Bản Tuyên ngôn độc lập của Mĩ được Đệ nhị Quốc hội Lục địa chấp nhận tại Pennsyvania vào ngày 04 tháng 07 năm 1776.

10. Pennsylvania là bang thứ hai gia nhập vào Hợp chủng quốc Hoa Kỳ.

CÔNG THỨC TẠO RA CÁC MỨC ĐỘ THÔNG TIN VỀ CÁC BANG THÀNH PHỐ

1. Một sự kiện thú vị hoặc nổi bật về những cống hiến trong ngành công nghiệp hoặc nông nghiệp của bang.

2. Vị trí địa lý của bang.

3. Thành phố trung tâm.

4. Nguồn tài nguyên thiên nhiên nổi bật nhất.

5. Loài chim biểu tượng của bang.

6. Loài hoa biểu tượng của bang.

7. Sự kiện lịch sử hình thành mảnh đất.

8. Nguồn gốc tên hiện tại của bang.

9. Sự kiện lịch sử hoặc chính trị nổi bật nhất về bang.

10. Thứ tự bang tham gia vào Liên bang.

Giờ chúng ta hãy cùng xem một Chương trình Thông minh về "Đàn violon" được thiết kế như thế nào:

Mảng kiến thức	Âm nhạc
Mục	Các loại nhạc cụ âm nhạc
Bộ	Nhạc cụ có dây
"Bit" thông minh	Đàn violon

CHƯƠNG TRÌNH THÔNG MINH ĐÀN VIOLON

1. Đàn violon thuộc loại nhạc cụ có dây.

2. Đàn violon có bốn dây (tên của bốn dây là E, A, D và G).

3. Người ta dùng cây vĩ để chơi đàn violon.

4. Cây vĩ của đàn violon được làm từ lông ngựa, và khi kéo vĩ lướt

qua dây đàn sẽ làm dây đàn rung lên.

5. Các phần của đàn violon bao gồm: Núm lên dây, chốt mắc dây và cây chống.

6. Phần đầu của dây đàn violon được nối vào núm lên dây, còn phần đuôi được nối vào chốt mắc dây.

7. Đàn violon được tạo ra đầu tiên ở Ý vào thế kỷ 16.

8. Chiếc đàn violon đầu tiên được dùng để chơi nhạc nhảy (nhạc dance).

9. Claudio Monteverdi là người đầu tiên đưa cây đàn violon vào dàn nhạc của nhà hát nhạc kịch (opera).

10. Trong một dàn nhạc giao hưởng hiện đại có 35 cây đàn violon (số lượng nhiều hơn bất kỳ một loại nhạc cụ nào).

CÔNG THỨC ĐỂ TẠO RA CÁC MỨC THÔNG TIN VỀ CÁC LOẠI NHẠC CỤ

1. Loại nhạc cụ.

2. Thông tin đặc biệt về loại nhạc cụ.

3. Loại nhạc cụ đó được chơi như thế nào?

4. Một thông tin cụ thể về cách chơi loại nhạc cụ đó.

5. Liệt kê một vài bộ phận của nhạc cụ.

6. Thông tin cụ thể về một bộ phận của nhạc cụ.

7. Loại nhạc cụ đó có xuất xứ từ đâu?

8. Vai trò đầu tiên mà nhạc cụ đó thực hiện là gì?

9. Vai trò khác nữa của nhạc cụ đó (có thể liên quan đến một sự kiện nổi bật trong âm nhạc).

10. Vai trò của nhạc cụ đó trong thời hiện đại (trong một dàn nhạc hoặc trong các lĩnh vực khác).

Chúng ta có thể trình bày Chương trình Thông minh về bức tranh *Bữa tiệc cuối cùng* của danh họa Leonardo da Vinci như thế nào?

Mảng kiến thức	Nghệ thuật
Mục	Những kiệt tác nghệ thuật tuyệt vời
Bộ	Những kiệt tác của Leonardo da Vinci
"Bit" thông minh	*Bữa tiệc cuối cùng*

CHƯƠNG TRÌNH THÔNG MINH BỮA TIỆC CUỐI CÙNG

1. Tác giả của bức họa *Bữa tiệc cuối cùng* là Leonardo da Vinci.

2. Bức họa *Bữa tiệc cuối cùng* được vẽ tại thành phố Milan, Ý.

3. *Bữa tiệc cuối cùng* là một bức tranh tường (được vẽ trên tường).

4. Hình ảnh của chúa Jesu được khắc họa ở giữa bức tranh.

5. 12 người đàn ông ngồi vây quanh chúa Jesu là 12 học trò - tông đồ của Chúa.

6. Leonardo phải mất ba năm để hoàn thành bức tranh *Bữa tiệc cuối cùng*.

7. Leonardo sử dụng lối vẽ tranh tường với thạch cao ướt để thực hiện bức họa.

8. Ngay sau khi Leonardo hoàn thành, bức vẽ đã bắt đầu bị tróc.

9. *Bữa tiệc cuối cùng* hiện được lưu giữ ở tu viện Santa Maria delle Grazie ở thành phố Milan.

10. Leonardo cũng nghiên cứu về ngành giải phẫu, thiên văn học, thực vật học và khoa địa chất; ông cũng đã thiết kế nhiều máy móc và thực hiện các phát minh khác.

CÔNG THỨC TẠO RA CÁC MỨC THÔNG TIN VỀ CÁC TÁC PHẨM NGHỆ THUẬT

1. Tên của họa sĩ đã tạo ra bức tranh.

2. Bức họa được hoàn thành ở đâu?

3. Bức họa thuộc loại tranh gì?

4. Chủ đề của tác phẩm.

5. Một vài chi tiết về tác phẩm.

6. Tác phẩm được hoàn thành vào thời gian nào? Phải mất thời gian bao lâu để hoàn thành tác phẩm?

7. Phương pháp vẽ nào được sử dụng?

8. Một giai thoại về tác phẩm.

9. Hiện tại tác phẩm được lưu giữ ở đâu?

10. Một vài thông tin khác về tác giả.

Vậy còn Chương trình Thông minh về "hình chữ nhật" thì như thế nào?

Mảng kiến thức	Toán học
Mục	Các khối hình học
Bộ	Các hình phẳng (sided shapes)
"Bit" thông minh	Hình chữ nhật

CHƯƠNG TRÌNH THÔNG MINH HÌNH CHỮ NHẬT

1. Hình chữ nhật có bốn cạnh.
2. Hình chữ nhật có bốn góc trong.
3. Hình chữ nhật có hai cặp cạnh đối diện bằng nhau.
4. Mỗi góc trong của hình chữ nhật được gọi là "góc vuông".
5. Hình chữ nhật là hình bình hành có bốn góc bằng nhau.
6. Tổng các góc trong của hình chữ nhật là 360 độ.
7. Hình chữ nhật là hình có hai chiều (dài và rộng).
8. Các hình chữ nhật thuộc một phần của hình học, được gọi là hình học phẳng.
9. Trong hình học phẳng, hình chữ nhật thuộc dạng tứ giác lồi.
10. Cái tên hình chữ nhật (rectangle) xuất phát từ tiếng Latin là rectus (có nghĩa là "ngay ngắn") và angulus (có nghĩa là góc) dùng để mô tả bốn góc trong bên phải của hình chữ nhật.

CÔNG THỨC TẠO RA CÁC MỨC THÔNG TIN VỀ CÁC HÌNH PHẲNG

1. Hình đó có bao nhiêu cạnh?
2. Hình có bao nhiêu góc trong?
3. Một đặc điểm về các cạnh của hình.
4. Các góc trong là góc gì?
5. Định nghĩa hình đó.
6. Tổng của các góc trong của hình là bao nhiêu?
7. Khẳng định rằng nó là hình có hai chiều.
8. Khẳng định rằng nó thuộc hình học phẳng.
9. Hình được xếp vào loại nào trong hình học phẳng?
10. Nguồn gốc tên gọi của hình.

Dưới đây là phương pháp tạo ra một Chương trình Thông minh về chủ đề "Trái tim".

Mảng kiến thức	Giải phẫu sinh lý người
Mục	Các cơ quan của cơ thể người
Bộ	Các cơ quan ở phần trên của cơ thể
"Bit" thông minh	Trái tim

CHƯƠNG TRÌNH THÔNG MINH TRÁI TIM

1. Trái tim làm nhiệm vụ bơm máu đến tất cả các cơ quan trong cơ thể người.
2. Trái tim có kích cỡ bằng nắm tay và nặng khoảng 450 gram.
3. Tim nằm giữa phổi và phía bên trái của xương ức.
4. Tim là một khối thịt, tạo chuyển động bằng cách phồng căng lên và xẹp xuống.
5. Các tĩnh mạch đưa máu đến tim, còn các động mạch chuyển máu từ tim đi khắp cơ thể.
6. Tim có bốn ngăn: hai tâm nhĩ và hai tâm thất.
7. Tâm nhĩ gom máu từ các tĩnh mạch.
8. Tâm thất bơm máu từ tim thông qua các động mạch và chuyển đến các vùng khác trong cơ thể.
9. Tim bơm máu tới phổi để cung cấp ôxy trước khi bơm tới các bộ phận khác.
10. Tên gọi y học của tim là "cơ quan tim mạch".

CÔNG THỨC TẠO RA CÁC MỨC THÔNG TIN VỀ CÁC CƠ QUAN TRONG CƠ THỂ NGƯỜI

1. Chức năng của cơ quan.
2. Kích cỡ và cân nặng.

3. Vị trí của cơ quan đó trong cơ thể.
4. Cách thức hoạt động của cơ quan đó.
5. Những phần của cơ thể có liên quan tới cơ quan đó.
6. Những phần đặc trưng của cơ quan.
7. Các phần cụ thể cấu tạo nên cơ quan đó.
8. Chức năng của các phần trong cơ quan đó.
9. Mối liên hệ của cơ quan đó tới những cơ quan khác.
10. Tên gọi y học của cơ quan hoặc một thông tin về tên gọi đó.

Chúng ta cùng xem một ví dụ về Chương trình Thông minh với chủ đề "Sao Hỏa":

Mảng kiến thức	Khoa học tổng hợp
Mục	Các hành tinh
Bộ	Các hành tinh trong hệ Mặt Trời
"Bit" thông minh	Sao Hỏa

CHƯƠNG TRÌNH THÔNG MINH SAO HỎA

1. Sao Hỏa có màu hơi đỏ.
2. Sao Hỏa là hành tinh có khoảng cách gần thứ tư với Mặt Trời.
3. Sao Hỏa có kích cỡ bằng nửa Trái Đất.
4. Không có sự sống trên Sao Hỏa vì nó quá lạnh, hầu như không có

nước và rất ít khí ôxy.

5. Tên gọi La Mã của Sao Hỏa là Thần chiến tranh.

6. Nhiệt độ trung bình trên Sao Hỏa là âm 80 độ.

7. Sao Hỏa mất 687 ngày để quay một vòng quanh Mặt Trời.

8. Vào ngày 20 tháng 07 năm 1976, con tàu không gian không người lái Viking I của Mĩ đã hạ cánh trên Sao Hỏa và truyền về Trái Đất những bức ảnh cận cảnh của hành tinh này.

9. Một vật nặng 50 kilogam ở trên Trái Đất có trọng lượng 14 kilogam ở trên Sao Hỏa.

10. Trọng lực trên Sao Hỏa bằng 3/8 so với Trái Đất.

CÔNG THỨC TẠO RA CÁC MỨC THÔNG TIN VỀ CÁC HÀNH TINH

1. Bề ngoài của hành tinh nhìn từ Trái Đất.

2. Thứ tự khoảng cách của hành tinh so với Mặt Trời.

3. Kích thước so với Trái Đất.

4. Điều kiện sống trên hành tinh đó.

5. Nguồn gốc tên gọi của hành tinh.

6. Nhiệt độ trên bề mặt của hành tinh.

7. Thời gian cho một quỹ đạo quay của hành tinh quanh Mặt Trời.

8. Cuộc khám phá hành tinh.

9. Trọng lượng của một vật thể ở Mặt Trời so với trên Trái Đất.

10. Trọng lực của hành tinh đó so với trọng lực của Trái Đất.

Văn học là một chủ đề rất dễ giảng dạy. Hãy cùng nghiên cứu thông tin về "Shakespeare":

Mảng kiến thức	Văn học
Mục	Các thi sĩ Anh
Bộ	Các bài thơ của Shakespeare
"Bit" thông minh	William Shakespeare

CHƯƠNG TRÌNH THÔNG MINH SHAKESPEARE

1. William Shakespeare là một nhà thơ.

2. William Shakespeare sinh ra ở Anh.

3. William Shakespeare được sinh ra trong một gia đình giàu có ở Stratford-Upon-Avon.

4. Năm 18 tuổi, William Shakespeare kết hôn với Anne Hathaway.

5. Năm 28 tuổi, William Shakespeare cùng với vợ và ba con chuyển đến sống tại Luân Đôn.

6. Tác phẩm đầu tiên của Shakespeare xuất hiện trước công chúng là bài thơ *Thần Vệ Nữ và Adonis*, năm ông 29 tuổi.

7. Shakespeare viết hài kịch, bi kịch là các vở kịch lịch sử.

8. Nhiều vở kịch của Shakespeare được công diễn ở rạp Globe tại Luân Đôn.

9. Shakespeare trở thành nhà thơ nổi tiếng nhất ở Anh

10. Shakespeare được ca tụng là một nhà viết kịch vĩ đại nhất từ trước tới giờ.

CÔNG THỨC TẠO RA CÁC MỨC THÔNG TIN VỀ CÁC NHÀ THƠ CỦA ANH

1. Người đó là ai?
2. Nơi sinh và ngày sinh của nhà thơ đó.
3. Người đó được nuôi dưỡng trong môi trường như thế nào?
4. Người đó có gia đình không và họ là ai?
5. Trong suốt cuộc đời, người đó chủ yếu sống ở đâu?
6. Thời điểm sáng tác tác phẩm đầu tiên? Đó là tác phẩm gì?
7. Phạm vi sáng tác?
8. Những tác phẩm của người đó được công bố ở đâu? Ngày nay chúng được lưu giữ ở đâu?
9. Người đó được những người cùng thời ca tụng như thế nào?
10. Những thành tựu tổng thể của người đó?

Cuối cùng, chúng ta sẽ mô tả cách thức tạo ra một Chương trình Thông minh dùng để giảng dạy các từ ngữ về "Động vật" bằng tiếng Nhật:

Mảng kiến thức	Ngôn ngữ
Mục	Tiếng Nhật
Bộ	Những cụm từ tiếng Nhật
"Bit" thông minh	"Các loài động vật"

CHƯƠNG TRÌNH THÔNG MINH NHỮNG TỪ TIẾNG NHẬT VỀ ĐỘNG VẬT

	Chữ viết	Phiên âm La Mã	Tiếng Việt
1.	犬	inu	con chó
2.	猫	neko	con mèo
3.	兔	usagi	con thỏ
4.	馬	uma	con ngựa
5.	豚	buta	con lợn
6.	蛇	hebi	con rắn
7.	猿	saru	con khỉ
8.	象	zo	con voi
9.	鰐	wani	cá sấu Mĩ
10.	パンダ	panda	con gấu trúc

CÔNG THỨC TẠO RA CÁC MỨC THÔNG TIN VỀ NHỮNG TỪ TIẾNG NHẬT

1. Con vật thân thuộc nhất.
2. Con vật thân thuộc thứ hai.
3. Con vật thân thuộc thứ ba.
4. Con vật thân thuộc thứ tư.
5. Con vật thân thuộc thứ năm.
6. Con vật thân thuộc thứ sáu.
7. Con vật thân thuộc thứ bảy.
8. Con vật thân thuộc thứ tám.
9. Con vật thân thuộc thứ chín.
10. Một con vật không phổ biến nhưng quen thuộc.

Ở chương tám, chúng ta đã liệt kê 10 mục cho mỗi mảng kiến thức.

Bởi vì có 10 mảng kiến thức, nên sẽ có tổng số một trăm mục.

Giờ thì rõ ràng là chỉ cần sử dụng những mục đã liệt kê, các bậc cha mẹ có thể tạo ra hàng nghìn tấm thẻ *"bit" thông minh*.

Một điều nữa cũng dễ nhận thấy là việc tạo ra 10 Chương trình Thông minh cho mỗi một *"bit" thông minh*, từ đó tạo ra 10 mức độ thông tin cho mỗi tấm thẻ sẽ thu được kết quả là mười nghìn Chương trình Thông minh.

Nói cách khác chúng ta có mười ngàn dữ kiện.

Và đó mới chỉ là kết quả từ việc nghiên cứu ở mức độ tổng quát.

"Có biết bao nhiêu điều trong thế giới này. Tôi chắc chắn rằng chúng ta ai cũng có cơ hội để trở nên hạnh phúc như những ông hoàng" (và hãy làm việc chăm chỉ như những chú hải ly để tạo ra càng nhiều những *tấm* thẻ *"bit" thông minh* cho việc dạy con trẻ càng tốt).

Bằng việc chỉ ra cách phân chia các Mảng kiến thức thành các Mục, các Mục thành các Bộ, các Bộ thành các "bit" và các "bit" thành các Chương trình, từ đó tạo ra các mức độ thông tin, chúng tôi muốn thể hiện rằng có rất nhiều lợi ích khi sử dụng và duy trì phương pháp tổ chức kiến thức này. Một vài lợi ích đó là: Khả năng chia sẻ và trao đổi các bộ với hàng xóm xung quanh, từ đó số lượng thẻ *"bit" thông minh*dùng để dạy cho trẻ được tăng lên gấp đôi, gấp ba, gấp bốn lần mà không cần tốn thêm thời gian.

KẾT LUẬN

Các bậc cha mẹ có thể sử dụng các Chương trình Thông minh với vô vàn cách thức khác nhau.

Các bậc cha mẹ có thể tạo ra các tấm thẻ mà trên đó viết ra 10 Chương trình Thông minh ở mức độ đầu tiên cho một bộ thẻ dùng để dạy trẻ.

Nếu trong trường hợp họ có thể tạo ra 10 chương trình thông minh ở mức độ thứ hai và tiếp tục với các mức độ trên nữa cho đến mức độ thứ 10 thì họ sẽ thu được kết quả là tổng số một trăm chương trình cho mỗi bộ kiến thức.

Hoặc là:

Thay vào đó, các bậc cha mẹ có thể chuẩn bị một trăm tấm thẻ câu (một thẻ cho mỗi chương trình của bộ), với điều kiện thẻ đó phải đủ lớn để trẻ có thể đọc được. Làm được điều này, trẻ có thể học bằng cách đọc từng Chương trình mỗi khi Bố hoặc Mẹ đưa ra cho chúng.

Hoặc là:

Bố mẹ có thể ghép 10 Chương trình Thông minh với 10 mức độ của kiến thức đó thành một cuốn sách tự tạo cho trẻ đọc. Cuốn sách có thể có tên là "George Washington", "Loài sói", hoặc "Con chim sẻ xanh."

Hoặc là:

Bố mẹ (sau khi dạy trẻ được một ngàn "bit" thông minh đầu tiên, không có 10 Chương trình ở mặt sau của mỗi tấm thẻ) có thể từ giờ sẽ muốn viết các chương trình lên mặt sau của thẻ để có thể viết luôn cả 10 mức độ thông tin cho mỗi "bit".

Nếu vậy, bố mẹ nên in vào mặt sau thẻ 10 mức độ cho mỗi chương trình một cách gọn gàng và rõ ràng trước khi đem nó đi ép plastic. Hãy nhớ rằng, những tấm thẻ quý giá này sẽ trở thành tài sản gia truyền và xứng đáng được trân trọng.

Các bậc cha mẹ đã phải tiêu tốn một lượng thời gian và tiền bạc đáng kể để tìm được một bộ gồm 10 tấm thẻ liên quan với nhau và sau đó nghiên cứu ra một trăm chương trình thông minh với 10 mức độ cho mỗi bộ thẻ, sau đó chuẩn bị thông tin, rồi cẩn thận in một trăm chương trình lên mặt sau bộ thẻ và cuối cùng là ép plastic từng tấm.

Lượng thời gian cần thiết cho việc tạo ra một bộ thẻ, bao gồm cả việc tìm kiếm và chuẩn bị nguyên vật liệu xê dịch trong khoảng từ ba tiếng đến 15 tiếng cho mỗi bộ, phụ thuộc chủ yếu vào chủ đề và khả năng tiếp cận của cha mẹ với những nguồn dữ liệu tốt.

Điều này có nghĩa là, để tạo ra một bộ thẻ trung bình, các bậc cha mẹ phải chi một khoản tiền mặt cho vật liệu thô và tốn thời gian để tìm tòi thông tin tốt nhất; chuẩn bị phần trình bày trên một mặt của tấm thẻ và các chương trình trên mặt còn lại; thêm vào đó là chi phí ép plastic nữa.

Nếu như các bậc cha mẹ có ý định đầu tư nhiều thời gian và tiền bạc như vậy vào các nguyên vật liệu, họ nên cẩn trọng trong việc tạo ra những sản phẩm tuyệt vời và cẩn thận lưu giữ chúng cho những thế hệ sau.

Không gì có thể so sánh được với việc tự mình tìm ra các "bit",

nghiên cứu các Chương trình, và kết hợp các nguyên liệu lại với nhau để tạo thành một bộ thẻ tuyệt đẹp. Chính những điều này sẽ trao cho người đó sự tôn trọng những điều chứa đựng trong một *"bit" thông minh* tuyệt vời, lòng sùng kính dành cho chủ đề được giảng dạy, và sự trân trọng tấm thẻ như một tài sản gia truyền.

Hàng triệu kết nối trong 30 giây

(Liệu chúng ta có thể thực sự mang lại cho một đứa trẻ hàng triệu kết nối trong não bộ chỉ trong 30 giây không?)

Câu trả lời là: Chúng ta thực sự có thể làm được điều đó.

Vậy thực ra chúng ta có thể làm những gì với một đứa trẻ và 30 giây?

Chỉ cần đưa ra thông tin về 10 dữ kiện *liên quan tới nhau*, ta có thể mang lại cho bé 3.628.800 kết nối trong ngân hàng tri thức của bé.

Làm sao có thể như vậy được?

Thực ra, đây là kết luận từ một định luật toán học có tên là định luật về tổ hợp và hoán vị.

Tôi không được học về định luật này cho tới khi tôi lớn và có lẽ bạn cũng vậy.

Nếu đúng như vậy, ta hãy xem xét lại nó một cách ngắn gọn, bởi lẽ hiểu được định luật này là một yếu tố quan trọng để trân trọng những điều đáng ngạc nhiên mà bạn có thể làm với con trẻ chỉ trong vòng 30 giây.

Nếu tôi có 5 thẻ, mỗi thẻ một màu khác nhau, thì tôi có thể kết hợp chúng theo nhiều cách và tổng số cách kết hợp sẽ thật đáng ngạc nhiên. Tôi có thể đặt thẻ đỏ với thẻ xanh dương, thẻ đỏ với thẻ vàng, thẻ đỏ với thẻ xanh lá, thẻ xanh lá với thẻ vàng, thẻ xanh lá với thẻ xanh dương…

Phép toán mà chúng ta dùng trong bài này sẽ là 5 x 4 x 3 x 2 x 1, và kết quả là 120 cách kết hợp 5 thẻ khác nhau.

Nào, bây giờ chúng ta sẽ lấy 6 thẻ thay vì 5 thẻ. Con số cuối cùng

sẽ lên tới 720 cách kết hợp 6 thẻ này. Một kết quả thật đáng ngạc nhiên đúng không.

Và số cách kết hợp 7 thẻ (tới lúc này tôi buộc phải dùng tới máy tính) là 5.040 - thực sự rất đáng kinh ngạc.

Với 8 thẻ là 40.320.

Với 9 thẻ là 362.880.

Với 10 thẻ là 3.628.800.

Và 11 là 39.916.800.

Và với 12 thẻ thì chiếc máy tính bỏ túi nhỏ của tôi không còn đủ số để hiển thị kết quả nữa.

Nền tảng của tất cả trí tuệ chính là các dữ kiện.

Không có dữ kiện, sẽ không có trí tuệ.

Những chiếc máy vi tính hiện đại nhất chỉ có trí thông minh bằng một loài côn trùng gọi là "con sâu tai".

Giờ hãy cùng xem xét chiếc máy tính phi thường - bộ não con người, với trọng lượng khoảng 1,6kg và *có khả năng lưu trữ lớn gấp 10 lần khả năng lưu trữ của Viện lưu trữ quốc gia Hoa Kỳ*.

Máy vi tính hoạt động dựa trên nền tảng giống hoàn toàn với cơ chế hoạt động của não bộ con người, và tất nhiên nó được mô phỏng theo bộ não con người. Cho đến nay, máy vi tính làm con người ngạc nhiên rất nhiều, nhưng sự thật là chúng vẫn chỉ là một bản sao tồi của não bộ con người mà thôi.

Não người là bộ máy siêu việt nhất trong tất cả các loại máy vi tính và nó tuân theo cùng những quy tắc chung. Với một số lượng nhỏ dữ kiện đầu vào, nó có thể đưa ra một số kết luận nhỏ. Nhưng với số lượng dữ kiện đầu vào lớn, thì số kết luận cũng lớn hơn rất nhiều lần.

Và nếu những dữ liệu đó lại liên quan tới nhau, thì tổng số các kết

hợp sẽ là một con số rất ngoạn mục.

Vậy chúng ta có thể làm gì chỉ với 30 giây?

Và chúng ta không thể làm gì với 30 giây?

Nếu bạn không có nhiều thời gian dành cho con cái, hãy chú ý tới chương này thật kỹ.

Con bạn nhìn ra ngoài cửa sổ và trông thấy một chú chó Cô-li. Bé sẽ hỏi bạn: "Con gì kia hả mẹ?”

1. Chúng ta có thể trả lời: "Con yêu này, mẹ phải đi làm bữa tối bây giờ".

2. Bạn sẽ mất ít nhất 30 giây để rời khỏi bé và làm công việc mà bạn muốn.

3. Chúng ta cũng có thể nhìn ra ngoài cửa sổ và nói "Đó là con gâu gâu.”

4. Việc làm này cũng mất chừng 30 giây.

5. Chúng ta cũng có thể sử dụng 30 giây đó để nói: "Đó là con chó.”

Việc này cũng mất 30 giây. Nhưng ít nhất, bạn đã đưa ra một câu trả lời đúng: "Đó là con chó". Tuy nhiên, trả lời như thế này chưa chuẩn. Từ "chó" không phải là từ chính xác, nó không riêng biệt và rất mơ hồ. Nếu chỉ nói từ "chó" với một trăm người khác nhau, thì một trăm hình ảnh khác nhau về loài chó sẽ xuất hiện trong đầu họ, từ loại nhỏ xíu, màu nâu, lông bóng mượt tới loài to lớn, lông đen trắng và nhiều lông.

Ta cũng có thể nói: "Đó là loài chó tên Cô-li.”

Lúc đó, ta có thể nói trong 30 giây về những thông tin có giá trị mang tính chính xác, riêng biệt, cụ thể và đúng đắn.

Lựa chọn nói rõ tên loài chó Cô-li là lựa chọn tốt và đáp ứng mọi yêu cầu.

Thật đáng buồn khi chúng ta nhập dữ liệu vào máy tính với tính chính xác cao và với những kỹ năng tuyệt vời, trong khi ta nhồi nhét thông tin vào đầu trẻ nhỏ một cách cẩu thả, không có hệ thống, hời hợt và thường là không đúng sự thật.

Hãy nhớ rằng, không giống như máy vi tính, chúng ta hoàn toàn không thể xóa đi những thông tin đã đưa vào não bộ của trẻ. Những thông tin đó sẽ luôn tồn tại trong não bộ và luôn sẵn sàng được gợi lại. Chúng sẽ luôn ở đó nếu chúng đúng, và ngay cả khi chúng sai chúng cũng chẳng biến đi đâu mất.

Trong vòng 10 giây, một người mẹ có kỹ năng dạy con sẽ chỉ cho con mình biết 10 bức tranh khác nhau. Người mẹ càng thực hiện điều này nhanh, thì bé sẽ học càng nhanh.

"Én nhà”

"Chó Cô-li”

"Trăn”

"Màu ngọc bích”

"Vua George VI”

"Đảo Borneo”

"Michelangelo”

"Triết gia Ralph Waldo Emerson”

"Quốc kỳ của New Zealand”

"Kèn Harmonica”

10 giây - 10 dữ kiện.

Nếu người mẹ làm như vậy trong ba ngày liên tiếp, mỗi giây tương ứng với một thẻ, thì bé sẽ có 10 dữ kiện rõ ràng lưu trữ vĩnh viễn trong não bộ.

Như vậy, chỉ trong 30 giây, ta có thể mang lại cho trẻ 10 thông tin hữu ích thay vì chỉ nói đơn giản như "Đi chỗ khác chơi đi" hay "Con gâu gâu".

Như thế đã phải là điểm kết thúc chưa? Xin thưa, mới chỉ là bắt đầu thôi.

Để nói cho bạn hiểu sự thật huy hoàng và để biến nó trở thành dễ hiểu, chúng tôi phải đặt ra một giả thuyết thực sự không chắc chắn nhưng lại không thể loại bỏ điều mà chúng ta muốn nói. Giả định rằng con bạn là một em bé 2 tuổi hoàn toàn bình thường và chưa từng nhìn thấy con chó nào trong đời.

Bây giờ bạn sẽ có một buổi giảng dạy 10 giây yêu thích của cả bạn và bé.

Hãy chọn ra 10 tấm thẻ, mỗi tấm có một bức tranh rõ ràng, sắc nét về một giống chó.

10 tấm thẻ *"bit" thông minh* này sẽ khác với 10 tấm thẻ trước đó vì lần này chúng chỉ nói về loài chó. Nói ngắn gọn, chúng là 10 tấm thẻ chứa thông tin liên quan tới nhau. Chúng giống như 10 tấm thẻ về 10 màu khác nhau vậy.

Đã tới lúc bạn dành 10 giây với 10 bức tranh về những giống chó khác nhau.

"Bobby này, đây là 10 bức tranh về các giống chó."

"Giống chó Dachshund"

"Giống chó St. Bernard"

"Giống chó Labrador Retriever"

"Giống chó Schnauzer"

"Giống chó Cocker Spaniel"

"Giống chó chăn cừu Đức"

"Giống chó Boxer"

"Giống chó Doberman Pinscher"

"Giống chó Samoyed"

"Giống chó Bắc Kinh"

10 giây trong ba ngày liên tiếp, là 30 giây.

Tiếp theo bạn và Bobby sẽ ra ngoài dạo chơi. Cho tới lúc này, Bobby vẫn chưa từng nhìn thấy chó ngoài đời thực. Bạn và bé sẽ đi dọc phố, và từ xa một chú chó Chesapeake Bay Retriever đi tới. Có ai nghi ngờ việc Bobby sẽ chỉ vào chú chó và nói vô cùng hào hứng "Mẹ ơi, con chó kìa" không?

Đừng nghi ngờ điều này. Chắc chắn bé sẽ làm như vậy.

Nhưng tất nhiên, bé sẽ không nói được tên chính xác của giống chó đó.

Bé chưa từng nhìn thấy và nghe nói về loài chó đó. Nhưng bé đã được nhìn và được nghe nói về loài chó chung chung. Bé cũng đã được học, nhưng làm sao bé có thể nhận biết được loài chó này, hoặc thậm chí là một con chó bất kỳ?

Bạn đã dạy bé về 10 giống chó. Bé biết tất cả những yếu tố chung nhất về những chú chó. Bốn chân, có đầu, hai tai, đuôi, lông,... Bé cũng biết rằng chó có nhiều màu lông khác nhau, con thì có tai to, con thì tai bé, con thì đuôi dài, con thì đuôi ngắn, con thì nhiều lông, còn thì ít, con thì lông mượt, con thì lông xù bông,...

Bạn đã đưa cho bé xem hình của 10 giống chó và bé đã biết tổ hợp rồi hoán vị chúng với nhau. Theo tính toán của phép toán này, bé có chính xác là *ba triệu sáu trăm hai mươi tám nghìn tám trăm* cách tổ hợp và hoán vị chúng với nhau.

Bạn có thấy ngạc nhiên đến sững sờ không?

Nếu không thì hẳn là cách diễn đạt của chúng tôi còn nghèo nàn quá.

Bé có đủ chỗ chứa tất cả những thông tin đó không?

Tất nhiên là có.

Dung lượng bộ nhớ não bộ của bé có khả năng lưu giữ một trăm hai mươi lăm nghìn tỉ dữ kiện (125.000.000.000.000).

Các bậc phụ huynh sẽ thấy rối hoặc hào hứng với sự thật này, và kết quả là họ, cho dù hào hứng hay lo lắng, sẽ mong ước học hỏi thêm về sức chứa khổng lồ của não bộ và về cách sử dụng các dữ kiện và những liên kết thần kinh để phát triển trí não của trẻ. Với những bậc cha mẹ này, tôi khuyên nên đọc cuốn *Tăng cường trí thông minh của trẻ* trong cùng bộ sách.

Nhưng đồng thời, hãy nhớ rằng trí não của bé phát triển một cách chính xác theo hướng sử dụng này.

Bạn sẽ nói rằng: "Chắc hẳn bé sẽ chẳng bao giờ dùng hết tất cả 3.628.800 liên kết đó?”

Có lẽ là không. Nếu bạn có thể nói với chúng tôi số lượng và loại kết nối bé sẽ sử dụng, có lẽ chúng tôi có thể tìm được cách để chỉ dạy cho bé bấy nhiêu thôi. Nhưng tại sao chúng ta phải hạn chế bé?

Bạn đã từng mua một cuốn từ điển hay một cuốn bách khoa toàn thư nào chưa? Bạn tra được bao nhiêu từ hay sự kiện trong những cuốn sách đó? Một nghìn ư? Tại sao bạn lại mua một cuốn sách mà chỉ sử dụng có một nghìn thông tin chứa trong đó thôi? Bạn đã bao giờ đi ra ngoài và ước rằng mình có mang theo cuốn từ điển hay cuốn bách khoa toàn thư không?

Bạn sẽ muốn có một cuốn bách khoa toàn thư trong đầu đến mức nào, đặc biệt khi bạn biết rằng não bộ càng phát triển khi ta sử dụng chúng càng nhiều.

Có phải chỉ cần thu thập nhiều dữ liệu, và thế là đủ rồi không? Tất nhiên là không. Chúng ta ai cũng từng gặp những người trong đầu đầy kiến thức nhưng lại không hề biết ứng phó với hoàn cảnh thực tế.

Nhưng điều đó không thay đổi được một sự thật rằng mức độ hiểu biết của chúng ta sẽ bị giới hạn bởi những điều chúng ta rút ra

được từ những dữ liệu mình có.

Làm thế nào để thúc đẩy trẻ?

Có ba lĩnh vực chính liên quan tới trí thông minh của con người xét trên khía cạnh trí tuệ so với khía cạnh vật lý.

Trước hết là khả năng đọc và trong tất cả thì khả năng đọc là quan trọng nhất. Đọc là kỹ năng nền tảng của tất cả các khoa học cơ bản cũng như khía cạnh nhân văn trong con người mà hầu hết các hệ thống giáo dục đều thất bại.

Thứ hai là nền tảng kiến thức tổng quát và trí thông minh của loài người đều dựa trên những dữ kiện *cấu thành nên* tri thức nhân loại. Không có những dữ liệu đó, sẽ không có khái niệm về "trí thông minh".

Thứ ba là Toán học - cơ sở của các môn khoa học.

Chương này sẽ nói với những nguyên tắc chung khi giảng dạy ba lĩnh vực trên.

Kiến thức trong chương này sẽ giúp bạn biết cách cư xử với bé và cách cảm nhận về bé. Bạn cũng sẽ biết cách cảm nhận về bản thân mình.

Bạn cảm nhận về bé và bản thân bạn càng tốt và bạn hiểu nội dung, ý nghĩa của chương này càng sâu, thì thành công của bạn sẽ càng to lớn.

Bản thân chúng tôi cũng bị chi phối bởi nền giáo dục mà chúng tôi được hưởng, đến nỗi đôi khi trong lúc dạy những em nhỏ ở Viện, chúng tôi cũng vô tình mắc lại cùng một số sai sót với hệ thống giáo dục đó, điều này khiến chúng tôi vô cùng khổ tâm.

Hệ thống trường học sắp xếp để các bé luôn thất bại. Chúng ta có thể nhớ được dấu "X" lớn màu đỏ bên cạnh những đáp án sai. Đáp án đúng thường không được đề cập tới. Các bài kiểm tra được soạn nhằm buộc chúng ta bộc lộ sự ngu dốt hơn là khám phá kiến thức của

chúng ta.

Để tận hưởng hoàn toàn cảm giác hồi hộp thuần khiết khi hướng dẫn các bé nhỏ tuổi, tốt nhất bạn nên bắt đầu với những bé hoàn toàn chưa bị tác động chút nào. Dưới đây là hướng dẫn giúp bạn thành công:

Hãy hướng dẫn bé vì bạn nghĩ đó là ý tưởng tuyệt vời và là một đặc ân của bạn

Nếu ý tưởng này hấp dẫn bạn, hãy tiếp tục dấn thân. Hãy tắt điện thoại và dán ghi chú trước cửa phòng "Hãy giữ yên lặng - Giáo sư Mẹ đang làm việc - Đừng làm phiền." Nếu bạn muốn trở thành một bà mẹ chuyên nghiệp, bạn sẽ gia nhập vào nghề nghiệp lâu đời và đáng tôn kính nhất trên thế giới. Nếu bạn tin hướng dẫn và dạy bảo con cái là đặc ân dành cho bạn, bạn nên tận dụng đặc ân này.

Hãy nói to, rõ ràng, với giọng đầy nhiệt huyết

Vì bạn đã coi việc hướng dẫn con trẻ là ý tưởng thú vị, hãy luôn đảm bảo suy nghĩ đó tồn tại trong đầu bạn. Đừng quá khéo léo với các bé. Hãy sử dụng giọng điệu dễ chịu, to, rõ được truyền đạt với lòng nhiệt huyết mà bạn thực sự cảm nhận được. Bé sẽ nghe bạn dễ hơn và sẽ coi trọng lòng nhiệt tâm của bạn.

Nếu bạn là người ít nói, giọng điệu không nhiệt huyết, hãy thay đổi bản thân. Tạo cho mình giọng nói đầy nhiệt huyết và con của bạn sẽ thấm những gì bạn nói như một miếng bọt biển.

Thư giãn và tận hưởng

Đây là cuộc chơi thú vị nhất. Sự thật là nó sẽ kéo theo nhiều thay đổi lớn và quan trọng đối với con của bạn, nhưng bạn đừng nên quan trọng hóa vấn đề. Bạn và bé chẳng mất gì khi tham gia cuộc chơi này cả.

Là giáo viên của bé, bạn cần đảm bảo mình ăn và ngủ đầy đủ để luôn thư giãn và luôn biết tận hưởng cuộc sống. Căng thẳng thường là kết quả của tình trạng mệt mỏi, không có tổ chức, hoặc không hiểu đủ về lý do bạn đang làm những việc bạn đang theo đuổi.

Tất cả những điều này thường dễ được khắc phục và nên được khắc phục nếu bạn hiện đang không tận hưởng cuộc sống. Vì lợi ích của con, bạn có thể phải chú ý tới bản thân nhiều hơn trước đây.

Thể hiện việc mình tin tưởng con qua thái độ, biểu hiện, và hành động

Bé tin tưởng bạn, thường là hoàn toàn và tuyệt đối. Hãy đáp lại niềm tin đó. Bé muốn học hỏi nhiều hơn bất cứ ai trên thế giới, cho dù đôi khi có vẻ như bé muốn làm bạn phát điên lên. Khi bạn tin tưởng thái độ hào hứng học hỏi và khả năng tiềm ẩn khổng lồ của bé, thái độ, biểu hiện và hành động của bạn cần phải thể hiện được điều đó.

Nếu nghi ngờ năng lực của bé, ngay từ đầu bạn không nên bắt đầu chương trình này.

Thường xuyên cung cấp thêm thông tin mới

Có lẽ đây là yếu tố tạo nên thành công ít được chú ý nhất. Thông tin mới chính là gia vị cho mỗi chương trình. Khi thông tin mới phong phú và hấp dẫn, bạn và bé sẽ cùng được chắp cánh. Sẽ không bao giờ có đủ thời gian trong ngày hay trong tuần. Thế giới của bé sẽ ngày càng được mở rộng ra. Đây là điều mà mọi trẻ em đều hướng tới mỗi ngày.

Khi bé đã hiểu thông tin cũ, hãy loại bỏ thông tin đó đi

Nếu bạn không cung cấp được thông tin mới vì bạn phải di chuyển hoặc đang mang bầu hay vì bất kỳ lý do gì, thì cũng không nên đưa cho bé các thông tin cũ. Hãy tạm dừng việc dạy trẻ cho đến khi bạn có thể chuẩn bị thông tin mới.

Dạy bé có mục đích và theo cách được tổ chức chặt chẽ

Sự thích thú của bạn có liên quan rất lớn tới mức độ tổ chức chương trình. Một người mẹ có tính tổ chức cao sẽ rất có ý thức về tính mục đích đối với những điều mình đang làm. Người mẹ đó sẽ biết chính xác mình đã làm được điều gì, đã làm được điều đó bao nhiêu lần, và khi nào cần phải chuyển sang giai đoạn tiếp theo. Người mẹ ấy có nguồn cung cấp thông tin tốt và luôn sẵn sàng khi cần.

Thi thoảng một bà mẹ chuyên nghiệp thực sự cũng đi chệch hướng chỉ vì họ không dành thời gian ngồi lại và tổ chức bản thân. Đó đúng là một thảm họa bởi vì nếu tổ chức bản thân tốt, họ sẽ phát hiện ra họ là những giáo viên giỏi và chỉ bị cản trở đôi chút bởi những vấn đề nhỏ liên quan tới việc tổ chức, sắp xếp.

Chuẩn bị tài liệu khổ lớn và dễ sử dụng

Tài liệu bạn sử dụng thường thể hiện tình trạng phát triển về thị giác của bé ở thời điểm đó. Những bà mẹ thông thái sẽ luôn chuẩn bị tài liệu với kích thước lớn hơn và dễ sử dụng hơn mức cần thiết, chỉ vì mục đích an toàn.

Tài liệu có chất lượng thấp, không rõ ràng, hoặc quá nhỏ sẽ khiến trẻ khó nhìn và dễ dàng ảnh hưởng xấu tới việc học. Chúng sẽ giảm hứng thú dạy và học.

Chuẩn bị môi trường học không có âm thanh, hình ảnh và đồ vật gây xao nhãng

Hầu hết không gian trong nhà không yên tĩnh. Tuy nhiên, ta vẫn có thể giảm sự hỗn độn đó. Bạn nên tắt tivi, đài, máy nghe nhạc, máy ghi âm khi đang dạy bé và tạo một không gian không bị ảnh hưởng bởi âm thanh, hình ảnh... thành không gian học tập chủ đạo.

Người ta đôi khi vẫn nhầm lẫn giữa khuyến khích với ồn ào, nhộn nhạo. Sự khích lệ rất tốt cho bé - còn nhộn nhạo thì không.

Chỉ dạy bé khi bé đang vui vẻ và khỏe mạnh

Bạn hiểu con bạn hơn bất kỳ ai trên thế giới này. Bạn biết khi nào bé đang tràn ngập hứng thú và vui vẻ học tập, và bạn cũng biết khi nào bé không thoải mái. Hãy luôn chọn thời điểm tốt nhất để dạy dỗ bé.

Đừng bao giờ dạy bé khi bạn thấy bé không thoải mái. Khi mọc răng, bé thường hay đau đớn và mất ngủ. Đừng dạy bé ở thời điểm đó. Suy nghĩ rằng có thể dạy bất cứ điều gì cho một người đang ốm, thất vọng, mỏi mệt và đau đớn là hoàn toàn sai lầm.

Đôi khi mẹ và bé quá say mê chương trình đến nỗi cả hai đều cố

gắng vượt qua những giai đoạn này. Tuy nhiên, không nên làm như vậy.

Có nhiều khoảng thời gian tốt và chúng chắc chắn mang lại kết quả vượt trội hơn rất nhiều so với quãng thời gian khó khăn, vậy bạn chỉ nên tận dụng khoảng thời gian tốt nhất và tránh khoảng thời gian tệ hại.

Luôn đưa tài liệu ra thật nhanh

Chúng ta đều luôn đánh giá thấp khả năng tiếp thu nhanh như chớp của trẻ nhỏ. "Có công mài sắt có ngày nên kim" và bạn càng dạy bé nhiều thì bé càng học nhanh. Một điều cực kỳ quan trọng đối với thành công của bạn là bạn chỉ lướt qua những tài liệu giảng dạy của mình. Tốc độ và sự thích thú có liên kết chặt chẽ với nhau trong quá trình học tập. Bất kỳ điều gì thúc đẩy quá trình này đều sẽ tạo thêm hứng thú học tập.

Ngược lại bất kỳ điều gì làm chậm quá trình này lại sẽ làm giảm hứng thú học tập. Một buổi học chậm chạp là buổi học chết. Đó là sự sỉ nhục đối với khả năng học tập của bé và sẽ được bé hiểu theo nghĩa như vậy.

Cha mẹ nên luyện tập với nhau trước khi bắt đầu với bé. Điều này sẽ đảm bảo tốc độ học tập phù hợp ngay từ khi bắt đầu.

Luôn dừng trước khi bé muốn dừng

Như đã đề cập trước đây, điểm này là điểm chủ yếu để thành công. Chỉ có bạn mới kiểm soát được số lượng tài liệu học tập và độ dài của thời gian học tập. Luôn khích lệ bản thân và bé, chỉ nên đưa ra một lượng nhỏ tài liệu bé muốn học trong một buổi. Bé sẽ luôn coi bạn có vẻ hơi keo kiệt khi cung cấp thông tin. Thông tin không bao giờ là đủ, do đó bé luôn muốn có nhiều thông tin hơn. Đây là bí quyết trong chương trình dạy của bạn. Bất kỳ điều gì ít hơn đều không được chấp nhận.

Tất cả các bé, nếu được cho phép, đều sẽ tự nhồi nhét đến thừa mứa. Đó là lý do vì sao các bé luôn gào lên "Cho con thêm nữa" và "Thêm nữa đi ạ". Đây chính là biểu hiện của thành công. Bạn cần duy trì thành công này bằng cách không đáp ứng các yêu cầu của bé (ít

nhất không phải ngay tức thì). Hãy hứa sẽ quay trở lại với bé sau 5 phút. Đề nghị bé hoàn thành phần bài tập trước đó, sau đó bạn sẽ cho bé dạy thêm một số thẻ Bit mới.

Thái độ ích kỷ của bé có thể xuất hiện ở giai đoạn này. Khi nó xảy ra, hãy nhớ bạn là mẹ và là người cung cấp các thẻ, các từ tập đọc,... Đừng để bé nắm quyền chủ động trong chương trình học. Đó là trách nhiệm của bạn chứ không phải của bé. Bé sẽ không quyết định khôn ngoan sáng suốt bằng bạn. Bé là học sinh tốt nhất, còn bạn là nhà giáo giỏi nhất.

Tin tưởng rằng bé hiểu những điều bạn đã dạy

Nếu bạn thực hiện chương trình một cách tuần tự, bạn nên tô điểm thêm cho phần công việc khó nhọc và thành công này với niềm tin tuyệt đối rằng bé đã lĩnh hội được những gì bạn giảng dạy. Đây không phải là một bước tiến to lớn. Nó chỉ giống như khi bạn nói: "Hãy biết rằng bé có thể nhìn thấy mũi trên khuôn mặt mình." Tất nhiên bé biết rằng bạn đã nói và đã chỉ cho bé. Bạn cũng bỏ công sức để diễn đạt rõ ràng và dễ hiểu. Bé còn làm gì ngoài hiểu sâu sắc điều đó? Việc này quá đơn giản với bé. Và bé cũng sẽ cảm thấy tuyệt vời khi biết bạn hiểu được điều này.

Ủng hộ và đặt cược vào bé

Khi bạn có ý nghi ngờ, hãy đặt cược vào bé. Bạn sẽ luôn là người chiến thắng và quan trọng hơn, bé cũng vậy. Toàn bộ thế giới luôn đặt cược rằng bé thất bại, đặt cược rằng bé chẳng hiểu gì cả, bé sẽ không làm được. Con bạn không cần thêm người làm điều đó nữa.

Luôn sẵn sàng thay đổi cách tiếp cận - biến mỗi ngày thành những ngày mới và thú vị

Trẻ nhỏ thay đổi theo đơn vị ngày. Vì thông tin được thu nhận vào bé với tốc độ chóng mặt và bé sử dụng thông tin đó để suy đoán về thế giới xung quanh. Quá trình đó diễn ra hàng ngày, hàng giờ. Đôi khi chúng ta kịp nhìn thoáng qua những điều bé chưa từng làm trước đó hoặc nhận thấy sâu sắc cách nhìn nhận mới mẻ của bé với mọi vật xung quanh. Dù ta có may mắn nhận biết được những điều đó hay không, thì khả năng của bé vẫn được tăng lên hàng ngày theo cấp số nhân. Ngay khi bạn bắt đầu thấy quen thuộc với cách làm một điều gì

đó, bé đã kịp hiểu việc đó tường tận và theo một cách tự nhiên, bé muốn điều gì đó mới mẻ hơn. Bạn và tôi thích tìm những nơi ấm cúng dễ chịu và ngồi lại đó, nhưng bé thì không.

Vì thế khi bắt đầu có được một nếp học tập tốt mà bạn thích, bạn nên tung hê tất cả các thẻ học cũ và sửa sang lại để chuẩn bị cho một em bé hoàn toàn mới sẽ thức dậy vào sáng mai.

Có lẽ để chúc bé ngủ ngon vào tối hôm trước, bạn nên nói "Tạm biệt". Sáng hôm sau, bé sẽ không còn là bé của ngày hôm nay nữa. Hãy đảm bảo rằng bạn có một nếp học tập mới cho bé vào sáng hôm sau.

Trình bày kiến thức như một đặc quyền mà bé giành được

Những điều bạn đã dạy bé là những gì đã qua. Kiến thức không thể định giá cụ thể được, mà kiến thức là những điều vô giá. Có một lần một bà mẹ hỏi tôi: "Tôi có nên hôn bé mỗi lần tôi dạy bé điều gì đó không?"

Câu trả lời của chúng tôi là: "Hôn bé bất kỳ lúc nào bạn thích. Thực tế, câu hỏi của bạn khá giống với câu: "Tôi có nên hôn bé sau khi tôi hôn bé không?"

Bây giờ bạn có thêm một cách để thể hiện thái độ quan tâm - thái độ tôn trọng. Mỗi lần bạn dạy bé điều gì đó, bạn nên kèm theo một nụ hôn hoặc một cái ôm. Dạy bé học là một phần của những hoạt động bạn làm cùng bé. Nó bắt đầu khi bé thức dậy và chỉ kết thúc khi bé đã ngủ say. Khi bé ở trạng thái thoải mái, bạn và bé cùng học tập. Khi bé khiến bạn vất vả, hãy gạt đống tài liệu đi cho tới khi bé và bạn có sự đồng cảm trong tâm hồn.

Luôn luôn, luôn luôn nói cho bé sự thật

Bẩm sinh bé luôn tin rằng mọi điều bạn nói đều đúng. Đừng để bé có cơ hội thay đổi điều này.

Đừng cho phép bất kỳ ai nói với bé những điều không phải sự thật. Lý do cho điều này hẳn đã rất rõ ràng.

Luôn giữ lời hứa

Vì bạn tôn trọng bé nên bé cũng cần tôn trọng bạn. Nếu bạn giữ lời đã hứa, bé sẽ tôn trọng. Nếu bạn không, bé vẫn yêu bạn đấy nhưng không tôn trọng bạn. Thật xấu hổ khi phải lấy đi niềm hạnh phúc đó của bé.

Đưa cho bé câu trả lời đúng nhất, đừng nhấn mạnh vào câu trả lời sai

Đôi khi bé có thể đưa ra câu trả lời hoặc kết luận sai. Khi xảy ra trường hợp này, hãy nhẹ nhàng giải thích và đưa ra đáp án đúng.

Đừng nói với bé rằng: "Không, đó không phải cờ của Úc."

Thay vào đó, hãy nói: "Đây có phải là cờ New Zealand không con?"

Nếu bé không biết câu trả lời chính xác, bé cũng sẽ vui vẻ chấp nhận thông tin chính xác bạn đưa ra.

Đừng kiểm tra bé

Nếu bé muốn chỉ cho bạn thấy bé đã biết những gì và cả bạn cùng bé đều thích thú thiết kế trò chơi với tài liệu bạn có thì bạn có thể tiến hành làm như vậy. Nhưng hãy cẩn thận.

Khi bé sẵn sàng trả lời, tất nhiên bạn sẽ thể hiện thái độ nhiệt tình. Bạn nên nói với bản thân rằng: "Chà, nếu con biết vẫn còn cả 50 điều tương tự con có thể biết thì sao nhỉ?"

Nếu bé bắt đầu đưa ra những câu trả lời sai, đặc biệt với những phần bé đã làm đúng trước đây, bạn nên giấu kỹ sự nghi ngờ rằng bé đang trêu tức bạn. *Điều này thường xuất hiện khi bạn tiếp tục chơi cùng một trò ngày qua ngày. Và điều đó khiến bé cảm thấy tẻ nhạt.*

Nếu vì mục đích làm cho trò chơi vui nhộn hơn, bé đảo lộn luật chơi và đưa ra câu trả lời sai, một bà mẹ thông minh sẽ ngay lập tức ngừng trò chơi lại hoặc nếu bé đang rất say mê thì bà mẹ sẽ nói: "Con có toàn câu trả lời sai, còn mẹ có toàn câu trả lời đúng." Bây giờ cả bạn và bé đều ở cùng một đội như trước đây.

Nếu bạn thực sự bị cuốn vào việc kiểm tra kiến thức của bé, bạn sẽ chìm vào rắc rối. Bé sẽ cảm thấy hoàn toàn vô vọng nếu biết kiến thức và năng lực của mình bị nghi ngờ. Những người kiểm định hãy coi chừng. Trẻ nhỏ luôn chiến thắng. Và nếu tình hình ngày càng tệ hơn, bé sẽ bỏ đi và đó là kết thúc tệ nhất.

Khi bé đặt câu hỏi, hãy trả lời thành thực, chân thành và nhiệt tình

Bé sẽ nhanh chóng đưa đến kết luận rằng bạn có toàn bộ câu trả lời. Bé sẽ coi bạn là nguồn cung cấp thông tin. Bé đã đúng. Bạn là nguồn thông tin của bé. Khi bé tin tưởng bạn mà đặt ra những câu hỏi thông minh, đôi khi không đầu không cuối, đôi khi tương đối khó trả lời, và thường xuyên hỏi bạn. Nếu bạn biết câu trả lời, hãy trả lời bé. Đừng để bé thất vọng nếu bạn biết mà tránh trả lời. Nếu bạn không biết câu trả lời, hãy thành thực nói với bé. Sau đó hãy dành thời gian tìm hiểu.

Nếu bạn không tìm được câu trả lời, hãy nói với bé rằng bạn sẽ tìm hiểu và theo dõi để trả lời bé.

Bé sẽ nhanh chóng hiểu khi bạn đưa ra những sự thật không thể chối cãi và khi nào bạn đưa ra quan điểm riêng, miễn là bạn phân biệt chúng. Bạn không nên ngần ngại thể hiện quan điểm của riêng bạn. Bạn là mẹ của bé và khi bé mong bạn cho bé biết sự thật thì bé cũng sẽ cần và muốn biết ý kiến của bạn nữa.

Cần nhớ rằng bạn không chỉ đơn giản dạy bé những điều đáng học trên thế giới này, mà bạn còn đang dạy bé cách dạy dỗ thế hệ cháu chắt sau này. Đây là một ý nghĩ rất khiêm nhường.

Thư viện Tri thức Gia đình

Viện Nghiên cứu Thành tựu Tiềm năng Con người là tổ chức liên bang phi lợi nhuận được miễn thuế, với mục tiêu "nâng cao khả năng của tất cả mọi trẻ em về mặt trí tuệ, thể chất và xã hội".

Mục tiêu đó được hoàn thành theo các cách sau:

1. Để khám phá ***các cách khơi dậy tiềm năng của trẻ*** Trong suốt 50 năm qua, đội ngũ cán bộ Viện đã hướng thế giới vào việc khám phá hàng trăm phương pháp khơi dậy tiềm năng của trẻ, thường đối chọi với những người hiện đã tuân theo các nguyên tắc và phương pháp họ đã từng lớn tiếng phản đối. Đội ngũ cán bộ tiếp tục làm việc để phát triển những phương pháp mới mẻ và tiến bộ hơn.

2. Để chứng minh ***hiệu quả của những phương pháp này, chúng tôi trực tiếp dạy các bậc phụ huynh khơi dậy tiềm năng cho con của họ***

Các bậc phụ huynh và những bé trong Viện Evan Thomas (trong cả chương trình Phát triển sớm và ở trường Quốc tế) đã chứng minh rằng điều này có thể thực hiện được. Sự tuyệt vời của các bé về mặt trí tuệ, thể chất và xã hội là bằng chứng hoàn toàn thuyết phục và rõ ràng về sự thật rằng các bậc phụ huynh có nền tảng kiến thức trung bình, nếu sử dụng tri thức, tình yêu, sự tôn trọng và niềm vui *có thể* và trong thực tế đã tạo ra những bé có trí tuệ tuyệt vời, thể chất ngoạn mục và có sức cuốn hút mê hoặc.

Mỗi lần tôi có cơ hội xem chúng đọc bằng nhiều ngôn ngữ khác nhau, làm toán tốt hơn cha mẹ của mình, bơi, thể hiện những kiến thức đa dạng đến khó tin, gập lưng trên tấm thảm trong phòng tập thể dục với sự kiểm soát toàn bộ cơ thể, chứng minh bề rộng và chiều sâu sự hiểu biết nghệ thuật, múa balê tuyệt đẹp đủ để làm tim tôi đập nhanh hơn, chứng minh khả năng giải quyết các vấn đề mà tôi thấy rất khó khăn mặc dù hiểu rõ, độc diễn violon trong buổi hòa nhạc với khả năng khuấy động tâm hồn người khác,¼ tôi lại nói với bản thân mình: "Mình đã từng nhìn thấy điều này hàng trăm lần và không có

khả năng chúng sẽ tiến bộ hơn so với buổi biểu diễn gần đây nhất. *Lần này* mình sẽ không còn xúc động nữa". Nhưng tôi đã sai, và lần nào chúng cũng đều khiến tôi rơi nước mắt.

3. Để thực sự dạy ***các bậc phụ huynh của tất cả các bé, từ bất cứ quốc gia nào và dù khỏe mạnh hay bị tổn thương, cách để khơi dậy tiềm năng và trí tuệ của trẻ***

Các bậc phụ huynh và các bé, kể cả khỏe mạnh hay bị tổn thương, đến Viện từ khắp nơi trên thế giới và đã làm như vậy rất nhiều thập kỷ. Hơn mười hai ngàn gia đình đã tới Viện trong các khoảng thời gian khác nhau, từ khóa học trong một tuần - *Tăng cường trí thông minh của trẻ* - được giới thiệu cho phụ huynh của những bé bình thường, cho đến thời gian kéo dài nhiều năm dành cho phụ huynh của những bé bị tổn thương (một năm vài học phần, mỗi học phần một tuần). Rõ ràng số lượng các gia đình có mặt tại Viện là cực kỳ hạn chế. Viện bị giới hạn ở mức gặp gỡ khoảng một nghìn gia đình một năm. Hạn chế này bị áp đặt bởi sự đòi hỏi của các dịch vụ chất lượng cao nhất, sự giới hạn về thời gian, sức lực của đội ngũ cán bộ và tình hình tài chính.

4. Để phổ biến ***kiến thức rằng các bé có thể trở nên xuất sắc hơn tới mọi bậc phụ huynh***

Rất rõ ràng là có hàng ngàn phụ huynh trên thế giới, những người ước rằng họ có thể làm cho con vượt trội về mặt thể chất, trí tuệ và xã hội nếu họ biết điều đó có thể thực hiện được, nhưng lại không thể tới Philadelphia, hoặc thậm chí tới Mĩ, dưới bất cứ hoàn cảnh nào. Với tiêu chí hành động của mình, Viện phải và đã đáp ứng nghĩa vụ này.

Viện đáp ứng nghĩa vụ này bằng cách:

A. *Viết sách* về mỗi đề tài mà mình đi tiên phong trong việc dạy các bậc phụ huynh làm cách nào để tăng cường các khả năng cho con. Như một ví dụ, *Dạy trẻ biết đọc sớm*, đã hoặc đang được xuất bản bằng hơn hai mươi thứ tiếng khác nhau. Hàng triệu phụ huynh đã mua cuốn sách này, và hàng trăm trong hàng ngàn phụ huynh đã thực sự dạy con mình đọc, họ sử dụng cuốn sách như kiến thức duy nhất của mình. Đội ngũ cán bộ của Viện đã viết và tiếp tục viết những cuốn sách về tất cả những gì họ khám phá được.

B. Viện cho phép thực hiện đoạn băng ghi hình đầy đủ về khóa học *Tăng cường trí thông minh của trẻ*, dịch ra rất nhiều thứ tiếng để toàn bộ khóa học có thể được mang đi khắp nơi tại Mĩ và các quốc gia khác trên thế giới, cho phép các phụ huynh học tập và nhận được chứng nhận như là Phụ huynh chuyên nghiệp.

C. Băng hình về khóa học *Dạy con học đọc, Dạy con về thế giới xung quanh, Dạy con làm Toán*… đang có sẵn và có thể được sử dụng như phần hình ảnh bổ sung cho những cuốn sách dành cho những phụ huynh không thể đến Philadelphia.

D. Bộ công cụ giảng dạy mà các phụ huynh có thể sử dụng để dạy con đọc, làm Toán và bách khoa tri thức.

Từ đó, Viện có bốn nghĩa vụ:

I. Khám phá những phương pháp và nguyên tắc mới

II. Chứng minh những phương pháp và nguyên tắc này có hiệu quả

III. Trực tiếp dạy các bậc phụ huynh

IV. Phổ biến tri thức theo cách mà cả nhân loại có thể sử dụng.

Chúng tôi, những cán bộ của Viện, bị thuyết phục rằng một trong những cách hiệu quả nhất để đạt được mục tiêu IV (phổ biến tri thức để mỗi bé có thể được nuôi dưỡng trong lĩnh vực của tổ chức thần kinh con người) là sử dụng Thư viện Tri thức Gia đình.

Viện Nghiên cứu Thành tựu Tiềm năng Con người nhìn nhận việc thành lập Thư viện Tri thức Gia đình như là một bước quan trọng để thực hiện các nghĩa vụ của Viện cho các trẻ em trên toàn thế giới.

Những nguyên liệu đó, dù là được tạo ra bởi chính những phụ huynh, hay bởi Viện, hay bởi sự kết hợp cả hai, sẽ tạo nên một thư viện Tri thức Gia đình hoàn hảo nhất và sẽ tồn tại vĩnh viễn. Nó sẽ trở thành công cụ học tập của những trẻ em trong cùng một gia đình và nhiều thế hệ trẻ kế tiếp nhau.

Thư viện cho trẻ sơ sinh, trẻ nhỏ và cả những em đang trưởng

thành sẽ là một sự giới thiệu hoàn hảo đến kho tàng bách khoa của người lớn đối với cả trẻ em hiện tại và tương lai, bởi nó dựa trên những thông tin được bắt nguồn từ bách khoa tri thức.

Trong khía cạnh trí tuệ, sự tồn tại của thư viện từ thế hệ này sang thế hệ khác tương tự với việc những kỷ vật bằng bạc trong gia đình được truyền từ thế hệ này sang thế hệ kia. Và cũng giống như vậy, thư viện gia đình phát triển từ thế hệ này đến thế hệ khác và ngày càng phong phú hơn.

Giá trị với trẻ vượt qua giới hạn lời nói.

Giá trị với phụ huynh, như là kết quả của những cơ hội dành cho trẻ, là rất đa dạng.

Họ sẽ thích hơn nhiều nếu được sử dụng thời gian đó để dùng chính những nguyên liệu ấy dạy con.

Một lợi ích không nhỏ cho phụ huynh là sẽ có được tri thức trong quá trình giới thiệu những thông tin tuyệt vời đó đến với trẻ.

Giá trị đối với ông bà và những thành viên trong gia đình thì không cần thiết phải chỉ ra cho bất cứ môt thành viên nào đã bỏ thời gian và tiền bạc tìm kiếm một món quà đáng giá cho trẻ. Người nào có thể tưởng tượng một món quà mang lại lợi ích cho một bé hoặc cho cha mẹ bé hơn là một thứ sẽ tăng cường trí tuệ của trẻ?

Cuối cùng là giá trị cho khu lân cận, thị trấn, thành phố, bang, quốc gia hoặc một thế giới với khả năng tri thức tuyệt vời, thú vị và đầy tính nhân văn.

Hoặc hàng chục ngàn điều khác.

Ai có thể biết hết giá trị hoặc sự đóng góp cho thế giới thậm chí chỉ của một người như vậy?

Tóm tắt

Mục đích của cuốn sách này là dạy các bậc phụ huynh làm thế nào để truyền cho con bách khoa tri thức, để phát triển trí não và tăng cường trí thông minh của trẻ.

Hệ thống này cung cấp một phương pháp đồng nhất cho việc tổ chức kiến thức để một phụ huynh sẽ đạt được tối đa niềm yêu thích và bé sẽ đạt được tối đa niềm vui, từ đó học tập với thời gian ít nhất có thể.

Bằng việc tổ chức kiến thức theo cách này, bé sẽ:

1. Học được bài học của cuộc đời rằng học tập là một quá trình vui vẻ vượt xa các thú tiêu khiển khác.

2. Nhận được sự tôn trọng lớn vì kho kiến thức phục vụ lợi ích cho bé cũng như phục vụ cho khả năng giải quyết các vấn đề của bé.

3. Xây dựng một cơ sở thông tin khổng lồ mà tất cả việc học tập trong tương lai sẽ dựa vào nó.

4. Có được kiến thức xây dựng trên nền tảng thực tế theo cách tăng dần và mở rộng.

5. Đạt được khối lượng kiến thức khổng lồ một cách tự nhiên như là kết quả sự tham khảo chéo giữa các Bộ trong các Mục thuộc các Mảng khác nhau.

6. Sự phát triển tự nhiên của não bộ trẻ như là một sản phẩm của thính giác, thị giác và sự kích thích xúc giác trẻ nhận được với tần số, cường độ và thời lượng thích hợp.

7. Có được sự phát triển trí thông minh từ khi còn bé và một ngân hàng kiến thức khổng lồ là nền tảng để gia tăng trí thông minh đó đến cuối đời.

Ví dụ của việc này là một bé làm thế nào học phân loại sinh học mà không cần đến nỗ lực trong việc tham gia phân loại ngành, lớp, bộ, họ, chi, giống và loài của mỗi sinh vật sống trong các mức độ thông tin. Những kiến thức này nằm trong Chương trình thông minh thuộc mục chim, động vật có vú, bò sát trong mảng sinh học. Bé học về Carolus Linnaeus (1707 - 1778), một nhà thực vật học người Thụy Điển đã phát minh ra hệ thống này, trong bộ các nhà khoa học vĩ đại của thế giới thuộc mảng khoa học chung. Đây là kiến thức mà hầu hết người lớn không có trong quá trình học tập tại bậc đại học.

Một ví dụ của việc làm thế nào kiến thức của bé tăng lên nhiều lần ở tất cả các mảng được nhận thấy khi trẻ học rằng George Washington (Bộ 1 - Tổng thống nước Mĩ, mảng - Lịch sử) đến từ Virginia. Trẻ đã có thể được học về Virginia trong Bộ 1 - Các bang của nước Mĩ, mảng địa lý, và trong Bộ 1 - Các loài bò sát có độc của nước Mĩ, trong mảng sinh học.

Nguyên nhân ban đầu của việc viết Chương này là để chỉ ra cho các phụ huynh - những người mong muốn tăng cường trí thông minh cho con mình - một lợi thế tuyệt vời cho bé và cha mẹ khi thực hiện một hệ thống đồng bộ cho việc tổ chức kiến thức theo một cách duy nhất.

Chẳng có ông bố, bà mẹ nào nên chần chừ với việc khởi động một chương trình chính thức để tăng cường trí thông minh cho con chỉ vì thiếu thốn tiền bạc. Bạn chỉ bị giới hạn bởi sự tháo vát, năng lượng, sức tưởng tượng - và cách mà bạn cảm nhận về con mình.

Tại thời điểm này, có một thế giới - thế giới thực sự tuyệt vời, chân thật, mê hoặc, huyền bí, ly kỳ, say mê, và phong phú ở ngoài kia.

Đó là một miền đất của sự giàu có. Có sự giàu có cho tâm hồn, có sự giàu có cho tinh thần và có cả sự giàu có cho khoa học.

Vùng đất giàu có ấy vượt qua sự tưởng tượng, nhưng thật lạ rằng nó vô cùng thoáng đãng. Nó chỉ chật chội ở một điểm. Có rất nhiều nghệ sỹ nhìn vào những bức tranh lớn, và có rất nhiều nhạc sỹ lắng nghe các bản nhạc, cũng có rất nhiều những nhà khoa học nhìn vào Tàu con thoi, rất nhiều bác sỹ nhìn vào những trái tim, và rất nhiều những nhà toán học nhìn vào các con số, nhưng rất, rất ít người đang nhìn thấy tất cả.

Chỉ rất ít một vài người có thể nắm bắt tất cả.

Có rất ít người trưởng thành, có thể khoảng hai ngàn người, với niềm vui không kiềm chế và cơn khát không thể nguôi được uống cạn tất cả trong miền đất giàu có ấy. Đó là nhóm người được gọi là "Thiên tài". Điều đó cũng không có gì đáng ngạc nhiên - những thiên tài thực sự chỉ là số rất ít và họ vô cùng tò mò về mọi thứ.

Có rất nhiều, rất nhiều trẻ em, có thể là một trăm ngàn, hoặc có thể một vài trăm ngàn, với niềm vui không kiềm chế và cơn khát không thể nguôi, mong muốn được uống cạn tất cả trong miền đất giàu có ấy. Họ là những em nhỏ mà từ khi còn bé đã có những cơ hội được cha mẹ dạy cho học đọc, được thu nhận bách khoa tri thức, và được làm toán; cha mẹ của các em tìm thấy niềm vui thích thực sự trong việc dạy con học. Nhóm này sẽ bổ sung cho thế hệ thiên tài trong tương lai, những người lớn tài năng và những nhà lãnh đạo tương lai của thế giới.

Đó là niềm vui nhưng cũng là nỗi buồn.

Đó là niềm vui bởi sẽ có một vài trăm ngàn người trở thành vĩ đại trong tương lai, thay thế cho số ít trong lịch sử.

Đó là nỗi buồn bởi con số đó *chỉ* có vài trăm ngàn trong số rất nhiều bé khi chúng ta nhận ra rằng:

Mỗi trẻ em ra đời, tại khoảnh khắc được sinh ra, có tiềm năng trí tuệ cao hơn lượng trí tuệ Leonardo đã từng sử dụng.

Mỗi trẻ sinh ra đều có một sự tò mò mãnh liệt khiến trẻ say mê học tất cả mọi thứ để biết, và trẻ muốn học ngay bây giờ.

Vấn đề là ham muốn học về mọi điều trên thế giới là như nhau. Bé có niềm say mê học hỏi mà trong đời sẽ không bao giờ có lại được, nhưng bé cũng chưa có thị hiếu hay phán xét. Bé được chuẩn bị để biết được một con ruồi có vị ra sao hoặc các bức tranh cậu bé màu xanh da trời của Gainsborough trông như thế nào. Bé sẽ học những điều đó với sự thanh thản, mau lẹ và nhiệt tình.

Việc bạn làm sẽ hướng bé tới tất cả những gì tuyệt diệu, chân thực, đẹp đẽ, thú vị, khôn ngoan, vĩnh viễn, con người, và khoa học -

là miền đất huyền bí của bách khoa tri thức.

Nó đang đợi bạn và bé.

Nó đang gọi bạn và bé.

Chúng tôi sẽ không giữ chân bạn lâu hơn.

Lời cảm ơn

Tôi muốn gửi lời cảm ơn đến hai nhóm người đã giúp tôi viết nên cuốn sách này.

Nhóm đầu tiên là những người tôi yêu quý - những người tôi trò chuyện về giá trị ẩn sâu trong bản thân những cuốn sách. Họ là những người dạy tôi mọi thứ mà tôi biết rằng chúng vô cùng quan trọng.

Nhóm thứ hai là những người bù lại số tiền thiếu hụt mà Viện phi lợi nhuận của tôi tiêu tốn hàng năm. Từ khi phải chịu trách nhiệm về tài chính, tôi luôn thầm biết ơn họ rất nhiều. Họ giúp tôi duy trì niềm kiêu hãnh của người Ireland, mà có thể sẽ bị hạ xuống vì buộc phải ngửa tay xin xỏ. Từ sâu trong tim, tôi vô cùng biết ơn họ.

Những nhóm này bao gồm từ những người công nhân ngành thép cho đến Tập đoàn Sony, cũng như những cá nhân vẫn đóng góp hàng năm từ 30 ngàn đôla tới 50 cent. Xin được gửi tới họ niềm cảm kích vô biên. Điều quan trọng hơn với họ là những trẻ em cực kỳ xuất sắc mà họ góp phần đào tạo, đó là phần thưởng duy nhất mà họ từng nhận được, hay muốn có được.

Glenn Doman

"(1) Sinh thường là quá trình cả mẹ và bé đều phải nỗ lực hết sức. Người mẹ dùng lực nhờ cơn co tự nhiên của tử cung, trẻ cũng không ngừng điều chỉnh tư thế và phương hướng để tìm lối ra. Lúc ra đời, thai nhi ép cằm dưới vào ngực, cơ thể cuộn lại để đi xuống xương chậu. Vì đi qua một đường dài và hẹp, phần đầu của thai nhi sẽ căn cứ theo hình dáng xương chậu của mẹ để nhanh chóng thay đổi, và nỗ lực chui ra qua đường âm đạo của mẹ. Hiện tượng thần kì này được gọi là "sự đổi ngôi thai". Có một số em bé mới sinh vùng đầu có những vệt tụ máu, đó là vết thương do trong quá trình chuyển dạ đầu em bé va phải khung xương chậu của mẹ."
"Khác với các dịch vụ chăm sóc khách hàng thụ động, cross-sell hay up-sell là cách chăm sóc và bán hàng thông qua việc xây dựng mối quan hệ với khách hàng, giới thiệu các sản phẩm mới và thực hiện các chiến dịch ưu đãi. Mục đích của những chiến lược này nhằm tăng doanh số bán hàng."
"Audrey Hepburn (1929 – 1993): diễn viên điện ảnh huyền thoại Mỹ của thập niên 1950-1960."
"Charlie Munger: Cựu giám đốc CapCities và Don Graham, Giám đốc điều hành của Washington Postco, phó chủ tịch Berkshire Hathaway"
"Alpha Books đã xuất bản bộ sách này gồm Để xây dựng doanh nghiệp hiệu quả và Để trở thành nhà quản lý hiệu quả, NXB Lao động - Xã hội, 2007."
"TiVo: dịch vụ truyền hình kỹ thuật số cho video, có khả năng thu, tạm ngừng hay phát lại dễ dàng các chương trình trực tiếp trên ti-vi."
"1. Tên đầy đủ là The Phi Beta Kappa Society: Hiệp hội học thuật được coi là danh giá nhất nước Mỹ thành lập năm 1776 tại trường Đại học William and Mary."
"1. Thuật ngữ trong khúc côn cầu: cản đối phương bằng cách lấy thân mình đẩy ngã đối phương xuống mặt băng."
"1. Wladziu Valentino Liberace (1919-1987) là một nghệ sĩ piano, đồng thời từng là ngôi sao giải trí có thu nhập cao nhất thế giới hồi những năm 1960-1970. Ông cũng là một trong những ngôi sao bị nghi ngờ về giới tính nhiều nhất."
"2. RuPaul Andre Charles (sinh năm 1960) là một diễn viên, người mẫu, nhạc sĩ, người chuyên diễn vai phụ nữ nổi tiếng của Mỹ. Ông rất nổi tiếng, đặc biệt trong cộng đồng người đồng tính."
"3. Đường có hàm lượng calo thấp, dành cho người cần giảm béo hoặc bị tiểu đường."
"1. Haystack Rock là bãi đá nguyên khối cao 72 mét ở bờ biển Oregon, là bãi đá biển cao thứ ba trên thế giới."
"2. Chất trong loạt truyện về Siêu nhân. Siêu nhân bị mất sức mạnh khi tới gần chất này."
"3. Nhân vật trong loạt truyện trinh thám cho thiếu niên của nhà văn Mỹ Adward Stratemeyer (1862-1930)."

"1. Những so sánh dựa theo logo từng câu lạc bộ."
"2. Nguyên văn: “Wanna ride the Zamboni” tên một bài hát mà fan khúc quân cầu nào cũng biết. Ở đây, John có ý giễu cợt Georgeanne vẫn thèm khát anh."
"1. Kahlúa: Một loại rượu có hương cà phê nổi tiếng của Mexico."
"1. Nguyên văn I love Hugh, nghe gần giống như I love you - Mình yêu cậu, nên Georgeanne mới đáp lại như vậy."
"1. Chỉ Bob Ross, người dẫn chương trình The Joy of Painting (Niềm vui vẽ tranh) trên kênh PBS của Mỹ, nổi tiếng với chất giọng nhẹ nhàng và kiểu tóc xoăn xù."
"2. Cầu thủ khúc côn cầu người Canada hiện đang chơi cho đội Phoenix Coyotes trong giải Khúc côn cầu Nhà nghề Quốc gia. Special Ed (Ed đặc biệt) là biệt danh của anh."
"1. Một loại màn hình điện tử lớn của hãng Sony được lắp đặt chủ yếu ở các sân vận động thể thao hoặc các sân khấu biểu diễn ca nhạc."
"1. Loại đồ bạc sang trọng với rất nhiều họa tiết trang trí cầu kỳ, thường là họa tiết hoa, lá, quả, đường diềm v.v. lấy cảm hứng từ nghệ thuật thời Phục Hưng."
"2. Trong bộ phim này, Blanche DuBois là một cô gái miền Nam nuôi trong mình ảo tưởng lớn về cuộc sống và dục vọng. Chồng chết, cô qua lại với nhiều loại đàn ông, nhưng đằng sau những mối tình chớp nhoáng ấy là một Blanche mong manh và dễ bị tổn thương. .sup"
"3. Chồng của Stella, em gái của Blanche, là Stanley Kowalsky."
"4. Tên đầy đủ là Los Angeles Kings, một trong các đội khúc côn cầu của giải NHL."
"5. Nguyên bản món rượu whisky rẻ tiền ở ngay trước đó là redeye, từ tiếng lóng, vừa là rượu whisky rẻ tiền, vừa có nghĩa là chuyến bay đêm."
"1. Mark Spitz (10/2/1950) là vận động viên bơi lội xuất sắc người Mỹ từng được trao danh hiệu Vận động viên bơi lội Thế giới của Năm trong các năm 1969, 1971 và 1972."
"1. Fiesta San Antonio (hay còn được gọi là Fiesta) là lễ hội được tổ chức vào mùa xuân hàng năm tại San Antonio, Texas. Lễ hội tổ chức lần đầu vào cuối những năm 1800 để tưởng nhớ những vị anh hùng đấu tranh trong cuộc chiến Alamo và San Jacinto."
"2. Tòa biệt thự là nhà của Hugh Hefner, người sáng lập ra tạp chí Playboy. Đây nổi tiếng là nơi diễn ra những bữa tiệc xa hoa do Hefner tổ chức."
"1. Nguyên bản là meatballs (thịt viên) phát âm nghe hao hao my balls (tinh hoàn của tôi)."
"2. Nhân vật mụ trộm chó độc ác trong Một trăm lẻ một chú chó đốm."
"1. Một chương trình truyền hình hành động phiêu lưu của Mỹ."
"1. Lễ trưởng thành của người Do Thái."

"2. Kiểu váy liền thân có phần trên được giữ lại bằng dải vòng qua gáy, để lộ vai và lưng."
"3. Tên gọi đầy đủ là National Organization for Women, Tổ chức Phụ nữ Quốc gia. Tổ chức này được thành lập tại Mỹ năm 1966 với mục đích đưa phụ nữ Mỹ hòa nhập hoàn toàn vào đời sống xã hội chính yếu của nước Mỹ."
"4. Tên gọi khác của thành phố Philadelphia."
"1. Nguyên văn: Miss January. Tạp chí Playboy thường có cuộc bình chọn người đẹp theo từng tháng. Miss January là một danh hiệu như vậy, và thường được dùng để chỉ các cô gái đẹp một cách gợi cảm."
"1 Kanji (cách gọi khác: chữ Hán Nhật) là chữ Hán được sử dụng trong tiếng Nhật."
"1 Betsy Ross (1752 – 1836): Ông được nhiều người biết đến với vai trò là người thiết kế ra lá cờ đầu tiên của nước Mĩ nhưng chưa có bằng chứng lịch sử nào chứng minh điều này."
"1 Pound: Đơn vị trọng lượng theo hệ thống đo lường Anh - Mĩ (1pound = 0,45 kg)."
"2 David Krech (1909 - 1977): Nhà tâm lý học thực nghiệm người Mĩ gốc Nga."
"(1) Những người mẹ chuyên nghiệp toàn thời gian là những người mẹ có được may mắn dành toàn bộ thời gian chăm sóc con cái của mình và những người mẹ có mong muốn làm được điều đó."
"(2) Xem chương Hàng triệu kết nối trong 30 giây để hiểu thêm về con số hơn ba triệu sáu trăm ngàn. Bạn không nên đọc ngay bây giờ, hãy đợi cho đến khi bạn đọc đến chương đó."
"(1) Franklin Roosevelt (1882 - 1945): là tổng thống thứ 32 của Mĩ."
"(2) Chỉ bốn vị Tổng thống có công lao to lớn trong việc khai sinh ra Hợp chủng quốc Hoa Kì là: George Washington, Thomas Jefferson, Theodore Roosevelt, Abraham Lincoln."
"(1) Bowling (còn gọi là Bóng gỗ) là một trò chơi giải trí mà mỗi người chơi ném một quả bóng nặng cho chạy trên một đường băng dài, phẳng để làm đổ chai gỗ đứng ở cuối đường với mục đích làm sao chỉ ít lần ném nhất mà làm đổ tất cả chai gỗ."
"Cách chơi chữ của tác giả “Dương lê” ở đây có nghĩa là những người hâm mộ Giang Hạo Dương."
"Một nhân vật trong truyện Tây Du Kí, vốn là một sợi chỉ trong cái tim đèn nằm trên bàn của Phật tổ, một ngày kia trốn xuống trần thế. Nàng mang theo Tử Thanh Bảo Kiếm và tuyên bố ai mà rút được thanh kiếm khỏi bao thì nàng sẽ lấy làm chồng."
"Xuất phát từ ý nghĩa “Mỗi một người đàn ông đều quen hai thiếu nữ Hồng và Bạch vốn xinh đẹp yêu kiều, lấy Hồng rồi lâu dần lâu dần Hồng biến

thành nốt đỏ lưu lại khi bị muỗi đốt, còn Bạch vẫn là ánh trăng sáng ngời; lấy Bạch rồi, lâu dần lâu dần Bạch biến thành hạt cơm dính trên áo, còn Hồng lại như nốt ruồi son kiêu sa trên ngực”."
"Ương ca: Một điệu nhạc dân gian của Trung Quốc."
"Trương Quốc Vinh: Diễn viên nổi tiếng Trung Quốc những năm 90, qua đời từ khi còn trẻ, nổi tiếng với phim “Bá Vương biệt Cơ”."
"Nữ huấn: một thể loại sách thuộc mảng giáo dục gia đình dành cho phụ nữ thời cổ."
"Bốn đám cưới và một đám ma: Bộ phim của đạo diễn Mike Newell, kể về Charles cùng nhóm bạn chuyên làm phù dâu, phù rể cho các đám cưới. Anh gặp Carrie trong một đám cưới như thế và ngay lập tức phải lòng cô. Tuy nhiên, vì do dự, hoài nghi trước tình yêu sét đánh này mà anh bỏ lỡ cơ hội cưới Carrie - người mà sau này anh mới nhận ra là tình yêu đích thực bấy lâu nay anh tìm kiếm..."
"Lý Tầm Hoan là một nhân vật hiệp khách lãng tử do nhà văn Cổ Long xây dựng nên trong bộ truyện “Đa tình kiếm khách, vô tình kiếm” của ông. Lý Tầm Hoan dưới ngòi bút của Cổ Long là một gã thanh niên học rất giỏi, từng đỗ Thám hoa, tinh thông võ nghệ, nhất là tài phóng phi đao “không bao giờ trượt” (lệ bất hư phát) đã lấy mạng khá nhiều kẻ thù khiến cho các hảo thủ giang hồ có phần kiêng nể khi muốn giao chiến với chàng."
"Chàng nổi tiếng trong giang hồ cũng vì thành thạo cả tửu và sắc. Đây cũng là một nhân vật gặp phải nhiều đau khổ trong cuộc sống, bắt đầu bằng việc nhường người mình yêu là Lâm Thi]m cho huynh đệ kết nghĩa Long Tiêu Vân, song chính điều này lại mang đến đau khổ cho cả ba người họ. Long Tiêu Vân vì hờn ghen mà sinh đố kị, rắp tâm hãm hại Lý Tầm Hoan, Lâm Thi]m vì yêu Lý Tầm Hoan mà không bước ra thế giới bên ngoài, còn Lý Tầm Hoan vì nhớ thương nàng mà làm bạn với rượu và bệnh lao."
"Xuất thủy phù dung: Một bộ phim Hồng Kông ra mắt năm 2010, nội dung chính kể về nhân vật La Kiều mồ côi cha mẹ từ nhỏ, cô được những người dân trên đảo Trường Châu nuôi dưỡng và hết lòng thương yêu, tuy vậy cô mang nặng mặc cảm và sống rất bi quan. Kiều bị phụ tình nên cô tuyệt vọng nhảy xuống biển định tự tử, may thay cô cho rằng mình đã nhìn thấy “Thủy Thượng Quan Âm” vốn là một vị thần trong truyền thuyết, Kiều tin rằng một khi nhìn thấy vị thần này thì cô đã có siêu năng lực."
"Vì thế Kiều tự tin đăng ký tham gia giải bơi lội “Hoa sen hé nở” tổ chức tại Hồng Kông, thậm chí cô còn bắt cóc luôn chàng vận động viên vô địch về bơi lội của Hồng Kông là Quách Chí Viễn để về huấn luyện cho đội. Trong thời gian luyện tập, hai người đã phải lòng nhau."
"Bộ phim nói về một phụ nữ nổi tiếng, Tracy Samantha Lord Haven, vướng phải những rắc rối khi đang chuẩn bị kết hôn với một doanh nhân buồn tẻ thì cùng một lúc, người chồng cũ và một chàng phóng viên quyến rũ xuất hiện.

Đây được xem như bộ phim kinh điển của thể loại hài kịch hôn nhân, một dòng phim khá thời thượng vào những thập niên ba mươi, bốn mươi, với mô típ một cặp đôi đã ly dị, có những mối quan hệ mới nhưng cuối cùng lại tái hôn và sống hạnh phúc."
"Một món ăn nổi tiếng của Tứ Xuyên, ăn lạnh, bao gồm thịt bò và nội tạng bò thái mỏng. Món ăn này hiện tại được chế biến bao gồm tim, lưỡi và lòng bò cùng rất nhiều loại gia vị khác nhau, tất nhiên có cả loại ớt đặc trưng của Tứ Xuyên. Khác với tên gọi của nó, món ăn này rất ít khi sử dụng phổi bò. “Phế” là phiên âm của phổi trong tiếng Hán."
"Nguyên bản tiếng Trung “gợi dục” và “gợi tình” giống nhau, chỉ đảo vị trí chữ, vì thế Hạ Thu Nhạn bị nhầm lẫn trong cách dùng từ."
"Một bộ phim của Mỹ, tựa tiếng Việt là Dòng sông nhân chứng cuộc đời."
"Rối loạn ám ảnh cưỡng chế (tiếng Anh: Obsessive-Compulsive Disorder - OCD) là một rối loạn tâm lý có tính chất mãn tính, dấu hiệu phổ biến của bệnh đó là ý nghĩ ám ảnh, lo lắng không có lý do chính đáng và phải thực hiện các hành vi có tính chất ép buộc để giảm bớt căng thẳng, đây là một dạng trong nhóm bệnh liên quan trực tiếp đến Stress."
"Lúc yên tĩnh thì có sự trầm tĩnh bình ổn như con gái chưa xuất giá, lúc hành động lại nhanh nhẹn như con thỏ đào thoát khỏi kẻ thù."
"Tứ hợp viện: Một kiểu nhà của Trung Quốc thời xưa, bao gồm một khối nhà bao quanh một khoảng sân phía trong thành một tổ hợp khép kín."
"Tam Muội Chân Hoả: Hồng Hài Nhi có phép tạo lửa Tam Muội Chân Hỏa, nước thường không dập tắt được. Lửa này được sinh ra từ lửa từ lò luyện đan của Thái Thượng Lão Quân rơi xuống Hỏa Diệm Sơn khi Ngộ Không đại náo thiên cung. Hồng Hài Nhi muốn tạo lửa phải tự đánh vào mũi."
"Rượu Ngũ lương được chưng cất từ năm loại ngũ cốc: Cao lương đỏ, gạo, nếp, lúa mì và ngô. Loại rượu này được ca tụng la “ba chén tràn hứng khởi, một giọt cũng lưu hương”. Đây là một loại rượu rất đắt của Trung Quốc."
"Ẩm thực nam nữ: một bộ phim của đạo diễn Lý An, là câu chuyện của một người đầu bếp già với ba người con gái chưa lập gia đình, xen giữa những rắc rối đời thường của họ là những cảnh phim về quá trình chuẩn bị, chế biến các món ăn của người đầu bếp."
"Tên tiếng Anh: Attention-deficit hyperactivity disorder - ADHD, là một trong những rối loạn phát triển thường gặp ở trẻ em, đặc điểm chung của căn bệnh này là những hành vi hiếu động quá mức đi kèm với sự suy giảm khả năng chú ý, gây ảnh hưởng nghiêm trọng đến khả năng học tập và quan hệ với mọi người."
"Ám chỉ náo nhiệt, ầm ĩ."
"Tích về em gái của Dương Quý Phi thời Đường là phu nhân nước Quắc, thường không trang điểm lên diện kiến thiên tử."
"Một trong mười bài hát được mệnh danh là “Trung Hoa thập đại cổ khúc”,

gắn liền với điển tích Sở Bá Nha - Chung Tử Kỳ."
"Hiệu ứng cánh bướm: Cái tên "hiệu ứng cánh bướm" đã được rất nhiều tác phẩm âm nhạc và điện ảnh sử dụng, tuy nhiên nó lại thường được dùng để mô tả nghịch lý thời gian và quan hệ nhân quả, đặc biệt là trong các tác phẩm có nhắc tới du hành thời gian."
"Mã Lương là chính trị gia và là tướng lĩnh nhà Thục Hán."
"Uyên Mộng Trùng Ôn : ôn lại giấc mộng uyên ương."
"Tên một nhà soạn nhạc và nhạc sĩ biểu diễn đa nhạc cụ."
"Từ này vừa có nghĩa là "Bình thản như không", vừa có tên của An Nhược ở trong."
"Cụm từ này có nghĩa là khói bếp bảng lảng."
"Từ "Nghiên" và "Yên" trong tiếng Trung có phiên âm phát âm gần giống nhau, "Sa Xá Tử Nghiên Hồng" lại mang nghĩa rực rỡ, xinh đẹp."
"Người Mosuo không có tục cưới gả mà vẫn duy trì phong tục "tẩu hôn" hay còn gọi là "thăm hôn" trong tiếng Mosuo là "sắc sắc". Nam thanh niên đêm đêm sẽ cưỡi ngựa sang nhà cô gái ưng ý, leo lên chiếc thang mà cô gái bắc sẵn để vào căn gác của cô. Họ sẽ ở bên nhau suốt đêm nhưng người con trai phải lặng lẽ về nhà trước khi gà gáy sáng."
"Hôn nhân cuối tuần là một kiểu hôn nhân thời kỳ mở cửa, đôi nam nữ tới đăng ký kết hôn, trên pháp luật là vợ chồng, nhưng ngày đi làm từ thứ Hai đến thứ Sáu thì vẫn ở riêng, sống cuộc sống độc thân, chỉ đến cuối tuần mới ở cùng nhau, tận hưởng cuộc sống cuối tuần."
"Nguyên văn: Chúng lý tầm tha thiên bách độ, mạch nhiên hồi đầu, na nhân khước tại đăng hỏa lan san xứ (众里寻他千百度，蓦然回首，那人却在，灯火阑珊处) trích từ bài Thanh ngọc án - Nguyên tịch của Nam Tống Tân Khí Tật."
"Tôn Nhị Nương, tên hiệu Mẫu dạ xoa, là một nhân vật hư cấu trong tiểu thuyết cổ điển Trung Quốc Thủy Hử. Bà là một trong 72 Địa Sát Tinh của 108 anh hùng Lương Sơn Bạc."
"Theo phong tục tang ma của Trung Quốc, khi người chủ gia đình mất, họ thường đốt theo hình nhân giấy để thể hiện xuống âm phủ người đó vẫn có kẻ hầu người hạ. Còn ngưu quỷ, xà thần chính là quỷ đầu trâu, thần mình rắn đại diện cho người đưa đường dẫn lối, đồng thời cũng là thuật ngữ dùng trong Phật giáo, ý chỉ âm gian có quỷ tốt, thần nhân..."
"Nhân vật trong tiểu thuyết Cuốn theo chiều gió."
"Tên gọi thân mật của Mã Cảnh Đào, một diễn viên nổi tiếng của Đài Loan."
"Cái đê: Một vòng nhỏ bằng kim loại, trên có nhiều lỗ với các kích cỡ khác nhau, dùng để cài kim khi khâu vá. Thường được các nhà thiết kế thời trang sử dụng."
"Tần Tử Yên đã tự đổi tên của mình, từ chữ "Yên" với nghĩa là "làn khói" thành chữ "Yên" với nghĩa là "xinh đẹp", trong tiếng Trung, hai từ này đồng

âm."
"Tên tiếng Anh: Diamonds Are a Girl's Best Friend."
"Tên một bộ phim hoạt hình nổi tiếng của Nhật Bản những năm tám mươi."
"Tên một bộ phim hoạt hình của Trung Quốc sản xuất năm 1984."
"Ca sĩ người Nhật."
"Tiếng Trung phổ thông."
"Một bộ phim của đạo diễn Lý An, nói về một người đồng tính nam từ Đài Loan nhập cư đến Mỹ. Anh cưới một cô gái từ Trung Hoa đại lục để làm vui lòng cha mẹ mình và để cho cô này có được một thẻ xanh."
"Tên một trò chơi được lấy cảm hứng từ một chương trình truyền hình, trong trò chơi bạn sẽ quản lý một đội ngũ phục vụ, chuẩn bị âm nhạc, đồ ăn, bằng tốc độ và chất lượng nhanh nhất."
"Hồng Môn Yến chỉ bữa tiệc diễn ra ở Hồng Môn ngoại ô thành Hàm Dương vào năm 206 trước công nguyên, tham dự bữa tiệc có Hạng Vũ và Lưu Bang. Đây là bữa tiệc bước ngoặt có ảnh hưởng rất lớn đến cuộc chiến Sở Hán. Người đời sau thường dùng cụm từ “Hồng Môn Yến” để chỉ những bữa tiệc không có ý tốt lành."
"Một loại giấy được làm từ tinh bột như khoai lang, lúa mì... dùng để gói các loại kẹo và bánh ngọt, ngăn ngừa đồ ăn dính ra lớp giấy bao ngoài."
"Xuất phát từ thành ngữ “Chó cắn Lữ Động Tân”, có nghĩa là làm ơn mắc oán, ở đây Giang Hạo Dương đang mắng khéo Thẩm An Nhược."
"Vị thánh tình yêu."
"Hay còn được gọi là “Đại bi chú”, là bài chú căn bản để minh họa công đức nội chứng của Đức Quán Tự Tại Bồ Tát."
"Lễ thành lập quốc gia."
"Một loại bánh hình như quả trám, làm bằng gạo nếp và nhân đậu xanh, gần giống bánh chưng của Việt Nam, là món ăn truyền thống trong ngày tết Đoan Ngọ của Trung Quốc."
"Nghĩa bóng ý chỉ ghen tuông. Xuất phát từ điển cố, thời Đường vua Đường Thái Tông muốn lung lạc lòng người đã bắt tể tướng đương thời Phòng Huyền Linh nạp thiếp, nhưng thê tử của ông này ngang ngược can thiệp, không đồng ý. Đường Thái Tông hạ lệnh cho thê tử của Phòng Huyền Linh giữa việc nạp thiếp và uống thuộc độc chỉ được chọn một."
"Phòng phu nhân tính tính cương liệt liền cầm bát thuốc độc uống liền một hơi trước mặt Đường Thái Tông. Đến khi đó Phòng phu nhân mới biết thứ bà uống không phải rượu độc mà là giấm chua. Từ đó về sau “uống giấm, giấm chua” còn được dùng với nghĩa ghen tuông, đố kỵ."
"A Bát trong tiếng Trung nghĩa là ngốc nghếch."
"Tương kính như tân: Tôn trọng, coi nhau như khách."
"(1). Almanach những nền văn minh thế giới - Nhiều tác giả - Tr.1197 - NXB Văn hóa - Thông tin - H.1996."

"[1] Trong mười hai con giáp của Trung Quốc, con thỏ thay thế vị trí của con mèo."
"[6] Thế giới quan, giá trị quan, nhân sinh quan."
"[7] 120 là số gọi cứu thương, 110 là số gọi cảnh sát."
"[2] Hà Tịch nghe nhầm Tây Tây thành Tịch Tịch vì hai từ này đều có âm đọc là xī xī."
"[3] 419 là cách chơi chữ của dân mạng Trung Quốc, nghĩa là tình một đêm."
"[8] Thảo nê mã: Một câu chửi được lưu hành trên mạng, phiên âm của nó giống câu “Đ.m mày”."
"[9] Huyền quan: Khu vực tính từ cửa chính vào phòng khách."
"[4] Thanh giả tự thanh: Người ngay thẳng, trong sạch thì không cần phải tự biện hộ cho mình."
"[5] Làm tình tập thể."
"25. Nguyên văn: public hangings – nghĩa gốc là các cuộc xét xử và treo cổ công khai trong những ngày đầu của nước Mỹ độc lập. Ở đây, tác giả ngụ ý nói đến quyết định loại bỏ các nhân vật quan trọng trong công ty và công bố cho toàn thể nhân viên cùng biết."
"26. Vào đầu thế kỷ XX, tại thành phố New York, ngành kinh doanh ta-xi ngày một phát đạt do nhu cầu tăng cao. Trong đó, Yellow Cab & Hertz là hãng đầu tiên sơn xe ta-xi màu vàng, và đây liền trở thành một ý tưởng đột phá. Đến năm 1967, chính quyền New York quy định tất cả xe ta-xi trong thành phố đều phải sơn màu vàng."
"27. Ở đây tác giả ngụ ý rằng các công ty thường hạ tiêu chí tuyển dụng xuống mức thấp nhất khi khát lao động (chỉ cần không quá vô dụng là được), bất chấp người được tuyển làm việc có hiệu quả không."
"28. Park Avenue là đại lộ lớn tại thành phố New York, gói gọn tuyến giao thông bắc-nam của quận Manhattan. Đây là nơi tập trung nhiều cao ốc văn phòng và nhà ở sang trọng, đắt đỏ nhất New York cũng như cả nước Mỹ (ND)."
"29. Ernst & Young là công ty dịch vụ kiểm toán có trụ sở tại London, Anh Quốc, và là một thành viên của nhóm “Big 4”, tức bốn tập đoàn kiểm toán lớn và uy tín nhất thế giới (ba công ty còn lại là PwC, Deloitte và KPMG) (ND)."
"30. Nguyên văn: telecommuter (ND)."
"31. Nguyên văn: Federal Reserve System (viết tắt là FED) (ND)."
"32. Nguyên văn: Securities and Exchange Commision (SEC), là cơ quan thuộc Chính phủ Mỹ, được thành lập năm 1934 với chức năng quản lý thị trường chứng khoán và bảo vệ nhà đầu tư; SEC vốn được tổng thống Franklin D. Roosevelt thành lập để gây dựng lại lòng tin của thị trường sau sự đổ vỡ của thị trường chứng khoán và thời kỳ Đại Suy thoái năm 1929

(ND)."
"33. Merrill Lynch là một trong những ngân hàng lâu đời nhất tại Mỹ, thành lập từ năm 1914 và từng được xem là một trong những "đại gia" của nền tài chính. Tuy nhiên, họ cũng không thoát khỏi cuộc Đại khủng hoảng năm 2008. Trong khi Lehman Brothers, tập đoàn tài chính lớn thứ tư của Mỹ chính thức đệ đơn phá sản vào tháng 9 năm 2008, thì Merrill Lynch được Ngân hàng Hoa Kỳ (Bank of America) thỏa thuận mua lại với giá trị ước tính lên đến 50 tỉ đô-la (ND)."
"34. Viết tắt của câu hỏi Lý do kinh doanh chính đáng để làm điều này là gì?, nguyên gốc là WTGBRFDT, tức What's the good business reason for doing this? (ND)."
"35. Nguyên văn: niche – thị trường hình thành khi có nhu cầu tiềm năng đối với một sản phẩm hoặc dịch vụ chưa được đáp ứng bởi các nhà cung cấp lớn trên thị trường. Một thị trường ngách cũng có thể hình thành khi có một nhóm nhỏ các khách hàng tiềm năng. (ND)."
"36. Tiểu thuyết hư cấu ra đời năm 1859 của nhà văn nổi tiếng Charles Dickens, tái hiện cuộc sống và nét tương đồng của hai thành phố Paris và London (ND)."
"37. Madame Defarge là một nhân vật phản diện được đề cập đến trong tiểu thuyết A Tale of Two Cities. Điều đặc biệt ở nhân vật này là bà ta luôn đan và những mẫu đan mã hóa tên của những người sẽ bị giết hại (ND)."
"38. Nguyên văn: Why did the accountants cross the road? – câu hỏi bắt nguồn từ thành ngữ Why did the chicken cross the road?, tức "Vì sao con gà bước qua đường?". Câu trả lời là: "Vì nó muốn sang bên kia đường". Ở đây, tác giả muốn nêu lên một câu hỏi khiến người nghe tưởng như phải có một câu trả lời hóc búa, nhưng đáp án thực ra lại rất đơn giản và hiển nhiên (ND)."
"39. Polonius là một nhân vật trong vở kịch Hamlet của đại văn hào Shakespeare, được xây dựng với tính cách khá đặc trưng. Ông ta luôn tìm cách che đậy sự ngu xuẩn của bản thân bằng ngôn từ có vẻ sâu sắc và thông thái. Polonius tin vào sự cẩn trọng và sáng suốt của mình, cho rằng thế là khôn nhưng hóa ra rất dại, vì cuộc đời thông thái hơn ông ta. Polonius kết thúc cuộc đời với một kết cục bi thảm, chính ông là thủ phạm gây ra cái chết cho bản thân và cả gia đình. Không phải ngẫu nhiên mà Shakespeare đã để cho Hamlet gọi Polonius là "đồ khọm già ngu xuẩn" (ND)."
"40. Rip Van Winkle là nhân vật trong truyện ngắn cùng tên của nhà văn Mỹ Washington Irving. Trong truyện, ông bị chuốc rượu và say đến mức ngủ quên; khi tỉnh dậy, ông phát hiện đã 20 năm trôi qua (ND)."
"41. MIT: viết tắt của Massachusetts Institute of Technology, tức Viện Công nghệ Massachusetts, một viện đại học nghiên cứu tư thục hàng đầu tại Mỹ. Được thành lập năm 1861 tại Cambridge, bang Massachusetts, MIT nổi tiếng

nhờ hoạt động nghiên cứu và giáo dục trong các ngành khoa học vật lý, kỹ thuật, sinh học, kinh tế học, ngôn ngữ học và quản lý. MIT ban đầu nhấn mạnh đến các ngành công nghệ ứng dụng ở bậc đại học và sau đại học, và chính điều này giúp tạo nên sự hợp tác gần gũi giữa trường với các công ty công nghiệp (ND)."

"42. Nguyên văn: sacred cow, tức con bò thiêng, chỉ những thể chế hoặc cá nhân được bênh vực một cách vô lý, không ai dám động đến (liên tưởng đến hình ảnh con bò thiêng trong tín ngưỡng Hindu) (ND)."

"43. Nguyên văn: reinventing the wheel, tức sáng chế lại bánh xe, chỉ việc làm thừa thãi không cần thiết (ND)."

"44. Madwoman of Chaillot (tạm dịch: Người đàn bà điên ở Chaillot) là vở kịch châm biếm của soạn giả người Pháp Jean Giraudoux, được viết vào năm 1943. Câu chuyện kể về một người phụ nữ lập dị sống ở Paris và đấu tranh chống lại các thế lực cố áp đặt đạo đức giáo điều khắt khe lên cuộc sống của bà (ND)."

"45. Một nhà sản xuất xe hơi Nhật Bản (ND)."

"46. Nguyên văn: Material Requirement Planning – hệ thống lên kế hoạch yêu cầu vật liệu (ND)."

"47. Nguyên văn: spaghetti diagram, tức kiểu sơ đồ kết nối nhiều giai đoạn hoặc bộ phận của một quy trình với nhau, nhằm xác định các điểm chồng chéo trong quy trình và tìm ra cách cải thiện (ND)."

"48. Công ty dotcom là công ty thực hiện phần lớn việc kinh doanh trên mạng Internet, thường thông qua một trang web có sử dụng phổ biến tên miền cấp cao ".com" (ND)."

"49. Thung lũng Silicon trước đây ám chỉ đến độ tập trung cao độ của các ngành công nghiệp liên quan đến công nghệ bán dẫn và công nghệ vi tính ở khu vực thung lũng Santa Clara, nằm ở cực Nam của vịnh San Francisco, bang California. Sau này nó dần trở thành cái tên hoán dụ cho tất cả các công ty công nghệ cao trong khu vực này (ND)."

"50. Mad Hatter là nhân vật hư cấu trong tiểu thuyết Alice lạc vào xứ thần tiên của nhà văn Lewis Caroll. Tên gọi "Mad Hatter" có ý nghĩa là gã làm nón điên khùng. Thật vậy, nhân vật này được khắc họa với ngoại hình, tính cách lẫn lối suy nghĩ khá lập dị, cầu kỳ và không thuộc về thế giới này. Trong truyện, ông ta thường xuyên tổ chức những buổi tiệc trà mà ở đó ông thể hiện những điều điên rồ, đưa ra những câu đố rối rắm và khó hiểu (ND)."

"51. hyperlink là liên kết ẩn dưới một từ hoặc cụm từ nội dung trên Web, khi nhấp vào sẽ chuyển đến một địa chỉ mới (ND)."

"52. Tác giả dùng lối nói ẩn dụ, hàm ý rằng những lời ngụy biện trên đã khiến mọi người hoài nghi ngay cả những điều hiển nhiên nhất (ND)."

"53. Nguyên văn: The Godfather, bộ phim hình sự sản xuất năm 1972 dựa trên tiểu thuyết cùng tên của nhà văn Mario Puzo, do Francis Ford Coppola

làm đạo diễn (ND)."
"54. Loại gậy golf có đầu gậy to và cứng nhất, chuyên được dùng để phát bóng (ND)."
"55. Iosif Vissarionovich Stalin (1878-1953) là nhà cách mạng Bolshevik, là lãnh đạo tối cao của Liên bang Xô Viết từ giữa thập niên 1920 đến 1953. Đây là một nhân vật lịch sử gây nhiều tranh cãi bởi cách đàn áp tàn bạo các phe đối lập của ông (ND)."
"56. Nguyên văn: "Scotty, beam me up" là câu nói đến từ loạt phim Star Trek. Scotty là một nhân vật phụ trách vận chuyển chuyên sử dụng phép độn thổ để đi từ nơi này đến nơi khác trong tích tắc. Trong phim, cụm từ "Scotty, beam me up" được sử dụng để nhân vật bắt đầu thực hiện phép độn thổ. Tác giả muốn nhấn mạnh rằng ông chỉ muốn rời khỏi nơi đó ngay lập tức (ND)."
"57. Nguyên văn: lean, có nghĩa là "thon gọn", hay nghĩa bóng là "tinh gọn" (ND)."
"58. Theo Kinh Thánh, Goliath là một dũng sĩ người Philistines có thân hình to lớn và sức mạnh phi thường. Không ai địch nổi Goliath. Nhưng David, một tráng sĩ trẻ người Israel đã xung phong đọ sức với Goliath. Trái với Goliath, David nhỏ bé nhưng lại rất nhanh trí và khéo léo. Anh đã dùng mưu để chặt đầu Goliath bằng chính thanh gươm của hắn (ND)."
"59. Cựu Thế Giới: bao gồm các lãnh thổ được người châu Âu biết đến trước khi Christopher Columbus phát hiện ra châu Mỹ vào năm 1492, bao gồm châu Âu, châu Á và châu Phi (gọi chung là đại lục Á-Phi-Âu) và các đảo, quần đảo xung quanh (ND)."
"1. Khu vực thuộc châu Đại Dương, bao gồm các nước Úc, New Zealand, New Guinea và các đảo khác ở nam Thái Bình Dương (ND)."
"2. S&P 500 (hay Standard & Poor 500): chỉ số cổ phiếu dựa trên cổ phiếu phổ thông của 500 công ty có vốn hóa thị trường lớn nhất được niêm yết trên sàn chứng khoán NYSE (Sở giao dịch chứng khoán New York) hoặc NASDAQ (Sàn chứng khoán Hoa Kỳ) (ND)."
"3. Nguyên văn: sex appeal – ở đây, tác giả có ý muốn nhấn mạnh tiêu chí hấp dẫn, lôi cuốn ở các công ty được chọn làm hình mẫu (ND)."
"4. Viết tắt của Return on Equity (ND)."
"5. Viết tắt của Return on Assets (ND)."
"6. Cuốn sách đã được Alpha Books xuất bản tại Việt Nam (ND)."
"7. Nguyên văn: North America Free Trade Agreement – Hiệp định này được ký kết ngày 12 tháng 8 năm 1992 giữa ba nước Canada, Hoa Kỳ và Mexico, với mục đích tạo điều kiện thương mại thuận lợi giữa ba quốc gia khối Bắc Mỹ này (ND)."
"8. Nguyên văn: railcar – một loại phương tiện chạy trên đường ray, có kích thước bằng một toa tàu hỏa, thường dùng để vận chuyển hàng hóa hay sửa chữa đường ray (ND)."

"9. Nguyên văn: B.S. meter – tiếng lóng xuất phát từ một ứng dụng giống như một chiếc máy đo gắn với các nội dung trên Internet. Người đọc dùng nó để nhận xét nội dung từ "chân thật" cho đến "hoàn toàn bịa đặt". Ở đây, tác giả ngụ ý rằng ông đang đánh giá xem lời chia sẻ của Tindall có trung thực hay không."
"10. Bảng xếp hạng 500 công ty lớn nhất Hoa Kỳ theo tổng thu nhập, do tạp chí Fortune bầu chọn (ND)."
"11. Nguyên văn: …the last one with a load of doughnut or free tickets to a ballgame – ý ẩn dụ về những người đến xem thể thao trễ, nhưng thường được miễn phí vé và có nhiều thức ăn nhẹ kèm thêm (ND)."
"12. Union Pacific và Santa Fe là các hãng đường sắt lớn tại Hoa Kỳ. Santa Fe có trụ sở tại bang New Mexico, còn Union khai thác các tuyến đường giữa thành phố Chicago (bang Illinois) và New Orleans (bang Louisiana) (ND)."
"13. Nguyên văn: angel capitalist – chỉ những cá nhân giàu có đủ khả năng cấp vốn thành lập cho một doanh nghiệp. Đổi lại, họ sẽ có quyền sở hữu một phần công ty."
"14. Krona: đơn vị tiền tệ của Thụy Điển; 1 krona tương đương khoảng 2.623 đồng Việt Nam (ND)."
"15. Nguyên văn: CYA, viết tắt của Cover Your Ass, chỉ tâm lý lo sợ và bưng bít mọi lỗi lầm của mình, hoặc chỉ biết lo cho bản thân khi có tình huống bất lợi (ND)."
"16. David Copperfield (1956-) là ảo thuật gia người Mỹ nổi tiếng với nhiều trò ảo thuật huyền bí và luôn gây bất ngờ cho khán giả. Ông là ảo thuật gia thành công nhất thế giới về mặt thương mại, với hơn 1 tỉ đô-la thu được từ biểu diễn. Những màn ảo thuật đặc sắc nhất của ông bao gồm làm biến mất cả đoàn tàu có người ngồi, đi xuyên qua Vạn Lý Trường Thành và đặc biệt là làm biến mất tượng Nữ thần Tự do vào năm 1983 (ND)."
"17. Roy Horn và Siegfrid Fischbacher là thành viên của nhóm ảo thuật người Mỹ gốc Đức Siegfrid & Roy, nổi tiếng với những màn ảo thuật cùng hổ trắng và sư tử trắng. Nhóm biểu diễn từ năm 1990 và ngưng hoạt động vào năm 2003 sau tai nạn của Roy Horn khi biểu diễn cùng một con hổ trắng (ND)."
"18. Standard & Poor's là công ty dịch vụ tài chính Mỹ trực thuộc McGraw-Hill, đồng thời là một trong ba cơ quan xếp hạng tín dụng lớn và uy tín nhất thế giới (bên cạnh Moody's và Fitch Ratings) (ND)."
"19. Super Bowl: trận chung kết giải Vô địch Bóng bầu dục Quốc gia Hoa Kỳ (National Football League – NFL), diễn ra hằng năm giữa hai đội vô địch giải miền Đông và miền Tây nước Mỹ. Trong nhiều năm, đây là chương trình được theo dõi nhiều nhất trên truyền hình Mỹ (ND)."
"20. Hiếm có điều gì khiến tôi căm ghét hơn có ai đó sử dụng tư liệu gốc của

mình mà không thừa nhận nguồn. Từ lần đầu nghe câu chuyện này vài năm về trước, tôi đã bỏ ra hàng giờ cố gắng truy ra nguồn gốc, nhưng không có kết quả. Vì vậy, tôi xin gửi lời cảm ơn và cáo lỗi chân thành của mình đến tác giả."
"21. Viết tắt của Management Information Systems."
"22. Nguyên văn: bad apples, chỉ những người gây ảnh hưởng xấu trong nhóm, cần bị loại bỏ."
"23. Taj Mahal là ngôi đền và lăng tẩm tại Ấn Độ, được xây dựng từ năm 1632. Đây là kiến trúc nguy nga được xem là hình mẫu và mang phong cách tổng hợp của kiến trúc Ba Tư, Thổ Nhĩ Kỳ, Ấn Độ và Hồi giáo. Đến năm 1983, đền được UNESCO công nhận là di sản thế giới."
"24. Hercules là vị anh hùng trong thần thoại Hy Lạp cổ, là con trai của thần Zeus, vua của các vị thần ngự trị trên đỉnh Olympus. Tên tuổi của chàng gắn liền với 12 kỳ công hiển hách, tượng trưng cho sức mạnh chinh phục thiên nhiên của con người thời xưa. Trong số 12 kỳ công, Hercules phải dọn sạch chuồng gia súc của Augeas."
"Nếu quan tâm đến việc khởi tạo một trang cá nhân hay bản tin định kỳ, hoặc đang không hài lòng với trang tin mà mình có, hãy tham khảo một người bạn của tôi, Marcus Sheridan, hay còn gọi là Sư tử kinh doanh (www.thesaleslion.com). Bạn sẽ có những gì mình cần. Marcus sẽ không chỉ giúp bạn cách để chia sẻ thông tin hữu ích một cách hiệu quả mà còn thu hút thêm những khách hàng phù hợp hơn, lý tưởng hơn từ các nguồn có thể bạn không ngờ tới (như Google chẳng hạn)."
"Nếu bạn có thể sử dụng một vài ý tưởng để tổ chức một bữa tiệc tối với đông người tham dự như vậy, tôi khuyên bạn nên đọc cuốn (Host a Dinner Party That Gets Everyone Talking) Tổ chức một bữa tiệc tối mà ai cũng phải nhắc đến, một cuốn sách điện tử miễn phí của Michelle Welsch, người sáng lập của Project Exponential."
"Trong trường hợp của tôi, sự thành công từ nhóm khởi đầu này đã dẫn tới việc thành lập một cộng đồng kết nối hẹp ở Washingon, DC, gọi là lực lượng nòng cốt, do tôi và vợ, Melanie, đồng sáng lập. Tại thời điểm viết cuốn sách này, cộng đồng có hơn 100 giám đốc điều hành và chủ doanh nghiệp là thành viên và bắt đầu mở rộng tới các thành phố khác."
"Đây là một thuật ngữ do bậc thầy kết nối Chris Brogan đưa ra. Ông đã nêu nó ra trong một bài viết trên trang cá nhân, “Tạo ra khả năng tiếp cận cũng quan trọng như học tập và kiếm sống vậy.” Chris luôn có những lời khuyên chí lý về kết nối và xây dựng những mối quan hệ. Hiện nay ông chủ yếu viết cho tờ Owner Magazine (do ông sáng lập)."
"Người muốn cho đi (Go-giver) là một thuật ngữ do Bob Burg và John Mann đưa ra trong cuốn sách kinh điển The Go-Giver: A Little Story about a Powerful Business Idea - Người muốn cho đi: Một câu chuyện nhỏ về một ý

tưởng kinh doanh mạnh mẽ - . Nó có nghĩa là gia tăng giá trị cho người khác bằng cách giúp họ một cách có ý nghĩa, đồng thời giúp bạn cảm thấy hạnh phúc hơn và cải thiện cuộc sống của bạn."
"Cuốn sách yêu thích của tôi về gặp gỡ mọi người và mở rộng quan hệ trên Twitter là The Tao of Twitter - Đạo Twitter - của tác giả Mark Schaefer. Dù bạn mới thử nghiệm với Twitter lần đầu tiên hay đã dùng nó nhiều năm qua, cuốn sách này vẫn là một tài liệu tham khảo vô giá."
"(*) Tác giả muốn nhắc đến các danh nhân: nhà thơ, nhà soạn kịch William Shakespeare (1564-1616); nhạc sĩ Ludwig van Beethoven (1770-1827); nhà vật lý, toán học và thiên văn học Isaac Newton (1642-1727)."
"(1) Đây là một lễ của Thiên Chúa giáo, tổ chức hàng năm vào Chủ nhật sau lễ Phục sinh."
"(*) Pierre-Auguste Renoir (1841-1919): Họa sĩ người Pháp, là một trong những họa sĩ hàng đầu của trường phái Ấn tượng. Với 60 năm sáng tác, ông để lại 6.000 tác phẩm và thành quả này được coi là rất phong phú, chỉ đứng sau các công trình của Pablo Picasso."
"(*) Paul Cézanne (1839-1906): Họa sĩ người Pháp, được coi là cha đẻ của hội họa hiện đại, có tác động sâu sắc đến nhiều họa sĩ tài năng khác ở thế kỷ XX."
"(**) Richard Cory: Tên một nhân vật trong tác phẩm cùng tên của Edwin Arlington Robinson (1869-1935), nhà thơ xuất xắc nhất thế kỷ XIX của Mỹ. Richard Cory là chân dung điển hình và ảm đạm về một người giàu có nhưng bế tắc, cuối cùng phải tự kết liễu đời mình."
"(*) Thằn lằn ngón cánh: Một loài bò sát biết bay thuộc kỷ Jura đã bị tuyệt chủng."
"(*) George Washington (1732-1799): Tổng thống đầu tiên của Hoa Kỳ, nắm quyền từ 1789 đến 1797."
"(*) Paul Gauguin (1848-1903): Danh họa Pháp, sống ở Tahiti từ năm 1891 đến 1901, thời gian ông sáng tác sung sức nhất và để lại nhiều kiệt tác hội họa."
"(*) G. O’Keeffe: Nữ họa sĩ rất nổi tiếng với những họa phẩm mô tả về hoa và những phong cảnh thuộc vùng đất sa mạc Tây Nam nước Mỹ."
"Thích Nhất Hạnh: Thiền sư người Việt Nam đang sinh sống ở Pháp, tên thật là Nguyễn Xuân Bảo, sinh năm 1926 tại Thừa Thiên - Huế. Ông xuất gia vào phái Thiền tông năm 16 tuổi. Ông đã xuất bản trên 100 cuốn sách, trong đó có khoảng 40 cuốn bằng tiếng Anh, từng được đề cử giải Nobel Hòa bình năm 1967."
"Henry Bergson (1859-1941): Nhà văn, nhà triết học người Pháp. Ông là một trong những nhà triết học lớn của thế giới, đoạt giải thưởng Nobel Văn học năm 1927."
"(*) Cá pecca: Một loại cá thuộc họ cá rô, sinh trưởng ở hầu hết các loại

sông suối."
"(**) Chim choi choi: Một loài chim có chân dài, đuôi ngắn, sống ở vùng đầm lầy gần biển."
"(1) Ulysses S. Grant: Vị tổng thống thứ 18 trong lịch sử nước Mỹ, nhiệm kỳ 1869-1877."
"(2) Little Bighorn: Trận chiến giữa chính quyền Mỹ và các thổ dân da đỏ, diễn ra vào năm 1876."
"(3) Loch Ness: Một hồ lớn và sâu tại cao nguyên Scotland, có bề mặt cao hơn mực nước biển 15,8 m. Hồ này nổi tiếng về huyền thoại củ a "Quái vật hồ Loch Ness"."
"1. Trong bài luyện tập với giáo cụ chuông này, số lần luyện tập được lặp đi lặp lại nhiều nhất là 200 lần ."
"2. Không khí yên tĩnh kiểu này là một ưu điểm nổi bật nhất trong phương pháp dạy học của bà Maria Montessori, đã được rất nhiều trường học áp dụng và cũng là một trong số những thành công tiêu biểu cho tinh thần Maria Montessori. Thông qua ảnh hưởng của bà, "sự yên lặng cố định" đã thấm nhuần vào những biểu hiện của công chúng trong trật tự chính trị và xã hội."
"1. G. Ferreri, Dạy viết chữ: cách dạy của giáo sư Maria Montessori, thông báo cách điều trị bằng dạy học – y học liên quan đến trẻ em khiếm khuyết của Hội liên hiệp Rome, 1.4 (Rome, thán g 10 năm 1907)."
"2. Tổng kết toạ đàm về dạy học của giáo sư Montessori, năm 1900, công ty in Rome, P. 46, số nhà 62, đại lộ ...: (Đọc viết mang tính tự phát)."
"1. Trong "ngôi nhà trẻ thơ" đầu tiên có rất nhiều đồ chơi, nhưng hiện tại, mối quan tâm đến đồ chơi của chúng tôi đã giảm đi nhiều, bởi vì kinh nghiệm cho thấy, trẻ em không hề tìm kiếm đồ chơi."
"2. Tại những nơi có xây dựng "ngôi nhà trẻ thơ", cũng đã xây dựng được trường tiểu học sử dụng phương pháp dạy học của Maria Montessori. Mấy cuốn sách tôi viết đã tiến hành mô tả phương pháp giáo dục của những trường học này, đặc biệt là bộ sách gồm hai cuốn mang tên Phương pháp dạy học Montessori cao cấp."
"1. Leopoldo Fregoli: Diễn viên người Ý, trong một buổi diễn đã từng thay tới 60 lần trang phục. Hội chứng Fregoli là một hiện tượng hiếm gặp của não bộ con người, khiến người bệnh bị ảo giác và tin rằng những người xung quanh mình đang mang khuôn mặt của một người luôn thay đổi dáng vẻ hoặc đang cải trang."
"1. Tức giáo dục một cách khoa học, phát triển giáo dục trên nền tảng khoa học."
"2. Thuyết cơ giới: quan điểm triết học quy tất cả các hình thức vận động phức tạp khác nhau về chất của thế giới về một hình thức vận động đơn giản nhất - vận động cơ học."

"3. Đề cập đến khen thưởng và trừng phạt, chúng ta không muốn làm giảm giá trị ý nghĩa cơ bản của nó đối với giáo dục. Đây là một phần trong bản chất của con người, nhưng phải kiểm tra tình trạng nó bị lạm dụng và xuyên tạc, và không để chúng trở thành một phương tiện để phá huỷ. Trong thực tế, những hiểu biết thông thường cho chúng ta thấy rằng, khi tâm hồn được sự đam mê soi sáng thì khen thưởng và trừng phạt gần như trở thành một phương tiện để tìm hiểu một công việc là tốt hay xấu, đáng được sự khen ngợi hoặc là đáng bị khiển trách. Vì vậy, về mặt ý nghĩa nhất định mà nói, thưởng phạt và công việc là hai vấn đề không thể tách rời, giống như nhân và quả không thể tách rời, đạo đức cao thượng hay thấp hèn không thể tách rời với hành vi của con người."
"1. Hiện nay, phương pháp này đã được phát triển rộng và phổ biến, được áp dụng thử nghiệm đối với lứa tuổi tiểu học, được miêu tả thành phương pháp "tự giáo dục trong trường tiểu học". Gần đây, nó lại được mở rộng đến giáo dục cho trẻ từ sơ sinh đến 9 tuổi. Thậm chí một số học sinh năm đầu trung học cơ sở cũng sử dụng phương pháp của bà Maria Montessori, và nhận được sự tán thành của công chúng."
"2. Pestalozzi: Nhà giáo dục học Thuỵ Sĩ, sáng lập cô nhi viện, trường tiểu học..."
"3. Édouard Séguin: Nhà giáo dục người Pháp."
"4. Ezekiel là người vốn có sức tưởng tượng phong phú và lòng tin kiên định. Khá nhiều những hiểu biết sâu sắc của ông đều mượn sự tưởng tượng khác thường để biểu đạt. Thông tin của ông thường lấy hành động mang tính tượng trưng để thể hiện. Ezekiel coi trọng sự đổi mới của nội tâm và tâm hồn, nhấn mạnh mỗi một người phải có trách nhiệm đối phó với hành vi tội lỗi của bản thân, đồng thời tuyên bố ông luôn ấp ủ hi vọng quốc gia phục hưng trở lại. Ông gánh vác hai nhiệm vụ tiên tri và điều khiển, cho nên ông đặc biệt quan tâm đến việc thiêng liêng, trong sạch."
"5. Preyer: Nhà Sinh lí học và Tâm lí học thực nghiệm người Đức."
"1. Émile Jaques–Dalcroze: Nhạc sĩ xuất chúng nửa đầu thế kỉ XX, sinh ra tại Áo, bố mẹ là người Thuỵ Sĩ. Ông đã cùng với các cộng sự của mình hình thành nên một số ý tưởng về giáo dục âm nhạc mà sau này trở thành phương pháp Dalcroze."
"2. Lucius Quinctius Cincinnatus: Nhà chính trị Rome cổ đại, từng là quan chấp chính của Rome cổ, là thánh nhân trong truyền thuyết – hoá thân của phẩm đức và ý chí. Theo truyền thuyết lịch sử, Cincinnatus bị đẩy đi làm quan chấp chính, cứu viện cho quân đội Rome bị người Aequy vây khốn ở núi Mt. Algidus. Khi nhận được mệnh lệnh này, ông đang canh tác trên nông trang nhỏ của mình. Sau đó, trong một ngày, Cincinnatus đã đánh bại quân địch. Khi Rome ca khúc khải hoàn, Cincinnatus chỉ cho phép mình nắm quyền lãnh đạo thời kì Rome chiến đấu để vượt qua nguy hiểm, nguy hiểm

vừa được giải quyết xong, ông bèn từ chức để trở về với nông trang của mình."
"1. Sau khi những người khác đều đã thử và thất bại trước câu đố này, Columbus bèn đập giập phần đáy của quả trứng gà rồi xếp nó dựng lên, như vậy quả trứng có thể dễ dàng xếp đứng một cách vững chắc."
"2. 1 inch = 2.54 cm"
"3. 1 ounce = 28,3 gam"
"1 Itarard (1774-1838): Bác sĩ người Pháp, được biết đến như nhà giáo dục của những người bị câm điếc. Ông có nhiều thành tựu trong việc nghiên cứu về thính giác của những người câm điếc."
"1 Jean-Jacques Rousseau (1712 – 1778), sinh tại Geneva, là một nhà triết học thuộc trào lưu Khai sáng có ảnh hưởng lớn tới Cách mạng Pháp 1789, sự phát triển của lý thuyết xã hội, và sự phát triển của chủ nghĩa dân tộc. Johann Heinrich Pestalozzi (1746 - 1827), là nhà cải cách giáo dục người Thụy Sỹ. Ông thành lập một số tổ chức giáo dục trong cả hai khu vực nói tiếng Pháp và tiếng Đức của Thụy Sỹ. Friedrich Wilhelm Fröbel (hoặc Froebel) (1782 - 1852), người Đức, là học trò của Pestalozzi người đã đặt nền tảng cho giáo dục hiện đại dựa trên sự thừa nhận rằng trẻ em có nhu cầu đặc biệt và khả năng. Ông đã tạo ra khái niệm về “mẫu giáo”. Ông cũng phát triển các đồ chơi giáo dục được gọi là Quà tặng Froebel."
"1 Ở đây ý nói đến lớp học Montessori"
"1 Dante (1265-1321): Nhà thơ, nhà thần học người Ý, tác giả của hai kiệt tác La Divina Commedia (Thần khúc) và La Vita Nuova (Cuộc đời mới)."
"1 Colombo phát hiện ra lục địa mới và trở thành người anh hùng của Tây Ban Nha. Nhưng có những kẻ không phục ông và nói rằng, đó chẳng phải điều gì mới mẻ. Ông bèn cầm một quả trứng gà luộc lên và thách mọi người xem ai có thể làm cho quả trứng đứng thẳng. Không ai làm được. Colombo cầm quả trứng lên và gõ nhẹ một đầu, đặt phần lõm xuống bàn và quả trứng đứng thẳng. Đó là một việc đơn giản, vấn đề là không ai nghĩ ra điều đó."
"Người Cro–Magnon là tên gọi từng được sử dụng để chỉ những con người hiện đại đầu tiên, sống vào cuối thời đại đồ đá cũ ở châu Âu, khoảng 50.000 cho đến 10.000 năm trước đây."
"Một cuốn sách nổi tiếng khác của tiến sĩ Maria Montessori: Những năm thơ ấu và bí mật."
"Hiệp hội Montessori Rome thiết kế giáo trình riêng dành cho những “người giúp đỡ” trẻ trong giai đoạn 1 tuổi."
"Ví dụ chứng minh rằng trước khi có thể nói được, trẻ đã có thể nghe hiểu những lời nói của người lớn, có thể tham khảo cuốn sách Bí mật của trẻ."
"Trong cuốn Bí mật thời thơ ấu, độc giả có thể tìm thấy rất nhiều ví dụ có liên quan đến phương diện này."
"1 Dạy trẻ biết đọc sớm được dịch ra 19 thứ tiếng đã được Thái Hà Books

mua bản quyền và xuất bản tại Việt Nam."
"1 Dạy trẻ về thế giới xung quanh đã được Thái Hà Books mua bản quyền và xuất bản."
"1 Con người theo phân loại học là Homo Sapiens. Tiếng Latinh nghĩa là 'người thông thái' hay 'người thông minh'."
"1 Trong cuốn này BTV sẽ Việt hóa một số phần để phù hợp với phụ huynh và trẻ em Việt Nam."
"Nguyên văn: A*M=P (“Ability”x“Motivation”=“Performance”) (ND)."
"Nguyên văn: managerial grid - còn gọi là lưới quản lý Blake-Mouton do Robert Blake và Jane Mouton phát triển vào thập niên 1960. Ma trận này dựa trên hai tiêu chí là “coi trọng mong muốn của nhân viên” và “đề cao kết quả công việc” với mức độ cao hoặc thấp, từ đó hình thành bốn phong cách quản lý thể hiện trên bốn góc phần tư (ND)."
"Viết tắt của continuous and never-ending improvement (ND)."
"Nguyên văn: Just do it - khẩu hiệu của hãng thể thao Mỹ Nike (ND)."
"1 ao-xơ (ounce) = 28,35 gram (ND)."
"Vince Lombardi (1913-1970) là cầu thủ, huấn luyện viên kiêm giám đốc bóng bầu dục huyền thoại người Mỹ. Ông nổi tiếng với cương vị huấn luyện viên của đội Green Bay Packers vào thập niên 1960, khi dẫn dắt đội này giành năm chức vô địch quốc gia trong vòng bảy năm, trong đó có ba chức vô địch liên tiếp, thêm vào đó là hai chức vô địch Super Bowl vào các năm 1966, 1967 (ND)."
"Peter Ferdinand Drucker (1909-2005) là chuyên gia tư vấn quản trị hàng đầu thế giới. Ông được coi là cha đẻ của ngành quản trị kinh doanh hiện đại, là tác giả nhiều cuốn sách quản lý nổi tiếng. Tạp chí Financial Times đã bình chọn ông là một trong 4 nhà quản lý bậc thầy của mọi thời đại (cùng với Jack Welch, Philip Kotler và Bill Gates) (ND)."
"Một món ăn vùng Nam Ấn, gồm khoai tây luộc, hành tây chiên và gia vị."
"Một kiểu câu cửa miệng của người Ấn Độ, giống như “anh bạn”."
"Trong hệ thống số đếm của Ấn Độ, Pakistan, Bangladesh, Nepal và Sri Lanka, lakh dùng để đếm đơn vị hàng 100.000, chẳng hạn 150.000 rupee thì được gọi là 1,5 lakh rupee, được viết là 1,50,000. 1 lakh xấp xỉ 2.250 USD."
"Cuốn sách đã được Alpha Books phát hành năm 2011."
"Học viện Kinh tế London."
"Danh từ chỉ những thứ liên quan đến trường học."
"Những chữ cố tình để sai cho phù hợp với cách nói trong nguyên văn."
"Chơi chữ. Trong nguyên văn là “Stag”, nghĩa là một bữa tiệc chỉ có đàn ông đi với nhau, không dẫn theo phụ nữ. Ngoài ra, từ này còn có nghĩa là hươu, nai đực. Đối với loài hươu xạ, những con đực có thể tiết ra mùi xạ hương nhằm thu hút những con cái."
"Một bộ phim của Ấn Độ, phát hành năm 2009, đạo diễn Anurag Kashyap."

"Môn cricket, phổ biến tại nhiều quốc gia trong cộng đồng khối Thịnh vượng chung Anh."
"Những trận đấu criket giữa Ấn Độ và Pakistan."
"ICQ LLC là một chương trình nhắn tin khẩn cấp trên máy tính, được công ty Mirabilis của Israel phát triển và phổ biến lần đầu tiên, sau được America Online (AOL) mua lại, và kể từ 4/2010 thuộc sở hữu của Mail.Ru Group."
"Mohammad Azharuddin sinh ngày 08/2/1963, là một chính trị gia Ấn Độ kiêm cựu cầu thủ cricket. Ông là một cầu thủ criket tài năng và là đội trưởng đội cricket Ấn Độ trong những năm 1990."
"Test Matches: Loạt trận đấu thử nghiệm giữa các đội đại diện quốc gia theo quyết định của Hội đồng Criket Quốc tế (ICC)."
"Một loại bánh như su kem."
"Chakra: Từ nguyên thủy trong tiếng Sanskrit cakra mang ý nghĩa là “bánh xe” hay “vòng tròn”, đôi khi được dùng để chỉ “bánh xe của luân hồi”, đôi khi còn được gọi là Luân xa theo âm Hán Việt."
"Chữ “thiểu số” ở đây được dùng với nghĩa “dành cho một nhóm nhỏ” đối tượng nào đó; cụ thể ở đây, Alma Mater kinh doanh những sản phẩm dành cho trường học nói chung."
"Trong nguyên văn là FCD (First Class with Distinction)."
"Một thứ lễ vật qua đó gửi lời cầu nguyện tới các vị thánh thần."
"Một nghi lễ tôn giáo Hindu."
"Một diễn viên điện ảnh Ấn Độ (sinh năm 1938)."
"Mã pin dành cho những người sử dụng Blackberry để add vào danh bạ."
"Rickshaw: Loại xe nhẹ, hai bánh, có mui, dùng ở Ấn Độ và vùng Viễn Đông, do một hoặc nhiều người kéo."
"Nguyên gốc Enthu cutlet: một từ đặc trưng của Bangalore, chỉ một người quá sôi nổi, bận tâm đến quá nhiều thứ, kiểu như đến một nhà hàng trước bất cứ ai khác, làm một bữa tiệc chẳng vì cái gì hay nhân bất cứ dịp gì, hay thậm chí là cách 2 giờ lại cập nhật status trên Facebook một lần. Ở đây người dịch chọn cách gọi “mõ làng” cho gần gũi và dễ hiểu với bạn đọc Việt Nam."
"Permanent Account Number − Số tài khoản vĩnh viễn."
"Gulab jamun: Món bánh sữa kiểu Ấn Độ."
"Thường được dùng để ám chỉ những người đến từ Kerala, Ấn Độ."
"“Buck” trong nguyên văn, tiếng lóng nghĩa là đồng đô la."
"Cách gọi “dì” thể hiện mối quan hệ thân thiết như chị em giữa mẹ và một người bạn gái của mẹ."
"Tạp chí đàn ông, gồm các bài viết về lối sống đô thị, tranh ảnh khiêu dâm thậm chí ở mức nặng hơn cả tờ Playboy."
"G.I.Joe là tên một trò chơi chiến thuật theo lối chơi turn-based trên điện thoại di động."
"Lấy từ nhan đề bài hát Why This Kolaveri Di ? (tiếng Anh: Why This

Muderous Rage, Girl?) Đây là ca khúc chủ đề trong bộ phim tâm lý tội phạm của Ấn Độ năm 2012."
"Front-end và back-end là các thuật ngữ thường sử dụng trong lĩnh vực phát triển phần mềm, chỉ các giai đoạn bắt đầu và kết thúc của một quá trình xử lý. Front-end là phần tương tác trực tiếp với người sử dụng, cụ thể là hệ thống các giao diện người dùng (GUI). Back-end gồm có các thành phần để xử lý các thông tin từ Front-end, thông tin chỉ việc tương tác với DBMS (hệ quản trị dữ liệu)."
"Chơi chữ “Mater” (trong tên công ty) với chữ “matters” (với nghĩa: việc có ý nghĩa, chuyện quan trọng)."
"Graduate Management Admission Test: một bài đánh giá tiêu chuẩn được sử dụng như một bài kiểm tra đầu vào cho các chương trình học MBA hay các chương trình quản trị khác trên đại học."
"Thủ phủ của bang Tamil Nadu và là thành phố lớn thứ 4 của Ấn Độ."
"Một trong những nhà cung cấp dịch vụ nghề nghiệp lớn nhất thế giới và là một trong Bốn ông lớn ngành kiểm toán, cùng với PricewaterhouseCoopers (PwC), Ernst & Young và Deloitte Touche Tohmatsu (Deloitte). Trụ sở chính của công ty được đặt tại Amstelveen, Hà Lan. KPMG có hơn 136.500 nhân viên trên toàn thế giới và cung cấp dịch vụ nghề nghiệp tại hơn 140 quốc gia. KPMG có 3 kênh dịch vụ chính: Kiểm toán, Thuế và Tư vấn quản lý."
"Phân tích SWOT là một trong 5 bước hình thành chiến lược sản xuất kinh doanh của một doanh nghiệp, bao gồm: xác lập tôn chỉ của doanh nghiệp, phân tích SWOT, xác định mục tiêu chiến lược, hình thành các mục tiêu và kế hoạch chiến lược, xác định cơ chế kiểm soát chiến lược. SWOT là tập hợp viết tắt những chữ cái đầu tiên của các từ tiếng Anh: Strengths (Điểm mạnh), Weaknesses (Điểm yếu), Opportunities (Cơ hội) và Threats (Thách thức) - là một mô hình nổi tiếng trong phân tích kinh doanh của doanh nghiệp."
"Diễn viên Ấn Độ đã xuất hiện trong hơn 180 bộ phim với sự nghiệp kéo dài hơn 4 thập kỷ."
"Diễn viên, nhà sản xuất phim nổi tiếng của Ấn Độ."
"Roadside Romeos là một bộ phim hoạt hình được Mỹ và Ấn Độ hợp tác sản xuất năm 2008."
"Tên một bộ phim âm nhạc Bollywood được sản xuất năm 2010."
"Anna Hazare là một nhà hoạt động xã hội người Ấn Độ. Ngày 5 tháng 4 năm 2011, Hazare bắt đầu tuyệt thực để gây áp lực nhằm ép chính phủ Ấn Độ phải có động thái mạnh mẽ trong việc chống tham nhũng, dẫn đến cuộc biểu tình ủng hộ ông trên toàn quốc. Việc tuyệt thực kết thúc vào ngày 09/ 4/ 2011 với hai trong số những yêu sách quan trọng nhất của phong trào được chính phủ Ấn Độ đáp ứng."
"Nam diễn viên, nhà sản xuất và đạo diễn phim Ấn Độ."

"Bộ phim của Ấn Độ sản xuất năm 1995."
"Một món ăn được làm từ gạo, gia vị và thịt cừu."
"Tác giả chú thích: Đạo giáo là chính giáo sản sinh ở Trung Quốc, có các giáo điều và lễ nghi rất nghiêm khắc, khi chính thức lập đàn làm phép bày trận, bắt buộc pháp sư phải mặc đạo bào. Ví dụ như trong trận Xích Bích thời Tam Quốc, Gia Cát Khổng Minh lập đàn mượn gió Đông cũng phải mặc đạo bào, không phải để trêu tức Chu Du hay làm màu mè, mà chỉ là nghiêm khắc chấp hành lễ nghi lập đàn. Hôm nay Lục Hữu là chủ trận, vì vậy y cũng không ngoại lệ phải mặc đạo bào màu vàng."
"Bùa chú trói rồng."
"Nguyên thần tách ra khỏi cơ thể."
"Tiềm năng bẩm sinh, đã có sẵn từ trong phôi thai."
"Nguyên thần này là một vị tôn thần để thờ phụng, không phải nguyên thần của người tu luyện vẫn được nhắc tới ở trên."
"Mùi vị ấy vô cùng vô tận."
"Hay còn gọi là Chiếu Đại Quyền Hiện (Tōshō Dai-Gongen, 東照大権現), tước hiệu thần thánh được phong cho Tokugawa Ieyasu sau khi ông qua đời."
"Tokugawa Ieyasu (1543-1616) là một nhân vật nổi tiếng trong lịch sử Nhật Bản. Ông là người sáng lập và cũng là vị Shōgun (Tướng quân) đầu tiên của Mạc Phủ Tokugawa, nắm quyền từ sau trận Sekigahara năm 1600 cho đến Minh Trị Duy Tân năm 1868."
"Văn Thiên Tường (1236-1282) tự Tống Thụy, hiệu Văn Sơn, tên Vân Tôn. Thiên Tường là tên bạn đặt cho lúc ông 20 tuổi đến Giang Tây thi cống sĩ. Ông sống vào thời nhà Tống bị Mông Cổ xâm lấn. Năm 1271, Hốt Tất Liệt cử binh đánh Nam Tống. Hai thành Tương Dương và Phàn Thành bị vây chặt, thủ đô Lâm An bị uy hiếp. Ông mộ binh được vạn người, kéo về bảo vệ Lâm An. Khi quân Mông Cổ đến đánh Lâm An, quan quân triều đình bỏ chạy, ông đảm nhận chức sứ giả đến trại quân Nguyên đàm phán. Không ngờ ông bị bắt, nhưng sau trốn được chạy về Nam mộ binh đánh tiếp cùng với Trương Thế Kiệt, Lục Tú Phu. Sau cùng lực lượng không đối chọi nổi, ông bị bắt đem về Đại Đô (Bắc Kinh). Hốt Tất Liệt đã chiêu hàng nhưng ông quyết không đầu hàng, cuối cùng bị xử trảm tại đây năm 47 tuổi."
"Tác giả chú thích: Kể cả ngày nay, đạo sĩ trên toàn thế giới cũng đều phải đăng ký tại phủ Thiên Sư ở núi Long Hổ thì mới được thừa nhận là đạo sĩ chân chính, nói theo ngôn ngữ hiện đại, thì phủ Thiên Sư này là nơi duy nhất được chỉ định phát giấy chứng nhận đạo sĩ trên toàn cầu."
"Đây là một khái niệm trong mệnh lý học, dụng thần là mấu chốt của bát tự, là một hoặc hai loại trong Ngũ hành có thể gây nên các tác động đến bát tự, khiến cho Ngũ hành của bát tự được cân bằng."
"Bốn trong tám nỗi khổ theo quan niệm Phật giáo. Lần lượt là khổ vì không

được toại nguyện, khổ vì yêu mà phải chia lìa điều mình yêu, khổ vì phải tiếp xúc với những thứ mình oán ghét, khổ vì sự hội tụ và xung đột của ngũ uẩn."
"Jack nói “đủ” (够), tiếng Trung đọc là “câu”, nghe gần giống như “go” trong tiếng Anh."
"Một khắc tương đương với mười lăm phút."
"Một kiểu chữ Hán, hơi giống chữ Lệ."
"回"
"Tức là lưng hướng Tuất (Tây Bắc), mặt hướng Thìn (Đông Nam)."
"Khách Gia, hay Hakka, còn gọi là người Hẹ, là một tộc người Hán được cho là gốc gác ở khu vực các tỉnh Hà Nam và Sơn Tây, miền Bắc Trung Quốc cách đây 2700 năm."
"Tam Nguyên Cửu Vận là một chu kỳ thời gian dài 180 năm. Mỗi một chu kỳ này được chia ra làm ba giai đoạn, mỗi giai đoạn dài 60 năm gọi là Nguyên. Tam Nguyên gồm có Thượng Nguyên, Trung Nguyên và Hạ Nguyên. Mỗi Nguyên lại được chia thành ba Vận, mỗi Vận dài 20 năm. Vận 1, 2, 3 thuộc về Thượng Nguyên. Vận 4, 5, 6 thuộc về Trung Nguyên. Vận 7, 8, 9 thuộc về Hạ Nguyên. Gọi chung là Cửu Vận."
"Một vị thần trong truyền thuyết, dân gian cho rằng thần Thái Tuế ở dưới đất, chuyển động tương ứng với sao Thái Tuế (sao Mộc) trên trời, khi đào đất động thổ, phải tránh phương vị Thái Tuế, bằng không sẽ chuốc họa."
"Một chức quan thời Thanh, hàm tòng lục phẩm, thấp hơn tri châu, nhưng cao hơn châu phán."
"Trong quan niệm của Đạo gia, tiểu chu thiên và đại chu thiên là đường đi chuẩn tắc của khí qua các huyệt vị trong cơ thể."
"Một dạng kiến trúc tương tự như ban công của Trung Quốc."
"Một loại binh khí thời xưa, lưỡi dài và hẹp."
"Một dạng vũ khí cổ, như quả chùy có gắn dây."
"Trăm hay không bằng tay quen. Ở đây để nguyên âm Hán Việt của câu thành ngữ cổ để diễn tả sự khó hiểu của nó đối với người nước ngoài là Jack."
"Cụm từ này có nghĩa là quyết đoán, gặp thời cơ liền lập tức đưa ra quyết định ngay; nhưng giải thích theo nghĩa đen của từng từ, thì là gặp thời liền gãy. Trong trường hợp này, độc giả có thể coi đây như một dạng “đuổi hình bắt chữ” vậy."
"Lục Kiều Kiều phát âm sai."
"Trong biên chế của Hồng môn, các anh em thu thập và truyền tin tức gọi là nhị ngũ. (Chú thích của tác giả)"
"Tác giả chú: phong thủy cục trên núi Kê Đề là câu chuyện trong tập một; sơn đường là cách gọi các nhánh quân đội độc lập trong Hồng môn, đường chủ là lãnh đạo tối cao của sơn đường, Bạch chỉ phiên (quạt giấy trắng) là

mật hiệu của quân sư."
"Một loại bát vẽ hoa văn gà trống đặc biệt của vùng Quảng Đông, Phúc Kiến."
"Chỉ dòng sông nằm gọn trong lãnh thổ."
"Đây là một khái niệm trong phong thủy, muốn tìm ra long mạch, thì phải xác định được tinh thể, chân long phát mạch, lạc mạch, kết huyệt... đều có tinh tú hiển lộ ra."
"Tác giả sử dụng hiện tượng đồng âm, chữ “khai đường” (mở minh đường trong phong thủy) và “khai đường” (mổ bụng) đọc giống nhau nhưng là hai chữ khác nhau."
"Tác giả chú thích: Thượng Đế hội chịu ảnh hưởng của Hồng môn, cũng sử dụng rất nhiều ám ngữ nội bộ của Hồng môn, vân trung tuyết là đao, phi là động từ, nghĩa cả câu là dùng đao chém đầu."
"Bát Môn, tức là tám cửa. Tám cửa gồm có Hưu môn, Sinh môn, Thương môn, Đỗ môn, Cảnh môn, Tử môn, Kinh môn và Khai môn. Tám cửa này là từ tám phương vị của Bát quái mà ra."
"Tác giả chú thích: theo biên chế của quân Thái Bình, hai mươi lăm người là một lượng, quan quân đứng đầu lượng gọi là Tư mã."
"Từ tập này, An Long Nhi đã trở thành một chàng trai 17 tuổi, nên cách xưng hô sẽ thay đổi theo cho phù hợp."
"Nhà lớn kiểu Tây Quan, hay còn gọi là nhà kiểu cổ, là loại nhà dân truyền thống mang đậm nét đặc sắc của vùng Lĩnh Nam, được xây dựng nhiều ở vùng Tây Quan, Quảng Châu, Trung Quốc."
"Cách cách: là lối xưng hô đối với các cô gái chưa chồng trong tiếng Mãn, dịch thẳng sang tiếng Hán là “cô nương”, sau khi triều Thanh thành lập, cách cách liền trở thành một phần trong phong hiệu chính thức của các phụ nữ quý tộc người Mãn, kết cấu và cách dùng tương đương với “phu nhân”. Đối với người Mãn, bất luận thân phận cao quý sang hèn, chỉ cần là con gái chưa lấy chồng, đều có thể gọi là cách cách, nhưng khi sử dụng làm phong hiệu và khi người Hán sử dụng, thì đa phần đều chỉ các phụ nữ trẻ có thân phận tôn quý. Trong văn hóa hiện đại, do chịu ảnh hưởng của các tác phẩm điện ảnh và truyền hình, ý nghĩa của từ này lại tương đương với “công chúa”, có khác biệt tương đối xa với cách dùng trong lịch sử."
"Nguyên văn: “不斯文” (bất tư văn), nghĩa là vô văn hóa. Ở đây Sái Nguyệt chơi chữ để mắng Cố Tư Văn."
"Một loại cháo đặc sản của Quảng Đông, gồm có cháo, cá, tôm, thịt bằm, đậu phộng, quẩy và hành lá."
"Tác giả chú: trong hệ thống ám ngữ của Hồng môn, ngồi nhà khách tức là chỉ việc ngồi đại lao, nhưng từ rất lâu cách nói này đã trở thành tục ngữ thông dụng ở Quảng Châu."
"Lời giải nghĩa quẻ bói."

"Tiền thân của ngân hàng Phương Đông (Oriental Bank Corporation)."
"Chỉ chung các vị tổng đốc, tuần phủ thời Minh, Thanh."
"Tổ chức vũ trang cấp địa phương của giai cấp địa chủ dùng để trấn áp khởi nghĩa nông dân thời xưa."
"洪: chữ “hồng” này nghĩa là nước lớn, lũ lụt, hồng thủy."
"Mười đục một trong."
"Hai câu này của Lý Thanh Chiếu, nữ tác gia nổi tiếng đời Tống, được xếp vào hàng những nữ thi nhân bậc nhất Trung Hoa."
"Một dạng tổ chức vũ trang địa phương thời xưa ở Trung Quốc."
"Bắn tên kiểu châu chấu."
"Chỉ nơi đồng bằng có sông suối."
"Tác giả chú thích: Thái Bình thiên quốc gọi trinh nữ là nguyên nữ, khi tuyển vương nương cũng chỉ nguyên nữ mới có thể dự tuyển."
"Đội trưởng đội 10 người."
"Một loại kịch địa phương lưu hành ở Hà Bắc, Hồ Nam, An Huy... phát triển từ điệu múa Hoa Cổ mà thành."
"Mười đối tượng mà thầy phong thủy không được dùng thuật phong thủy để an táng cho."
"Nguyên văn: hữu thủy tả đảo (右水左倒), có nghĩa là nước chảy từ bên phải sang bên trái, theo nguyên lý nước chảy từ nơi cao xuống nơi thấp, thì có nghĩa bên phải cao bên trái thấp."
"Tác giả chú thích: “Hải để” là ám hiệu trong Hồng môn, chỉ điều luật và danh sách Hồng môn."
"Cá hổ kình hay cá voi sát thủ là loài cá voi lớn nhất và cũng là loài động vật có vú ăn thịt hung dữ nhất đại dương, còn có một số tên gọi ít phổ biến hơn như cá đen hay sói biển."
"Kính lục phân là dụng cụ hàng hải cơ bản được sử dụng để đo góc kẹp giữa thiên thể và đường chân trời, góc kẹp đo được cùng với thời điểm đo cho ta vị trí tàu tại thời điểm quan trắc. Do tỷ lệ góc của nó nhỏ hơn 60° (1/6 của 360°) nên gọi là kính lục phân."
"Tác giả chú thích: Sâm phiếu là giấy phép triều đình cấp cho những người chuyên đào sâm."
"Giai đoạn cuối thời Thanh đầu thời Dân Quốc, hàng loạt dân chúng ở vùng Trung Nguyên và Giang Bắc, vì các nguyên nhân như thiên tai, loạn lạc, phải vượt qua Sơn Hải quan, vượt Bột Hải, lang bạt đến vùng Đông Bắc khai hoang kiếm sống và định cư, gọi là “lang bạt Quan Đông”."
"Quan viên nhà Thanh đội mũ lông công, nhưng lại phân ra theo cấp bậc, đội mũ lan linh trường là quan võ hàm lục phẩm."
"Theo chiết tự, chữ 官 nghĩa là quan lại, có hai chữ 口 (miệng) bên trong, ý nói người làm quan có thể ăn nói đổi trắng thay đen."
"Một trong tám cửa sông chính đổ ra biển thuộc hệ thống sông Châu Giang,

nằm ở Đông Quản, tỉnh Quảng Đông. Nước sông Châu Giang từ Hổ Môn đổ ra biển Linh Đinh."
"Tác giả chú thích: Ngân hàng Oriental Anh quốc là ngân hàng ngoại quốc đầu tiên vào Trung Quốc, trong những năm từ 1845-1850 lần lượt xây dựng các chi nhánh tại Quảng Châu, Hương Cảng, Thượng Hải, năm 1850 lần đầu tiên phát hành tiền giấy tại Hương Cảng"
"Tác giả chú thích: Theo tiếng lóng trên giang hồ, người bị trúng kế đám lừa bịp gọi là "ông thọ"."
"Tác giả chú thích: "Lão điểm" là ám ngữ Hồng môn, ý chỉ lừa gạt."
"Tứ thần đắc vị, thủy nhiễu minh đường: Tứ thần gồm Thanh Long, Bạch Hổ, Chu Tước, Huyền Vũ, trong bố cục một ngôi nhà, thì Thanh Long là hướng bên trái, Bạch Hổ là hướng bên phải, Chu Tước là phía trước mặt và Huyền Vũ là phía sau lưng. Đồng thời Huyền Vũ cũng tượng trưng cho phương Bắc, Chu Tước phương Nam, Thanh Long phương Đông và Bạch Hổ phương Tây. Nếu hướng và vị trí của tứ thần trùng nhau, thì gọi là tứ thần đắc vị. Như vậy một ngôi nhà được gọi là "tứ thần đắc vị, thủy nhiễu minh đường" phải quay mặt về hướng Nam, quay lưng về hướng Bắc, trước mặt có sông suối chảy qua."
"Tác giả chú thích: Thành vải là khí giới thường dùng khi tác chiến thời cổ đại, dùng tre gỗ dựng thành bốn bức tường, bên ngoài quây một lớp vải dày vẽ hoa văn như gạch xây thành, nhìn từ xa trông như tường thành thật vậy, có tác dụng mê hoặc kẻ địch ở xa, khi cận chiến cũng có thể chắn tên, đặt phục binh hoặc dùng làm trướng trung quân."
"Một loại dụng cụ dùng để hút thuốc phiện."
"Theo lý thuyết phong thủy, mộ phần phải đặt dựa lưng vào núi, ngọn núi ấy được gọi là kháo sơn."
"Loan phượng hòa chung tiếng hót."
"Tên gọi khác của Giang Tây."
"Tác giả chú thích: Lang tiễn là loại binh khí lớn, dùng tre dài chế thành, dài hơn một trượng, phía trước còn để nguyên mười mấy chạc tre xòe ra, trên chạc tre cắm đầy mũi thương nhỏ, có thể kẹp kẻ địch vào giữa rồi dùng thương dài đâm chết, cũng có thể biến thành ô bảo vệ bên sườn cho toàn đội."
"Xem chú thích ở tập 3."
"Tổ sư Thiền tông Phật giáo khi tiếp nhận đệ tử đến xin học, thường không dùng lời lẽ hỏi han mà sẽ đánh vào đầu một gậy hoặc quát lớn một tiếng, để khảo nghiệm căn cơ của đệ tử, kẻ nào thông minh và có tuệ căn, có khi chỉ một gậy hoặc một tiếng quát mà ngộ được, gọi là "bổng hát đốn ngộ"."
"Ở đây tác giả chơi chữ, dùng từ "破瓜" (dưa vỡ), vừa có ý chỉ thiếu nữ đến tuổi mười sáu, vừa chỉ việc thiếu nữ lần đầu "phá thân", có quan hệ tình dục. Nên Lục Kiều Kiều mới nói "đập vỡ dưa của cậu", để trêu Cố Tư Văn."

"Lưỡi dao giấu trong tay áo."
"Thuật ngữ trong mệnh lý bát tự, nếu trong mệnh có Dịch Mã, chứng tỏ người này phải di chuyển nhiều."
"Hồng Quốc Du mặc quan phục nhưng không phải là quan viên. Vốn đời nhà Thanh, nhà nào có chút tiền bạc, khi người thân qua đời, nam sẽ cho mặc quan phục giống quan viên, nữ sẽ cho đội mũ phượng khăn quàng giống phi tần, sau đó mới nhập thổ yên nghỉ. Điều này giống như chúng ta ngày nay thấy các vị tổ tiên đa phần đều mặc vest hoặc bộ đồ Tôn Trung Sơn ở nhà tang lễ."
"“Bát tự” là “tám chữ”, đó là: Can, chi của năm sinh Can, chi của tháng sinh Can, chi của ngày sinh Can, chi của giờ sinh."
"Loạn An Sử (chữ Hán: 安史之亂: An Sử chi loạn) là cuộc biến loạn xảy ra giữa thời nhà Đường trong lịch sử Trung Quốc, kéo dài từ năm 755 đến năm 763, do họ An và họ Sử cầm đầu. Cả họ An và họ Sử đều xưng là Yên Đế trong thời gian nổi dậy."
"Tường hoặc bình phong đặt trước cổng lớn trong kiến trúc nhà có sân vườn ở Trung Quốc. Theo quan niệm phong thủy, có tác dụng ngăn luồng khí xấu vào nhà, cản luồn khí tốt thoát ra."
"La bàn phong thủy."
"Tam nguyên cửu vận là cách người xưa chia các khoảng thời gian lớn, trong đó cứ 20 năm chia làm một vận, ba lần 20 năm hình thành một nguyên."
"Một phương pháp ngoại trị của Trung y, dùng giấy bông cuốn sợi ngải cứu thành một que tròn dài, sau khi đốt đặt vào dụng cụ giác (ôn cứu khí), lăn qua kinh lạc, hoặc quanh chỗ bị đau, giúp ôn thông kinh lạc, ôn bổ nguyên khí, điều hòa khí huyết..."
"Tam công: ba chức quan đứng đầu triều đình phong kiến, gồm Thái sư, Thái phó, Thái bảo."
"洪."
"共."
"廿."
"Nằm ở Trung Nam tỉnh Quảng Đông, đầu phía Bắc vùng châu thổ Chu Giang."
"Mỗi khắc bằng mười lăm phút."
"Loại binh khí tiêu biểu của Thiếu Lâm."
"Cấp thứ mười sáu trong mười tám bậc cửu phẩm phân cấp quan lại xã hội phong kiến."
"Say trăng mò vàng."
"Yêu tôi, yêu luôn cả chú chó của tôi. Ý chỉ khi đã yêu một người, chúng ta thường yêu luôn những gì thuộc về họ."
"Những người học cao hiểu rộng thì phong thái tự khắc sẽ đĩnh đạc, thăng hoa."

"Sốc văn hóa: một thuật ngữ được sử dụng để chỉ sự lo lắng và những cảm xúc như ngạc nhiên, mất phương hướng, bối rối... mà một người cảm thấy khi phải hoạt động trong một nền văn hóa hay môi trường xã hội hoàn toàn khác."
"Aristotle là một nhà triết học và bác học thời Hy Lạp cổ đại, học trò của Platon và thầy dạy của Alexandros Đại Đế."
"Luận Ngữ là một tác phẩm do Khổng Tử và những đệ tử của mình biên soạn, được viết từ đời Tiền Hán tới Hậu Hán, là một chủ đề học vấn chủ yếu trong kỳ thi Khoa bảng của triều đình Trung Hoa."
"Ngày anh bước ra đi."
"Trang mạng xã hội phổ biến nhất Trung Quốc."
"Con mắt London (London Eye) là một vòng quay quan sát khổng lồ cao 135 mét nằm bên bờ sông Thames, London, Anh."
"Chỉ những người đàn ông có xu hướng thích bao bọc, nâng niu hoặc thậm chí là yêu đương với những cô gái nhỏ tuổi hơn mình rất nhiều (thậm chí là mới 13-14 tuổi)."
"Chỉ những cô gái có xu hướng thích yêu đương, qua lại với những người đàn ông lớn tuổi hơn mình rất nhiều."
"Hãng giày dép giá rẻ của Trung Quốc."
"Tuân Tử (313 TCN – 238 TCN) là một nhà nho, nhà tư tưởng của Trung Hoa vào cuối thời Chiến Quốc."
"FA là từ viết tắt của "Forever Alone": độc thân mãi mãi."
"Một diễn giả nổi tiếng của Trung Quốc."
"Một người dẫn chương trình, diễn viên nổi tiếng của Trung Quốc."
"Henry David Thoreau (12/7/1817-6/5/1862) là nhà văn, nhà thơ, nhà tự nhiên học, nhà sử học, nhà triết học, nhà địa hình học mẫu mực người Mỹ. Ông là một trong những người đi tiên phong theo thuyết Tiên nghiêm và là một nhà hoạt động tích cực tham gia phong trào kháng thuế, bãi nô."
"Một doanh nghiệp sản xuất bánh ngọt rất nổi tiếng tại Trung Quốc."
"Che Guevara (1928-1967) là một nhà cách mạng Mác-xít nổi tiếng người Argentina, người tạo ra học thuyết quân đội, nhà lãnh đạo quân du kích và phong trào cách mạng Cuba."
"Ý chỉ những học sinh chỉ học khá một vài môn nào đó."
"Nhân vật nữ chính trong tiểu thuyết Harry Potter."
"Tên gọi khác của loài gián."
"Điển tích trong Tam quốc diễn nghĩa, ý chỉ thiệt hại khôn lường, tổn thất vô cùng."
"(1) Shota: Từ ngữ có xuất xứ từ Nhật Bản, chỉ những bé trai có ngoại hình đẹp, dễ thương."
"(1) Ý nói Giai Hòa lại mê man chìm vào giấc ngủ."
"(1) Trạch nữ: những cô gái không thích chốn đông người, chỉ thích ạch nữ:

những cô gái không thích chốn đông người, chỉ thích ngồi ở nhà lên mạng, lướt web, chơi game và các trò tiêu khiển, thường không có công việc ổn định, hoặc nếu có thì tính chất công việc cũng không yêu cầu phải ra ngoài nhiều."
"(2) Weibo: trang mạng xã hội phổ biến của Trung Quốc."
"(3) Casual: Trang phục đơn giản, năng động, nhưng không xuề xòa."
"(1) Câu trên trích trong bài Niệm nô kiều - Xích Bích hoài cổ của Tô Đông Pha, (bản dịch của Nguyễn Chí Viễn - Tuyển tập từ Trung Hoa - Nhật Bản, NXB Văn hóa Thông tin, 1996), nguyên văn chữ Hán là: Vũ phiến luân cân, đàm tiếu gian, cường lỗ hôi phi yên diệt."
"(2) Những câu tiếp theo trong bài ững câu tiếp theo trong bài Niệm nô kiều - Xích Bích hoài cổ của Tô Đông Pha, (bản dịch của Nguyễn Chí Viễn - Tuyển tập từ Trung Hoa - Nhật Bản, NXB Văn hóa Thông tin, 1996), nguyên văn chữ Hán là: Cố quốc thần du, đa tình ứng tiếu ngã, tảo sinh hoa phát. Nhân sinh như mộng, nhất tôn hoàn lỗi giang nguyệt."
"(1) Jiahe là phiên âm tên Giai Hòa trong tiếng Trung."
"(1) Khoa Hồi sức tích cực - chống độc."
"(1) Giai Hòa (佳禾/jiā hé) có âm đọc giống từ “gia hòa (家和/jiā hé)” trong cụm từ “gia hòa vạn sự hưng” (gia đình hòa thuận thì vạn sự thành)."
"(1) Nghệ danh của Chung Hân Đồng, một ca sĩ, diễn viên, người mẫu; tên thật của cô là Chung Gia Lệ, sinh ngày 21/01/1981 tại Hồng Kông."
"(2) Một loại mì của hãng Nissin."
"(1) Nguyên văn ti ếng Hán là 秒杀 (miểu sát), nghĩa là giết trong chớp mắt. Thuật ngữ này vốn bắt nguồn từ game online, là một phương thức chiến đấu vô cùng lợi hại, tiêu diệt đối thủ chỉ trong một thời gian rất ngắn."
"(2) Tên ti ếng Anh là: Beijing No.4 High School."
"(3) Một câu ngạn ngữ của Trung Quốc, vốn là khi xưa, dòng chảy Hoàng Hà không cố định, một nơi vốn nằm phía đông dòng sông thì năm sau, Hoàng Hà đổi dòng, nơi ấy lại trở thành nằm ở phía tây dòng sông. Về sau câu nói này được dùng để ví với sự thịnh suy, biến hóa khôn lường của người của vật, nhưng cũng có lúc sự biến đổi ấy lại tiêu cực, không thể dự liệu được."
"(4) Câu này xuất hiện từ điển tích: Triều Tống có một ông quan châu (châu: đơn vị hành chính ngày xưa) tên là Điền Đăng, rất kị việc người khác gọi tên của mình. Vì “Đăng” (登) trong “Điền Đăng” đồng âm với “đăng” (灯) nghĩa là “đèn”, cho nên không cho dân dùng từ đăng (đèn), mà phải dùng từ “hỏa” để thay thế. Nếu người nào vô ý mạo phạm, Điền Đăng sẽ vô cùng tức giận. Tới tết Nguyên Tiêu ngày 15/1, theo lệ có lễ thả đèn hoa đăng. Lúc quan phủ dán cáo thị, vì phải kị từ “đăng” (đèn) nên viết lên cáo thị rằng “Châu ta y lệnh phóng hỏa ba ngày”. Không ít người ở nơi khác khi đọc được cáo thị này đều kinh ngạc, sau khi hỏi rõ nguyên do thì có câu trào

phúng: “Chỉ cho quan châu phóng hỏa, không cho bách tính thắp đèn”. Từ đó, câu “quan châu phóng hỏa” ám chỉ người trên thì có thể làm xằng làm bậy, còn người dưới thì luôn phải chịu áp bức."
"(1) Khi phơi kính lúp dưới ánh nắng mặt trời, nó sẽ đóng vai trò như một thấu kính hội tụ, tập trung năng lượng của tia sáng và có thể đốt cháy những thứ ở điểm hội tụ."
"(1) Tiếng Bắc Kinh chuẩn phải uốn lưỡi rất nhiều."
"(1) Một diễn đàn có sức ảnh hưởng lớn ở Trung Quốc."
"(2) Ý nói về sự khác biệt về tư duy, hành vi giữa hai thế hệ, chỉ cách năm tuổi là đã thấy sự khác biệt rõ ràng rồi chứ chưa nói đến là cách nhau mười tuổi."
"(1) Giai Hòa gọi đùa Tiêu Dư là Tiếu Tiếu."
"(2) Đường dây nóng phục vụ khách hàng của nhà mạng."
"(1) Văn Khúc là ngôi sao nắm giữ công danh và văn vận của thế nhân."
"(1) Chữ “ngải” trong tên Ngải Giai, Ngải Hòa có cách phát âm giống từ “yêu”."
"(1) Nguyên văn là “tính phúc” (性福) , có âm đọc giống “hạnh phúc” (幸福), đây là cách chơi chữ, ám chỉ hạnh phúc trong chuyện chăn gối."
"(2) Kiều Kiều ám chỉ chồng mình hay ghen."
"Show diễn, em trai Thanh Duy là Trần Phương, cũng là ca sĩ."
"*(Hi hi, là say máy bay í mà!)"

Table of Contents

